

⊕ **Música:** Festa de la Música Coral

⊕ **Exposicions:** 'Rajoles i oficis'

⊕ **Moda:** Clec Fashion Festival

ELS INFLUENCIADORS QUE DUEN LA LLENGUA A LA XARXA

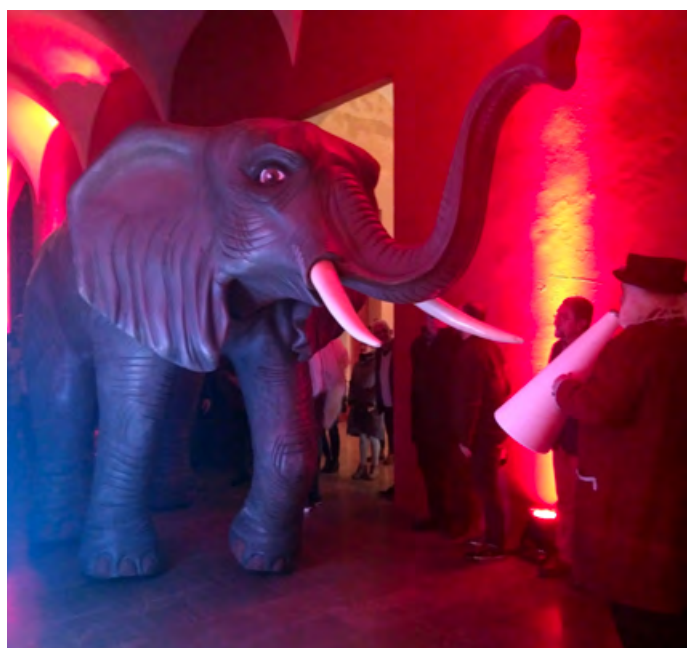

LA DADA D'EN JOE BREW

La mentida de la xenofòbia independentista

L'HOME-MUSEU DE LES EXPOS 'TUTTI FRUTTI'

MERCÈ IBARZ

Un preciós elefant de cartró i més marca la fi de festa de l'expo al Centre del Carme de València sobre Carlos Pérez, l'home-museu.

MERCÈ IBARZ

Una bella exposició al Centre del Carme recorda a València l'empremta i el llegat de Carlos Pérez, museògraf, escriptor i pedagog

Me'n vaig anar cap a València com me n'hi vaig sempre, contenta i feliç d'arribar-hi. Més en aquesta ocasió, si això és possible, perquè anava a celebrar la memòria de Carlos Pérez (1947-2016), l'escriptor, museògraf, pedagog i tantes altres coses, home de cultura en el sentit més fort, una figura que creix i creix. El reuiu una expo que us recomano: 'Viatge a Corfú. Carlos Pérez. L'home-museu'. S'estarà a la sala que porta el seu nom al Centre del Carme fins al 24 de maig. Conté l'alegria de Carlos, la seva mirada proteica i lluminosa, la seva oïda jazz, les seves pintures (també va pintar), els seus joguets (en va dissenyar), les fotos de son pare, Carlos Pérez Moreno, un d'aquells fotògrafs aficionats que en sabien molt, on el veus, el fill Carlos, posant, de jove, amb un estil existencialista, ultraseriós i barbut, que els qui el vam conèixer de gran no ens en sabem avenir. Totes les facetes de Carlos, en suma, i en tenia moltíssimes.

El sentit de l'espectacle cultural noble, per exemple. Com que no distingia, no volia distingir, entre allò que encara algú en diu l'alta cultura i la baixa, va dedicar una gran part del

Com que no distingia, no volia distingir, entre allò que encara algú en diu l'alta cultura i la baixa, va dedicar una gran part del seu temps i treball, des dels moments inicials de l'IVAM, a les arts gràfiques: llibres, revistes, cartells de les avantguardes del segle passat

seu temps i treball, des dels moments inicials de l'IVAM, a les arts gràfiques: llibres, revistes, cartells de les avantguardes del segle passat, que de seguida va posar en relació amb les seves aplicacions des dels temps de la Bauhaus, de la revolució soviètica, de les renovacions pedagògiques, i tot el que va seguir. No va descuidar, doncs, la publicitat. Va ser un expert en Bibendum, el ninot també conegut com a home-Michelin, i la casa francesa li ho va reconèixer una vegada i una altra. I què en podem dir del cartell? 'El cartell modern francès. L'espectacle és al carrer', va titular l'expo que, després d'haver de deixar l'IVAM per tants motius fastigosos, va fer al Reina Sofia. Era la primera vegada que el cartell modern entrava en un museu per ser exposat amb el mateix rang que una pintura, una escultura, una foto. Sobtarà, però a primers d'aquest segle encara anaven les coses així, i no sols per les terres ibèriques i catalanes, també passava a París.

Va muntar una inauguració fabulosa, en aquella ocasió, igual que quan va fer al mateix museu una altra gosadia: convertir un llibre en exposició: *Ismos* (1931) de Ramón Gómez de la Serna, l'escriptor d'imaginació colossal, el de les gregueries que piulava com un ocell llegendari. Hi va afegir un 'Apèndix circense', en honor de l'escrit ramonià sobre el circ lloat per intel·lectuals i artistes europeus de l'època. Va omplir el carrer del museu de circ. Per això l'altre vespre a València vam tenir també una traca final si no tan llúida sí entenedridora, l'elefant que veieu a la foto de dalt!

Els seus amics de tota la vida, des de l'escola, Francesc Pérez i Moragon, ara director de la Casa-Museu Joan Fuster a Sueca, i el dissenyador i pintor secret Rafael Ramírez Blanco, han posat dempeus aquesta expo meravellosa al Centre del Carme. De Carlos sempre es recorda el pas pels dos museus estrella que he dit, el primer IVAM i el madrileny. Quan per fi va tornar a València es va fer càrrec de les exposicions d'un museu estantís, el MuVIM (Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat). El va revifar de la manera imaginativa i es-

Antipedant i jugarer per naturalesa, Carlos no n'hauria dit mai transversal, de la seva aposta expositiva de reunir tots els vessants diversos i enriquidors de les obres definidores de l'artista o l'època que evocava, fossin les belles arts de sempre, les arts gràfiques modernes, el cine, la foto, la música del segle XX

tructuradora que acostumava a fer, la seva segona pell, i ha tornat a decaure des que ell no hi és. Ara és un goig veure, a la paret que en recull els cartells de tantes exposicions que va aixecar o promoure o d'una manera o altra fer possible, que la seva petja va ser altament creativa també en aquest museu modest.

Les expos *tutti frutti*, la manera de fer exposicions de Carlos, està quallant, deia l'altre vespre Juan Manuel Bonet (museògraf i expert en les avantguardes, que el recordava abans de la inauguració, en una taula on també érem Vicente Huidobro, nét del gran poeta xilè que Carlos va contribuir tant a retornar al present, Claustre Rafart, del museu Picasso de Barcelona, i jo mateixa). Cada vegada se'n fan més, aquí i arreu. Expos *tutti frutti*.

Antipedant i jugarer per naturalesa, Carlos no n'hauria dit mai transversal, de la seva aposta expositiva de reunir tots els vessants diversos i enriquidors de les obres definidores de l'artista o l'època que evocava, fossin les belles arts de sempre, les arts gràfiques modernes, el cine, la foto, la música del segle XX. Expos *tutti frutti*, en deia, com qui no vol la cosa. És una de les grans contribucions, capitals si ho mirem bé, d'aquest home-museu, com en diu Joan Llinares en el text del llibre que acompanya l'expo. Ho clava, l'expressió, home-museu, tant, que els comissaris l'han adoptat en el títol de la mostra.

Per què Corfú, què hi pinta? És on volia anar Carlos, acompanyat de les amistats, quan, malalt, continuava imaginant, investigant, preparant expos i llibres. A Corfú havia passat una temporada un dels artistes rars oblidats que l'encantaven, el britànic Edward Lear (1812-1888), escriptor, humorista, il·lustrador. Calia seguir-ne més la petja i fer-ne un llibre. Hauria estat, no en tingueu dubte, una meravella, com aquest altre que us recomano tant com aquesta expo, l'últim regal que ens va fer Carlos Pérez, l'amic de la Finca Roja: **Buffalo Bill Romance** (Media Vaca). 📖

ELS FILLS DE FUKUYAMA... I LA MEDIOCRITAT

THOMAS HARRINGTON

«La creació d'un nou estat és sempre un procés necessàriament trencador dels paradigmes socials existents»

Ho he d'admetre: per més que m'irriti i que em faci enfadar, la mediocritat em fascina. Quan dic 'mediocritat' parlo de la tendència, tan pronunciada en les elits polítiques i acadèmiques a la fi dels grans cicles històrics –cosa que sembla ser la nostra realitat–, a no comprendre gens ni mica quan les idees i les tàctiques que han imperat durant gran part de la seva vida ja no tenen vigència entre sectors considerables de la societat.

Ser un mediocre no és igual que ser un ruc, malgrat que l'un i l'altre tendeixen a conduir les nostres institucions i, alhora, molts de nosaltres, a llocs molts semblants, és a dir, a espais foscos on escassegen l'energia i la creativitat.

Per exemple, Donald Trump és un ruc, que com tots els rucs no sap allò que no sap, però té el do d'aprofitar-se del fons de cruesa i d'agressivitat que tots portem dins, un fons que durant molts anys va ser arraconat per certes pressions socials inhibidores, però després de quatre dècades de consumisme desenfrenat ha arribat a ocupar un espai desmesurat en el cervell de molts de nosaltres.

Per una altra banda, el seu predecessor a la presidència dels EUA era, i és, una mediocritat, potser la mediocritat més gran i conseqüent dels temps recents.

A diferència de Trump, Obama sap moltes coses i té un tacte social força afinat. Però, malgrat tota la seva educació i l'accés il·limitat als millors pensadors del seu país –i del món–, va ser absolutament incapaç d'entendre les dinàmiques essencials del moment històric que li va tocar de viure. O les entenia, però li mancava el coratge de reaccionar resoludament per plantar-hi cara, cosa que acaba tenint el mateix resultat. Per això, el seu epitafi polític és el del gran valedor dels conceptes salvatges i incívics de governació instaurats per Cheney i Bush en el període 2001-2009.

Lamentablement, el d'Illinois no és pas un cas aïllat. Mirant l'elenc del líders i liderables produïts en anys recents als països anomenats occidentals (Macron, Trudeau, Sánchez, Renzi, Zapatero, Hollande, Stoltenberg, Fogh Rasmussen, Schröder, Miliband i ara Buttigieg als EUA), podem veure que el nostre penúltim president representa una mena de prototip del nou tipus d'executiu governamental.

Tots tenen en comú la convicció que liderar és, i sempre ha estat, una qüestió –ni més ni menys– de *gestionar bé* els recursos a l'abast i respondre sense perdre els estrepes a les crisis que es presentin aleatòriament en el transcurs del seu mandat. En canvi, és ben clar que no veuen com a element essencial del seu ofici la feina de produir i de propagar aproximacions radicalment noves als problemes més enquistats de les seves societats.

Podem dir que aquesta nova fornada de mandataris són tots 'fills de Fukuyama', val a dir, hereus del concepte del 'final de la història' desenvolupat fa tres dècades pel filòsof nord-americà Francis Fukuyama (**entrevistat no fa gaire a VilaWeb**).

Segons la visió de Fukuyama, articulada en la seva obra més coneguda –que quan fou publicada va ser objecte d'un nivell molt sospitos d'atenció als centres més influents del poder nord-americà–, hem arribat al final de la història en el sentit que, en el futur més immediat, no ni hi ha cap model d'organització social que pugui pretendre de competir legítimament amb la democràcia anomenada liberal, amb el seu cor sempre sense anomenar de capitalisme salvatge i trencador de comunitats.

Simplificant, el seu missatge era: 'Nano, deixa de somniar sistemes més justos que donen un suport més ferm i constant a la dignitat de l'ésser humà en tota la complexitat i accepta que el joc social d'avui és, i ha de ser, el joc de sempre, i que per això la teva feina principal a la vida és trobar la manera

Francis Fukuyama. vw

Tots aquests fills de Fukuyama dels partits i de la premsa, amb visions rigorosament presentistes del conflicte entre Catalunya i el govern espanyol, pensen que l'acte de fundar un nou estat no és, ni ha estat mai, una qüestió que concerneixi principalment la bona gestió

més “eficax” o més personalment gratificant d'adequar-te a l'ordre social establert. Intentar d'imaginar nous mons és cosa de somniadors poc pràctics.’

No sorprèn que en aquest mateix període es fessin populars programes MBA i màsters d'administració pública, conjuntament amb carreres de llicenciatura en ciències polítiques i relacions internacionals, mentre baixaven les inscripcions a les humanitats. Què tenen en comú totes aquestes àrees d'estudi en auge? Parteixen de la premissa, molt conservadora, que gairebé tot és en el fons una qüestió no pas d'indagar sobre la legitimitat o atracció dels paradigmes existents, com es fa inevitablement en les humanitats, sinó d'exercir el *management* de les ‘realitats’ existents de la manera més astuta possible.

Com en tantes coses relacionades amb l'evolució de la cultura, Ortega ja va preveure l'arribada d'aquesta situació fa gairebé un segle, a *La rebelion de las masas*:

«**Abans els homes** podien dividir-se, senzillament, en savis i ignorants, en més o menys savis i més o menys ignorants. Però l'especialista no pot ser subsumit sota cap d'aquestes dues categories. No és savi, perquè ignora formalment tot allò que no entra en la seva especialitat; però tampoc no és un ignorant, perquè és ‘un home de ciència’ i coneix molt bé la seva porció d'univers. Haurem de dir que és un savi-ignorant, cosa greu sobre manera, car significa que és un senyor que es comportarà en totes les qüestions que ignora no pas com un ignorant, sinó amb tota la petulància de qui en la seva qüestió especial és un savi.»

Mirant el transcurs recent de la política catalana, m'he adonat que gran part de les crítiques rebudes pels presidents Puigdemont i Torra, tant de les files de PDECat com les d'ERC, se centren en la idea que han fracassat en el paper suposadament essencial de *gestors* dels recursos governamentals. ‘Va ser molt poc “pràctic” que Torra “malgastés” el prestigi de la presidència en una cosa tan poc significativa com les pancartes.’

Tots aquests fills de Fukuyama dels partits i de la premsa, amb visions rigorosament presentistes del conflicte entre Catalunya i el govern espanyol, pensen que l'acte de fundar un nou estat no és, ni ha estat mai, una qüestió que concerneixi principalment la bona gestió.

No, la creació d'un nou estat és sempre un procés necessàriament trencador dels paradigmes socials existents. I això es duu a terme amb un seguit d'actes constants, grans i petits, dissenyats per mostrar al món la incapacitat de resposta real dels paladins de l'ordre establert de la cultura.

Somniar que pugui ser d'una altra manera és, perdoneu-me la cruesa, cosa de savis-ignorants. 📺

LES CLAUS DE LA CEL·LA DE LA PRESÓ

PERE MARTÍ

La competència important que ha aconseguit el partit d'Iñigo Urkullu per a culminar el procés de pau és la cessió de competències en matèria penitenciària. EFE

Mentre el nacionalisme espanyol brama pel traspàs de la Seguretat Social al País Basc, Urkullu s'assegura la cessió de les presons * L'ampliació del port de València torna a dividir el Botànic *** Primera manifestació contra l'ampliació de l'aeroport de Palma**

TEMA DEL DIA

Presons. La competència en matèria de política penitenciària era de les que ningú volia quan es van negociar els estatuts d'autonomia de la transició espanyola. Assumir les presons només servia per a acumular problemes i no donava vots. En aquella època estaven saturades, eren un pou de problemes i, a més, anaven associades a la repressió franquista. Només Jordi Pujol va tenir la vista de quedar-se'n la competència i, per això, a l'estatut del 1979 ja figurava que la Generalitat gestionaria les presons. En aquell moment, el Partit Nacionalista Basc (PNB) va rebutjar-la; en el seu cas, el factor de l'existència d'ETA canviava la valoració. Si el PNB hagués gestionat les presons, s'hauria posat en el punt de

mira d'ETA, com va passar amb l'Ertzaintza. Hauria estat acusat de còmplice de la repressió.

Quaranta anys després, ETA s'ha dissolt, però encara hi ha més de dos-cents presos bascs a les presons espanyoles als quals s'aplica la dispersió, cosa que comporta un problema polític greu al País Basc, perquè les famílies han de fer milers de quilòmetres per anar a visitar-los. Només han estat traslladats al País Basc els qui mostren penediment, que són una minoria, i els qui estan malalts. La dispersió és una decisió política, perquè el reglament penitenciari recull que els presos siguin com més a prop de casa millor. Però els successius governs espanyols l'han aplicada i la

Quaranta anys després, ETA s'ha dissolt, però encara hi ha més de dos-cents presos bascs a les presons espanyoles als quals s'aplica la dispersió

El traspàs de la Seguretat Social no es començarà a negociar fins al juny del 2021 i estarà supeditat a les converses per a renovar el pacte de Toledo

continuen aplicant, encara que ETA comunicués la seva dissolució l'abril del 2018 i no actués des de l'octubre del 2011.

El traspàs de la gestió econòmica de la Seguretat Social ha portat un gran terrabastall polític, perquè trenca la unitat de caixa de les pensions, i el PP ha posat el crit al cel, amb un ressuscitat José María Aznar. La cessió també ha aixecat l'enveja d'alguns sectors d'opinió catalans, amb aquella 'basquitis' tan pròpia d'alguns ambients, però no s'han llegit la lletra petita de l'acord. El traspàs no es començarà a negociar fins al juny del 2021 i estarà supeditat a les converses per a renovar el pacte de Toledo. Tal com està la política espanyola, prometre coses a més d'un any vista és molt arriscat. I no deixa de ser un traspàs autonòmic que figura tant a l'estatut basc com al català.

En el cas de Catalunya, no es negocien competències, sinó drets polítics. Si més no, en teoria.

La competència important que ha aconseguit el partit d'Iñigo Urkullu per a culminar el procés de pau és la cessió de competències en matèria penitenciària. El govern basc ja té la clau de la caixa, amb el concert econòmic, però ara tindrà la clau de les presons que són en territori de la comunitat autònoma basca. Ara com ara, això afecta pocs presos, però el PNB també ha pactat un acostament progressiu dels presos. Amb la clau de la presó, hi ha moltes maneres de modular la política penitenciària, com molt bé sap i practica el govern català amb els dirigents independentistes. La gestió discreta però eficaç de la consellera Ester Capella fa que els dirigents independentistes vagin obtenint permisos i puguin sortir per treballar gràcies a l'article 100.2 del reglament penitenciari. Una política acceptada per tots els presos polítics, al marge del partit al qual pertanyin.

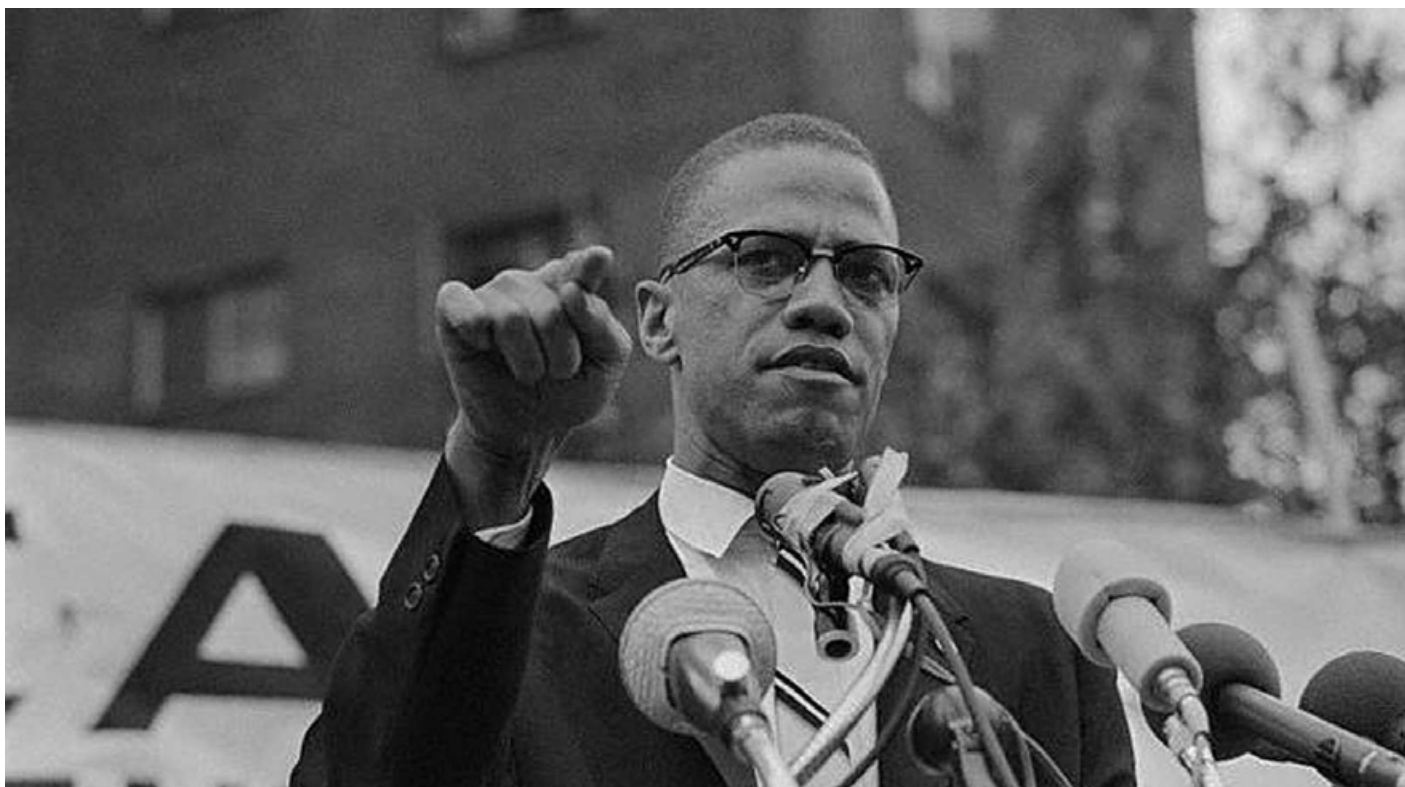
El govern basc observa amb atenció la gestió que fa el govern català d'aquest afer, perquè ajudaria a rebaixar la pressió per a trobar una solució als presos. L'única solució política per a aconseguir la llibertat dels presos és l'amnistia, però tenir la clau de la cel·la permet de flexibilitzar la condemna de presó. La prova és que la fiscalia espanyola està indignada perquè de moment no pot fer res. Mentre el nacionalisme espanyol s'indigna pel trencament de la guardiola de les pensions, el PNB ha guanyat una competència clau per a la pau i, també, per a tornar a guanyar les eleccions basques, amb el permís de Bildu.

MÉS QÜESTIONS

L'ampliació del port de València torna a dividir el Botànic. No serà una legislatura fàcil per a Ximo Puig, perquè les topades entre el PSPV i Compromís comencen a sovintejar. La darrera ha estat pel port de València, que fa mesos que cueja. L'anunci fet dijous pel president

de la Generalitat, sobre la renúncia de l'Autoritat Portuària de València (APV) a incloure en el projecte definitiu de l'ampliació del port el dragatge del canal d'accés a 22 metres de profunditat i la prolongació del dic de recer en 500 metres, ha tornat a indignar els socis de Compromís. Les dues qüestions recollides en l'avantprojecte del juliol del 2018 eren entre les més qüestionades, perquè incomplien les condicions de la declaració d'impacte ambiental (DIA) del 2007, atès que es considerava, especialment en el cas del dragatge, que podien contribuir a fer encara més mal a les platges del Saler i a posar en risc l'Albufera. Per al PSPV, l'eliminació del dragatge i de la prolongació del dic és prou per a no renovar la DIA del 2007, malgrat que l'ampliació nord implica un moll nou de 137 hectàrees i 2 quilòmetres lineals d'atrancament que duplicarà la capacitat d'emmagatzematge i moviment de contenidors, amb les externalitats que això comporta pel que fa a l'augment d'emissions tant de trànsit marítim com terrestre. El portaveu socialista, Manolo Mata, ha aplaudit la 'solució Puig' perquè no sacrifica interessos que poden ser compatibles i garanteix que no hi hagi risc per al medi ambient. En canvi, la diputada de Compromís Pepi Robles ha insistit que la DIA del 2007 estava caducada i la normativa exigia de fer una altra declaració si volien que el projecte fos respectuós amb les platges. El tercer soci del govern, Unides Podem, manté una posició més equidistant. El Ferran Martínez entén que la proposta de Puig va en la direcció de no perjudicar el medi, però ha advertit que la seva formació no prendria una decisió definitiva fins que no veiés el conglomerat d'interessos empresarials i saber-ne exactament els costos i els beneficis, i després d'haver escoltat les organitzacions ecologistes i els veïns.

Primera manifestació contra l'ampliació de l'aeroport de Palma. La Plataforma contra l'ampliació de l'aeroport de Palma ha anunciat la primera mobilització, que tindrà lloc l'1 de març,

Malcolm X. ARXIU

coincidint amb el Dia de les Illes Balears, davant la Delegació del govern espanyol a les cinc de la tarda. En una conferència de premsa a la seu del GOB, representants de la plataforma han explicat que demanaven que es retirés el projecte d'Aena i, a més, han retret l'actuació de la Comissió Balear de Medi Ambient de no votar l'informe desfavorable a l'avaluació ambiental de l'ampliació. El portaveu de la plataforma, Gabriel Alomar, ha denunciat que la comissió havia accedit a les demandes d'Aena de retirar el punt de votar l'informe. Ha exigit fermesa al govern per a rebutjar de manera inequívoca l'actual projecte d'ampliació de son Sant Joan i ha demanat a l'executiu que no es conformi amb un probable anunci d'Aena de facilitar l'arribada del tramvia a l'aeroport i d'eleva el consum energètic de son Sant Joan amb energies renovables. Tot i que Alomar ha dit que les mesures eren necessàries, no podien ser moneda de canvi per a 'empassar-nos' les obres. En aquest sentit, ha recordat que els partits del govern, PSIB, Unides Podem i Més per

Mallorca, havien presentat una proposició no de llei (PNL) al parlament per a demanar que la cambra rebutgés el projecte de l'aeroport i reclamar a Aena més responsabilitat amb l'entorn econòmic i natural on opera.

Els adolescents andorrans podran accedir als CREI de Catalunya. El ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut andorrà, Víctor Filloy, s'ha reunit amb el conseller de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, Chakir El Homrani, per conèixer el model català de protecció a la infància i l'adolescència i per trobar vies de col·laboració i avançar conjuntament, segons que ha informat el govern d'Andorra en un comunicat. Filloy ha destacat que l'acord formava part del conjunt d'accions per a abordar el tractament de joves i adolescents amb trastorns conductuals i addiccions als tòxics. També ha dit que el futur acord possibilitaria un ampli ventall de punts de col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, entre els quals destaquen l'accés a places concertades en Centres Residencials d'Educació In-

tensiva (CREI), formacions per a tècnics i professionals del sector i l'acompanyament per a protegir la infància i l'adolescència. Ara els tècnics dels respectius departaments concretaran els detalls del conveni. Filloy s'ha declarat molt satisfet i creu que l'acord serà un salt qualitatiu en els programes de protecció de la infància i l'adolescència. També preveuen de col·laborar en la formació de professionals i la revisió conjunta de protocols.

LA XIFRA

600 milions d'euros en volum de negoci ha generat el sector nàutic de les Illes, que ha donat feina de manera directa o indirecta a 6.500 persones, segons fonts de la patronal del sector.

TAL DIA COM AVUI

El 21 de febrer de 1965 va ser assassinat a Nova York Malcolm X, referent en la lluita contra el racisme i ferm defensor dels drets de les persones afroamericanes. Fill de ministre baptista, es convertí a l'Islam.

TERESA CASALS

‘En aquest país, hem badat amb la llengua’

Parlem amb la filòloga, mestra i activista, que acaba de rebre el premi especial del jurat Martí Gasull

ALBERT SALAMÉ

ROGER CASSANY

Teresa Casals (Badalona, 1941) desborda passió i idees a cada comentari. De conversa trepidant i alegre, ha dedicat tota la vida a dues grans batalles: la llengua catalana i l'escola. 'Són dos elements clau i definitoris de qualsevol país, i en aquest nostre, oprimint, encara més!' Filòloga, mestra i activista (fou promotora i portaveu de la plataforma Som Escola), acaba de rebre el premi especial del jurat Martí Gasull, atorgat per la Plataforma per la Llengua, pel compromís i aportació en la formació de mestres en el pas de l'escola franquista a l'escola catalana moderna, en una feina en temps rècord que va fer possible la immersió lingüística. Amb tot, avui, sense haver perdut ni un bri d'energia i amb ganes de continuar treballant, no amaga el cap sota l'ala: es declara anguniejada amb el panorama polític actual ('han rebotat de males maneres el consens que hi havia amb la llengua') i per l'estat del català ('si no som independents, ja us avanço que la llengua es morirà'). Que què cal fer? Entre més coses, més pedagogia, menys mentides, una nova llei d'educació i una immersió ben aplicada.

—Acabat el franquisme, va col·laborar molt activament en la formació dels mestres i professors per a la nova escola catalana i per a la immersió lingüística...

—Amb deu anys, vam haver de formar tots els mestres del sistema, de tot el territori. El pas de l'escola franquista a l'escola catalana, sí. Tot un repte!

—En aquell moment hi hagué un gran consens...

—Sí, perquè hi havia la il·lusió de fer un país nou, de tancar una etapa fosca, fosquíssima. Ningú no sabia on arribaria ni quins topalls trobaríem. Després hem vist que n'hi havia molts, de topalls! Però és ben cert que hi havia un consens absolut. Es van pactar les autonomies i en aquella negociació Catalunya va posar sobre la taula la llengua. D'aquí va venir

Fins i tot els meus néts, que a casa han sentit sempre parlar català, a vegades jugaven en castellà

Hem perdut l'autoritat, que ens l'ha pres l'estat espanyol, i la moral, que l'hem deixada escapar nosaltres

també que es creessin TV3 i Catalunya Ràdio. La llengua no era un tema de conflicte. Era un tema d'igualtat. Els pares de les escoles ho reclamaven. Tots! La immersió va començar a Santa Coloma perquè era una demanda dels pares. Aquí s'ha de fer un reconeixement molt clar al PSUC, que va fer una gran feina als barris. Ara ens diuen supremacistes i, en canvi, aleshores els castellanoparlants reclamaven l'escola en català. Tothom va entendre que la llengua servia perquè tothom tingués les mateixes oportunitats.

—Ara, en canvi, de consens més aviat poc. Si de cas, sembla que a alguns els faci por que l'escola sigui en català...

—Sí, és que ha vingut un partit a rebenotar aquest consens.

—Parleu de Ciutadans...

—Evidentment, sí. Penseu que el PP, en aquell moment, hi va estar d'acord. I penseu, també, que la llei de 1983, la de la immersió, era una llei que no parlava de llengua i prou, sinó de pedagogia i de metodologia. És a dir, la immersió era una metodologia. L'objectiu era que els nens, quan acabessin l'ensenyament obligatori, parlessin i escrivissin igual de bé el català i el castellà. I es va aconseguir. I ara els de Ciutadans diuen que als patis espiem els nens! És que és justament al pati on han de poder parlar la llengua del programa d'immersió, i aquí, aquesta llengua és el català. La classe és, en definitiva, una situació artificial. I el pati és una situació natural. Si vols aprendre una llengua, cal parlar-la sobretot en les situacions naturals. Però cal dir-los que no obliguem ningú a parlar en català, l'objectiu de la immersió és que tinguin la possibilitat de parlar català en totes les situacions, perquè tothom tingui les mateixes oportunitats. Ara, que cadascú parli com vulgui, només faltaria. Però si a l'escola, al pati, parlen en català, vol dir que hem aconseguit que en situacions naturals puguin parlar en català. Si ho desitgen o ho necessiten, en el futur, que ho puguin fer, i aquest és l'èxit. Els donem l'eina perquè puguin parlar ambdues llengües...

—L'estudi de la Plataforma per la Llengua indica que més aviat es parla poc català, als patis...

—Sí, efectivament, fins i tot els meus néts, que a casa han sentit sempre parlar català, a vegades jugaven en castellà.

—Per tant, la immersió va funcionar, però alguna cosa falla, oi?

—Sí, és clar. Passa que la immersió s'ha relaxat. Com dèiem, als anys vuitanta tothom volia avançar per la llengua, els de dretes, els d'esquerres... Tothom o gairebé tothom. La gent volia canvis. Hi havia emoció, emoció de plorar. Això s'ha perdut. I quan la immersió era al punt àlgid de la relaxació, sobretot als instituts, on d'immersió, en realitat, n'hi ha hagut ben poca, ha aparegut un partit que, per un grapat de vots, ha volgut rebenotar el consens.

—Als instituts no hi ha hagut immersió? Per què?

—No, no n'hi ha hagut prou. Per què? Perquè no s'ha fet bé la inspecció. S'ha relaxat. La inspecció ha fet figa. En això, de fet, hem fet figa una mica tots. Mireu, a totes les escoles de Catalunya, a partir de la segona llei d'educació, la del 2009, hi havia l'obligació que la llengua vehicular fos el català i, en cas que arribés alumnat que no comprengués el català, ja fossin nens castellanoparlants o parlants de xinès, la llei deia que l'escola s'havia de proveir d'un sistema de rebuda que preveia un temps d'adaptació fins a la comprensió mínima de la llengua abans d'incorporar l'alumne a l'aula. La inspecció també s'havia de preocupar d'això. És a dir, la inspecció no s'ha de preocupar només si a l'aula hi ha vint-i-set nens o vint-i-quatre, sinó que ha d'avaluar el projecte lingüístic de cada centre. I això no s'ha fet. La inspecció ha fet figa. Això ha passat durant molts anys i tothom feia l'orni. Però és que si fem l'orni amb l'escola, amb les pel·lícules i amb tot plegat, no anem enlloc. Hem perdut l'autoritat, que ens l'ha pres l'estat espanyol, i la moral, que l'hem deixada escapar nosaltres. Hem de recuperar les dues coses, però és cert que sense un estat ho tenim molt complicat, perquè tot això

Si no som
independents, ja us
avanço que la llengua
es morirà

ALBERT SALAMÉ

a l'estat espanyol li fa molta nosa. Les autonomies li fan una nosa terrible. Què volia el ministre Wert?

—'Espanolizar a los niños catalanes'...

—Doncs això. I és fortíssim. Volia liquidar l'associació de pares, que també feien nosa, i són els principals responsables de l'educació dels fills i hi han de participar. Volia liquidar la llengua, perquè feia nosa, etc. Volia eliminar-ho tot.

—No se'n va sortir del tot, però tenint en compte això que comentàvem dels patis, potser una mica sí...

—No, ell no va passar la llei perquè Irene Rigau va ser la seva pedra a la sabata. A cada reunió que feien a Madrid, hi havia un daltabaix. El problema dels patis no és cosa de Wert, qui per sort no se'n va sortir. El problema dels patis és cosa de la relaxació en la immersió i en la inspecció. També feina nostra. En aquest país, hem badat amb la llengua, hem badat.

—Som a temps de rectificar?

—Hi hem de ser a temps, perquè si no perdrem la llengua.

—Tan dramàtica és la situació?

—Sempre es diu que mentre en resti un parlant, la llengua no s'haurà perdut, però la veritat és que la llengua es perd quan deixa de ser una llengua de prestigi. I aquest és el risc. I si els nens de deu anys pensen que la llengua de prestigi és el castellà, vol dir que som en situació de risc. Però és que si a la televisió i al cinema la llengua és el castellà, i al pati és el castellà, vol dir que el català és una llengua d'estar per casa. Per això tenen una ànsia demolidora contra TV3, que tot i ser l'única televisió que es pot veure, cal dir que ha perdut molt i que la llengua que s'hi parla no és precisament de les millors. Hem badat.

—A l'acte de lliurament dels premis Martí Gasull es va parlar de l'emergència lingüística, fent un paral·lelisme amb l'emergència climàtica. És així?

—Sí, perquè aquí ningú no s'havia atrevit mai, ni tan sols la Plataforma fins ara, a dir com de malament estava la llengua. Em va agradar molt que es digués, això. És veritat que sap greu, perquè t'adones que no anem bé, però alhora és una dosi

de realisme que ens cal. Si no partim del diagnòstic de què passa, no arreglarem res.

—**També dieu que TV3 ha perdut molt i que la llengua que s'hi parla no és precisament bona...**

—TV3 ha perdut empena perquè no té recursos i, a més, el director, Vicent Sanchis, està molt amenaçat amb denúncies. I ens hem tornat tots plegats una mica bonistes. Amb la llengua hem de ser molt més fermes. I sí, la llengua s'ha de parlar bé. A ningú no li agrada que la seva llengua vagi rematada pel món. Però això és un altre debat. El prestigi de la llengua l'hem de mantenir entre tots. I és feina de tots: de les escoles, de les universitats, de les entitats, dels governs... Però és clar, ara tenim tantes batalles que no tenim ni temps de preocupar-nos d'això. Per exemple, què ha fet el govern de Torra? Bàsicament parar els cops i, a sobre, sense diners. És que gairebé no té temps de fer res més!

—**Ens hem tornat bonistes?**

—Sí. El bonisme és pensar que si som independents, el català no ha de ser l'única llengua oficial, amb el respecte més absolut per la gent no catalano-parlant que viu aquí i per a qui això és casa seva igual que per a mi. Si som independents i tenim dues llengües oficials, continuarem tenint aquest conflicte, els qui no volen aprendre català continuaran tocant la pera i aniran arraconant el català, que es troba en una situació molt més feble. Això ens porta a una lluita política contínua, barrejant la llengua amb la política, com vol fer Ciutadans, utilitzant la llengua com a arma. Doncs no. A més, aquests que diuen que els qui defensem que el català hauria de ser l'única llengua oficial, com passa a tots els països del món, som de dretes: és mentida. Jo sóc d'esquerreres, ho he estat sempre i ho seré sempre. Però llavors alguns diuen 'ai, que no s'enfadin'. Això és el bonisme. Realment penseu que hem de perdre la llengua? Perquè si no som in-

ALBERT SALAMÉ

dependents, ja us avanço que la llengua es morirà. Hem de perdre tota la nostra literatura? Perdre Espriu, Ramon Llull, Verdager... Què té de bo perdre una llengua? És que tot és dolent!

—**Evidentment. I com ho hem de fer?**

—Hem d'explicar ben explicat als qui no volen aprendre el català que, sobretot, els seus fills, que han nascut aquí, han de ser alguna cosa. Els fills han de saber la llengua del país. Però és que partim d'una base equivocada, que és que ens pensem que som un apèndix d'Espanya. No tenim prou consciència que som una nació. Jo sí que la tinc, però col·lectivament no la tenim prou. I psicològicament és molt important sentir-se d'un lloc. Els fills nascuts aquí són d'aquí i la llengua del país és el català. I no és cap mala jugada, al contrari! Perquè la idea és que coneguim la llengua del país on viuen, el català, a més del castellà i de totes les llengües que els interressi aprendre. Això els enriqueix! És al revés del que es pensen. Fer que aprenguin el català és

dir-los: et respecto, ets membre de la nostra comunitat.

—**Potser, en realitat, la llengua els importa poc i no volen sinó guanyar eleccions...**

—Sí, la llengua els importa ben poc. Volen un grapat de vots i prou. I amb mentides. És una vergonya. Això em posa de mala lluna i de vegades he d'apagar el televisor perquè penso que em posaré malalta. A més, és una mentida enorme dir que els nens surten de l'escola sense dominar el castellà. Però si les dades diuen que la majoria de nens catalans tenen més nivell de castellà que no els nens de Segòvia! Poca broma. On és el problema? Mireu, jo sóc dels signants del manifest Koiné. Doncs ens han dit de tot! I em fa molta angúnia que menteixin sobre això. Ens diuen supremacistes i més coses, i és al revés! El president Torra, que el conec de fa molts anys, és un home d'una cultura bastíssima i d'una gran delicadesa i sensibilitat. Doncs li han dit de

tot, tergiversant-ne les paraules fins a mentir. És molt angoixant.

— **Parlant de tergiversar... Què diríeu a la batllessa de Vic, Anna Erra?**

—Ja ho vaig dir al discurs del lliurament del premi Martí Gasull. Té tot el meu suport i seré al seu costat en tot. A més, la conec, perquè era la regidora de Cultura de Vic quan jo era portaveu de Som Escola. Havíem parlat tres vegades o quatre. Respecte de la llengua, pensem igual. I la manipulació que van fer de les seves paraules és tan barroera i malintencionada que fa fàstic. Ella va dir que no podíem discriminar ningú, ningú, i que per tant havíem d'acollir igual a tothom. Doncs van intentar fer creure que havia dit justament la cosa contrària. Jo crec que no hauria hagut de demanar perdó, però l'entenc, perquè estem tan apallissats, tant, que a vegades no hi ha més remei.

— **A vegades aquest món hiperconnectat en què vivim, amb les xarxes socials, fa que tot s'exageri i que les mentides circulin...**

—Si voleu que us digui la veritat, penso

que aquest món que tenim és massa inhòspit. No tinc cap por de la mort. No en tinc gens de ganes, eh, de morir-me, però reconec que aquest món, a vegades, em repugna. Les xarxes socials tenen coses bones, ep, només faltaria, però hi ha tot un moviment de maldat que costa d'aguantar. Com que em sento bona persona, em dol molt profundament veure com les mentides circulen lliurement per la xarxa. O estàs molt ben informat i molt convençut de la veritat o pot ser que t'acabis empassant molta mentida. Hi ha gent de bona fe que s'empassa mentides. Això passa i els partits hi juguen. Amb la llengua també. I em fa molta angúnia. Molta. Bé, per què us penseu que a Espanya els catalans tenim tan mala reputació? Perquè hi ha una intoxicació brutal, perquè els diuen que som egoistes i males persones. És tot mentida, però si ho van repetint cada dia, al final cala i com acaba? Amb l'*'a por ellos'*. Com pots dir *'a por ellos'* a una pobra gent de bona fe que només fa que pagar el deute i que no fa cap mal? Doncs és això.

— **Heu esmentat Som Escola, organització de la qual sou promotora...**

—Som Escola va néixer el mes de juny quan va sortir la sentència contra l'es-tatut. I recordo que jo dinava amb en Martí Gasull comentant qüestions de la Plataforma per la Llengua per al curs següent, que llavors era molt més petita perquè tenia dos mil socis (ara en té vint mil). I com que en aquell restaurant no hi havia cobertura, ens van venir a buscar desesperadament per dir-nos que havia sortit la sentència. I de seguida en Martí i jo ens vam posar a escriure un document. Aquell document el vam enviar a Òmnium i al Centre Unesco, el director del qual aleshores era Miquel Àngel Essomba. Vam fer-hi plegats quatre retocs i aquestes tres entitats vam ser les que vam començar Som Escola. A partir d'aquí, s'hi va afegir molta gent, moltes entitats, etc. Quan toques l'escola, la gent es mobilitza. I al cap de pocs anys vam arribar a treure 120.000 persones al carrer.

— **Necessitem una altra vegada Som Escola?**

—No ho sé, però sí que necessitem la il·lusió dels anys vuitanta per a refer l'escola catalana. Això s'ha de repetir, com més aviat millor. I si poguéssim ser amb la independència, encara millor. Cal dir: senyors, ens hem de posar al dia. I hi hem de ser tots. El problema és que ara estem dividits. I aleshores no ho estàvem pas. Aquest és el problema, que en la llengua hauríem d'anar units!

— **Cal reformular la immersió, com de fet han proposat, de maneres diferents, tant el Departament d'Educació com el PSC?**

—Hem de fer un *reset* i, com dic, si poguéssim ser independents, seria el moment idoni. Vam fer una immersió partint d'una realitat de dues llengües. Ara partim d'una realitat amb dues-centes setanta. En termes generals, cal fixar un objectiu de país –quin país volem– i demanar als experts que ho estudiïn i que facin una proposta perquè el sistema educatiu hi doni resposta. I portar aquesta proposta dels experts al parlament perquè els partits la debatín, però

ALBERT SALAMÉ

sempre assessorats pels experts, no pels qui busquen vots.

—Per tant, cal una nova llei d'educació... Com hauria de ser?

—Primer, cal tenir una escola catalana en llengua i continguts. Els continguts són importants, perquè el problema no és la llengua i prou. Volen que estudiem Cid Campeador i aquí hem d'estudiar Jaume I, és a dir, la nostra història. En segon lloc, una escola per a tothom en la qual l'alumne sigui al centre de l'escola i en què el paper del professor o el mestre sigui el de treure la millor cosa de cada alumne, procurant que l'escola sigui un lloc d'acollida per als nens perquè siguin feliços. I, en tercer lloc, una escola que tendeixi a l'excel·lència. És a dir, una escola exigent i excel·lent. I l'exigència vol dir treure el millor de cadascú, perquè cadascú és diferent, i, això també, sense que hi hagi cap barrera econòmica. Aquesta és l'escola que vull per al meu país.

—Això és una utopia?

—No, en cap cas, hi ha molts llocs on això ja passa. Però, sobretot, aquest ha de ser l'objectiu. Quan em diuen que hem de fer una escola com la sueca jo els dic que no, que ha de ser molt millor, que aquí som mediterranis i ho podem fer molt millor. A Suècia hi ha un índex de suïcidis brutal. Aquí tenim el sol i la platja i, per tant, ho hem d'aprofitar.

—Bé, però, per dir-ho així, aquí hi ha més picaresca que no a Suècia...

—Sí, però és que no venim de zero! Tenim una història pedagògica, des de l'escola de la república, que ens dona una gran tradició. Aprenuem de la nostra història, que ho hem fet molt bé.

—Pel que dieu, la immersió encara és ben necessària...

—I tant, però ben aplicada. Fins que no arribem a una situació d'igualtat no té cap sentit pensar en un model que no es basi en la immersió en català. I igualtat vol dir moltes coses, començant per tenir, com a mínim, el 50% de les pe-

l·lícoles en català, la televisió en català, etc. I això em sembla que és una aspiració que només podem assolir amb la independència.

—La veurem, la independència? Sou optimista?

—La veritat, ara una mica menys que abans, perquè hi ha tanta divisió que no sé ni on sóc. Hi va haver un moment que vaig veure clar que ens en sortiríem i que ho veuria, però ara ja no ho veig tan clar. De tota manera, és igual, perquè tot això que hem comentat, si continuem tenint un estat que ens oprimeix tant com Espanya, no serà possible. Si no confiéssim que tindrem un estat, aquesta entrevista no tindria sentit. De fet, si fos més jove i no confiés en un nou estat, me n'aniria, perquè no es pot viure amb un horitzó en què cada vegada que obres la boca te la tapen. I m'estimo aquest país, no sabeu com. Però si el futur del país és que Espanya ens continuï caragolant, quin futur deixo als meus fills i néts? Volen una regió que produeixi i que calli. Ni parlar-ne. Si això no hagués de canviar, jo em rumiaria seriosament si no és millor marxar, per a les noves generacions.

—Pel que heu comentat, us coneixíeu molt amb en Martí Gasull. Us ha fet il·lusió, el premi?

—Sí, molta! Jo en Martí el coneixia perquè de ben jovenet, quan jo era a Universitats, ell venia a demanar subvencions per a la Plataforma, com és natural. I m'agradava perquè era molt treballador i molt ordenat. I vaig pensar que quan em jubilés aniria a la Plataforma a veure si m'acceptaven de voluntària. I ho vaig fer, i tant. 'Mira Martí, ara sóc jo qui truca a la porta', li vaig dir. I des de llavors que sóc voluntària de la Plataforma. Em va fer molta, molta il·lusió, aquest premi. Ara, també penso que no n'hi ha per tant, perquè de persones que, com jo, han treballat molt n'hi ha moltes. Aquest és un premi que em fa molta il·lusió, sí, però és un premi a una feina col·lectiva. Com deia, i ho torno a dir: si no ho fem tots junts, no ens en sortirem. ■

Necessitem la il·lusió dels anys vuitanta per a refer l'escola catalana

Si no ho fem tots junts, no ens en sortirem

La mentida de la xenofòbia independentista

La dada L'analista de dades Joe Brew desmunta l'acusació que els catalans són xenòfobs

JOE BREW

L'argument el prediquen, amb insistència, al congrés espanyol, al Parlament de Catalunya, als mitjans de Madrid, a la televisió, a la ràdio, a la premsa: els independentistes catalans odien la gent d'Espanya. Sovint, els independentistes són titllats de xenòfobs, racistes i supremacistes. La dreta espanyolista defensa aquesta posició, i l'esquerra espanyolista, en general, la repeteix.

Però és completament falsa. Totes les dades disponibles demostren, una vegada i una altra, que a) els independentistes catalans són menys xenòfobs que els seus rivals antiindependentistes, b) als catalans els cau millor la gent de la resta de l'estat espanyol que no pas a l'inrevés, i c) que els catalans amb sentiments positius cap a gent de la resta de l'estat espanyol també en tenen cap a la gent de fora de l'estat.

Els qui estan preocupats per la xenofòbia, el supremacisme i el racisme a Catalunya i Espanya tenen raons per estar-ho, però adreçar aquesta preocupació als independentistes és errar el tret. Les actituds xenòfobes i supremacistes prevalen més entre antiindependentistes, i l'antipatia cap als catalans és quantificablement més gran entre espanyols que no pas l'antipatia que els catalans, incloent-hi els independentistes, senten pels espanyols.

Aquest article és breu i escrit en forma de tres afirmacions falses seguides dels respectius contra-arguments basats en evidències.

1. 'Els independentistes catalans són xenòfobs'

La xenofòbia, la por dels forasters o el rebuig, és una acusació comuna adreçada als independentistes catalans. Però no es basa en l'evidència. De fet, tota l'evidència disponible mostra la cosa contrària. Els votants de partits independentistes estan més d'acord amb la frase 'M'agrada aprendre d'altres cultures' que no pas els votants de partits no independentistes.

Els votants de partits independentistes estan més d'acord amb la frase 'Cap cultura en concret no és superior a les altres' que no pas els votants de partits no independentistes.

Els sentiments antixenòfobs entre independentistes es tradueixen en posicions a favor de la immigració. Per exemple, estan més a favor de gastar més diners en l'acollida d'immigrants que no pas els unionistes.

D'una manera similar, els independentistes afirmen molt menys que els immigrants haurien de 'abandonar la seva cultura' quan vénen a un país nou que no pas els unionistes.

La mateixa mostra indica que els independentistes creuen molt menys que els unionistes que 'amb tanta immigració hom ja no se sent com a casa'.

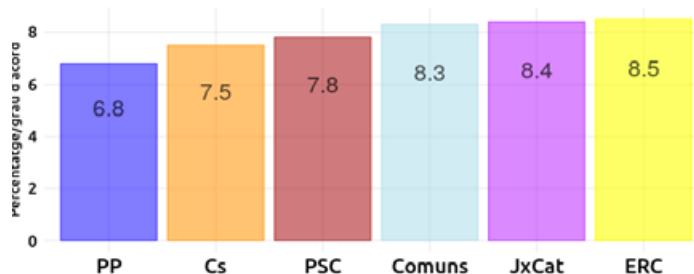
Aquests sentiments es tradueixen en suport a polítiques específiques. Els catalans que estan en contra de la independència també tenen tendència a voler imposar límits estrictes al nombre d'immigrants que arriben al país o directament barrar-los l'entrada.

Els qui estan preocupats per la xenofòbia, el supremacisme i el racisme a Catalunya i Espanya tenen raons per estar-ho, però adreçar aquesta preocupació als independentistes és errar el tret.

ALBERT SALAMÉ

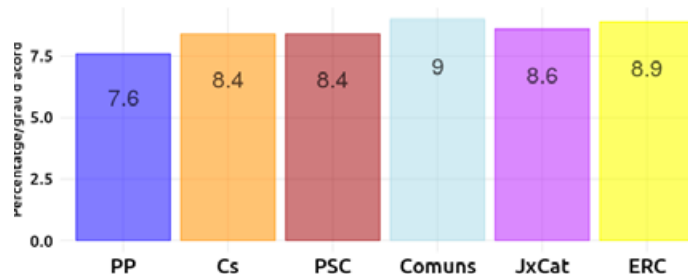
Grau d'acord amb la frase "M'agrada aprendre de les altres cultures"

1

Font de dades: <http://upceo.ceo.gencat.cat/wsccep/7348/Dossier%20de%20premsa%20-951.p>

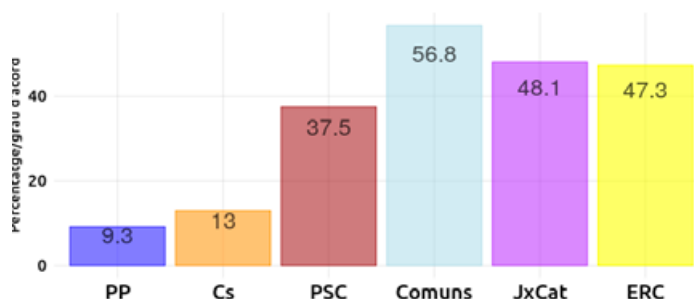
Grau d'acord amb la frase "Cap cultura en concret no és superior a les altres"

2

Font de dades: <http://upceo.ceo.gencat.cat/wsccep/7348/Dossier%20de%20premsa%20-951.p>

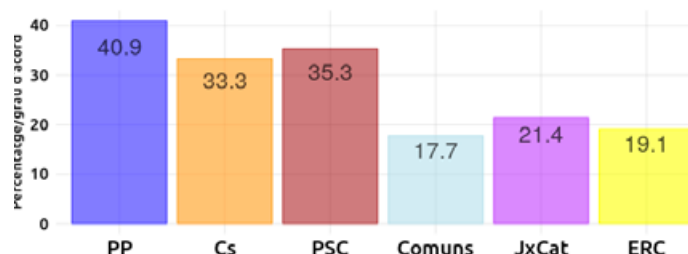
% que vol gastar més o molt més en l'acolliment de la immigració

3

Font de dades: <http://upceo.ceo.gencat.cat/wsccep/7428/Dossier%20de%20premsa%20-955.p>

% "d'acord" o "molt d'acord" amb la frase "Els immigrants haurien d'abandonar la seva cultura d'origen i adoptar la cultura del país al quan han arribat"

4

Font de dades: <http://upceo.ceo.gencat.cat/wsccep/7348/Dossier%20de%20premsa%20-951.p>

2.'Però totes aquestes dades són sobre estrangers. La xenofòbia dels catalans s'adreça als espanyols'

Una resposta freqüent a les dades que mostren que els votants de partits no independentistes exhibeixen més actituds xenòfobes que no pas els independentistes és apuntar que, entesos, els catalans estan a favor de la immigració, però això és així perquè concentren els seus sentiments xenòfobs en els espanyols. És veritat?

Les dades mostren, no-vament, la contrària. La taula de sota mostra com valoren els habitants de cada comunitat autònoma (l'eix x) els habitants d'una altra autonomia (l'eix y) en una escala del 0 al 10 on 0 és 'No em cauen gens bé' i 10, 'Em cauen genial'.

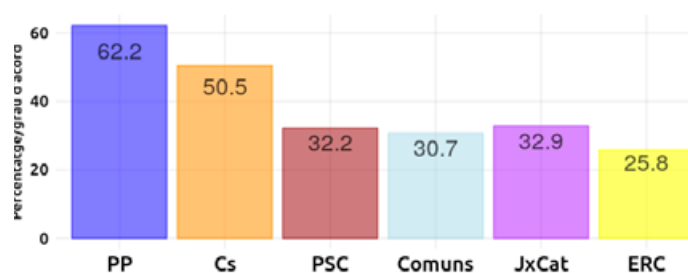
Desgranem-ho per comunitats autònomes. Si mirem què pensen dels catalans els habitants de cada comunitat (el punt taronja) i ho comparem amb què pensen els catalans de la gent d'aquesta comunitat autònoma, trobem que la gent d'aquesta zona sent més antipatia pels catalans que no pas els catalans per ells.

Als catalans els cauen bé els habitants de la resta de l'estat amb una mitjana de 6,8. Els habitants de la resta de l'estat donen una puntuació als catalans de 5,6.

3.'Entesos, els catalans, de mitjana, no són xenòfobs, però els independentistes sí'

Una de les respostes més habituals a les dades de sobre és: 'Entesos, has demostrat que els catalans, de mitjana, no

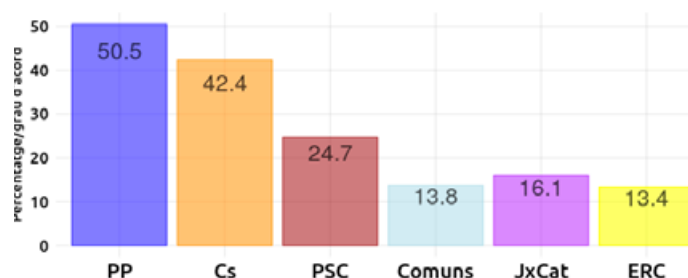
% d'acord amb la frase "Amb tanta immigració, un ja no se sent com a casa"

5

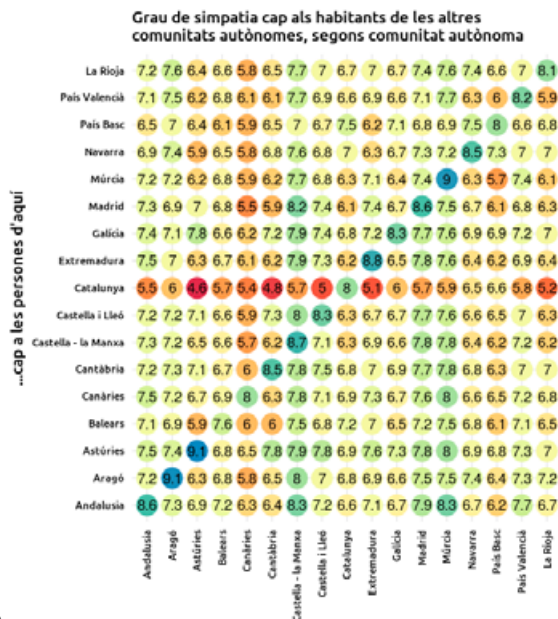
Font de dades: Agregació d'enquestes CEO, 2015 i 2018. Mostra: 3.127 residents de Catalunya amb ciutadania espanyola. Preguntes P56 i P3

% que vol "posar límits estrictes al nombre d'estrangers que poden venir aquí" o "prohibir-ne l'arribada completament"

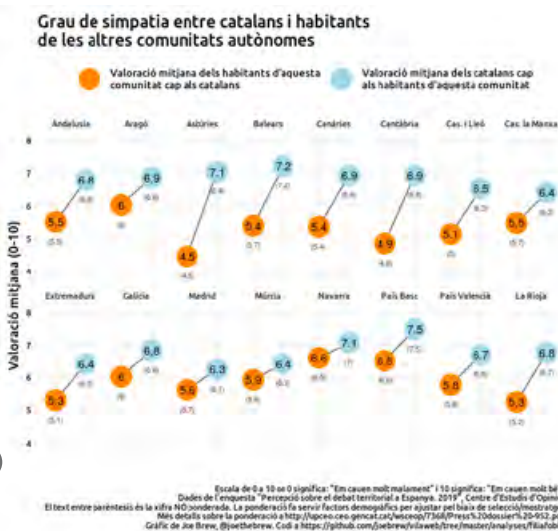

6

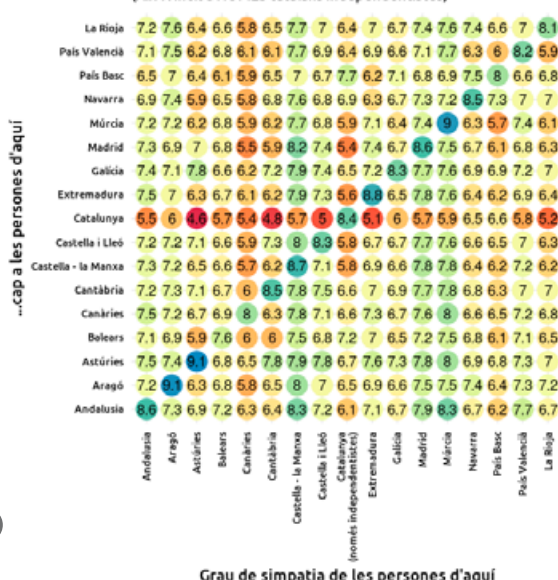
Font de dades: <http://upceo.ceo.gencat.cat/wsccep/7348/Dossier%20de%20premsa%20-951.p>

Grau de simpatia de les persones d'aquí
Font de dades: Enquesta 'Percepció sobre el debat territorial a Espanya' del Centre d'Estudis d'Opinió, càlculs: @josebtreve

Grau de simpatia cap als habitants de les altres comunitats autònomes, segons comunitat autònoma (Aix-X inclou NOMÉS catalans independentistes)

Grau de simpatia de les persones d'aquí

Grau de simpatia de catalans independentistes cap als habitants de les altres comunitats autònomes i grau de simpatia dels habitants de les altres comunitats autònomes cap a tots els catalans

(Valoració CAP a tots els catalans; valoració DE només catalans independentistes)

Escala de 0 a 10 on 0 significa: "Em cauen molt malament" i 10 significa: "Em cauen molt bé".
Dades de l'enquesta "Percepció sobre el debat territorial a Espanya, 2019", Centre d'Estudis d'Opinió.
El text entre parèntesis és la xifra NO ponderada. La ponderació fa servir factors demogràfics per ajustar pel biaix de selecció/mostratge.
Més detalls sobre la ponderació a <http://vilaweb.cat/gencat.ca/wscorp/77368/Precis%20de%20anàlisi%20de%20dades>.
Gràfic de Jose Breve, @josebtreve. Codi a <https://github.com/josebreve/vilaweb/tree/master/analisis/finallibria>

senten antipatia pels espanyols, però això passa perquè no diferencien entre catalans independentistes i no independentistes. Els independentistes segur que senten rebuig pels espanyols.'

Novament, fals.

La taula de sota demostra una altra vegada 'la matriu de simpatia'. Els colors/valors indiquen com pensen els habitants de cada comunitat autònoma (l'eix x) sobre els habitants d'una altra autonomia (l'eix y) en una escala del 0 al 10 on 0 és 'No em cauen gens bé' i 10, 'Em cauen genial'. Però, en aquest cas, hi hem inclòs només els catalans independentistes. És a dir, a l'eix x, el vertical, on diu 'Catalunya' només ens referim a independentistes.

Examinem ara només què pensen els independentistes catalans de la gent que viu a la resta de l'estat espanyol. Novament, comprovem com fins i tot els catalans independentistes senten més simpatia pels espanyols que no pas els espanyols en senten cap a totsels catalans (llevat de Madrid, on la diferència és dins l'interval d'incertesa).

La puntuació mitjana que la gent de la resta de l'estat espanyol concedeix als cata-

lans és un 5,63. La puntuació mitjana que els catalans concedeixen a la gent de la resta de l'estat espanyol és un 6,77. Entre els independentistes catalans, la puntuació mitjana que donen a la gent de la resta de l'estat espanyol és un 6,48.

Conclusió

Les dades són nítidament clares en aquesta qüestió:

—Els catalans, incloent-hi els independentistes, senten simpatia per la gent de la resta de l'estat espanyol.

—De fet, els catalans, incloent-hi els independentistes, senten més simpatia per la gent de la resta de l'estat espanyol que no pas la que senten els de la resta de l'estat pels catalans.

Els qui mantenen la narrativa de l'odi i el supremacisme dels catalans envers la resta de l'estat espanyol farien bé de provar d'entendre la diferència entre anècdota i dades. Ateses les dades sobre la qüestió, el fet d'insistir, com fan els principals partits polítics, que els catalans i els independentistes professen antipatia cap als espanyols suggereix que o bé parlen sense conèixer les dades o bé menteixen intencionadament. ■

Els influenciadors que duen la llengua a les xarxes socials

Internet Parlem amb els influenciadors Sílvia P. Sesé, Juliana Canet i Miquel sobre l'ús del català a internet

OT BOU COSTA

Fa una setmana, va fer trenta anys de l'estrena a TV3 de 'Bola de drac', la sèrie de dibuixos animats que va traçar el mapa referencial audiovisual de tota una generació. La defensa de la televisió catalana com a eina de normalització lingüística massiva va ser un filó d'or: no tan sols ofería per primera vegada un mirall a les generacions de nens i joves catalanoparlants, els quals sentien el català a la pantalla. També va ser la prova irrefutable que, si es tenia cura de la televisió, era una eina idònia per arrossegar castellanoparlants al català. Son Goku va començar la volada de les sèries japoneses: 'Sakura, la caçadora de cartes', 'El doctor Slump', 'Doraemon', 'Inuyasha', 'El detectiu Conan', 'La màgica Doremi'. Amb més magnetisme o menys, una rere l'altra van mantenir la dinàmica.

Però ara no. L'escanyament i el setge de la dreta espanyolista no són els únics factors que expliquen per què la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals ha abandonat l'opció de les sèries juvenils i ha clausurat el canal 3XL, ha fet minoritari el Sú-

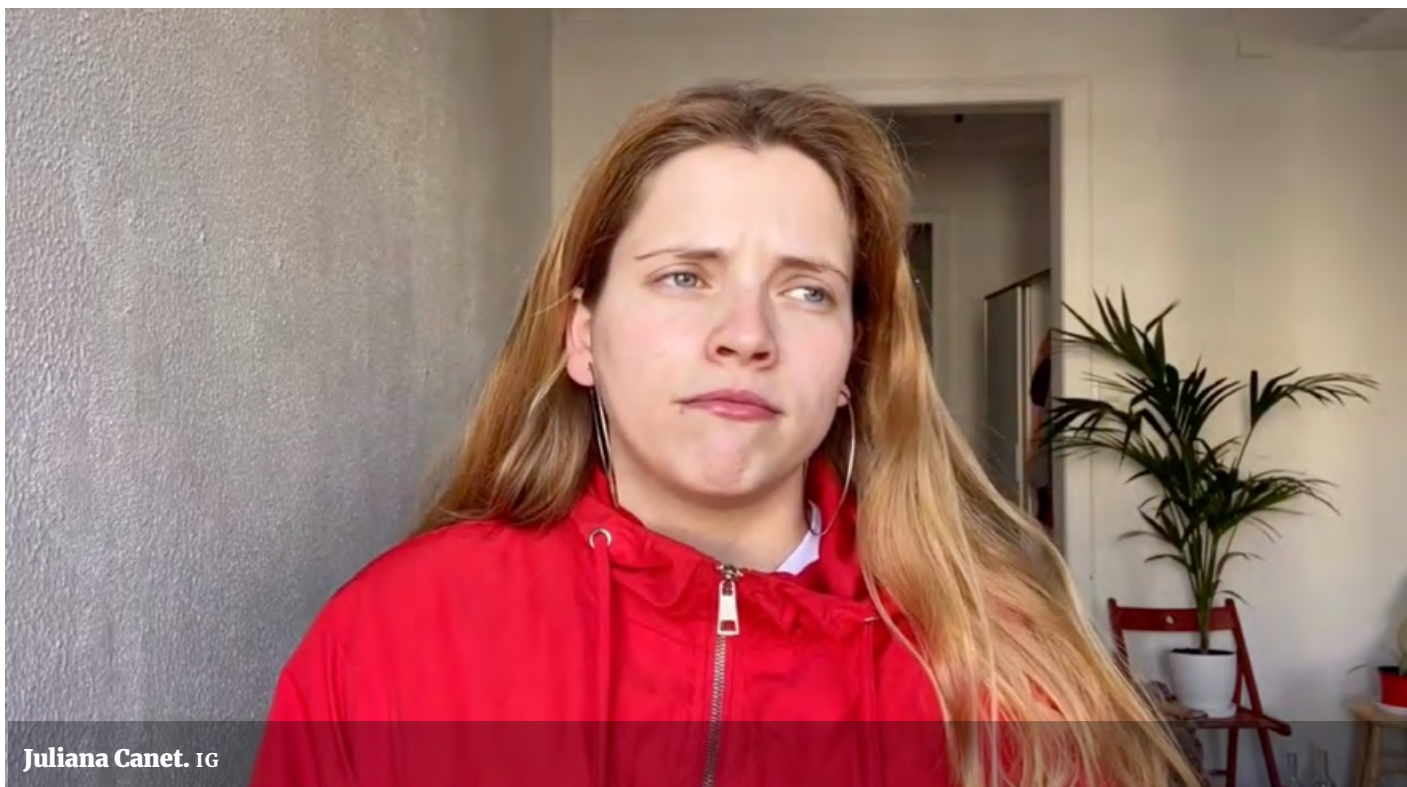
per3 i ha renunciat a comprar sèries valentes. També hi ha contribuït l'abandonament de les institucions i, tal vegada, de la casa. Sigui com sigui, TV3 ha perdut molta pistonada en la persuasió del públic juvenil i, de retruc, la pot perdre la llengua. La situació seria dramàtica si aquest retrocés no hagués vingut acompanyat d'un canvi de paradigma en el consum audiovisual amb l'aparició de les xarxes socials, que és on els joves que fa trenta anys haguessin quedat embabaiats amb el follet Tortuga trien i consulten ara els seus referents.

Ha estat un transvasament absolut. Els *instagramers* són ara 'com els referents que hi havia abans a la televisió, els presentadors de programes que tenien els seus ideals i la seva manera de pensar i parlar; tot això transformat, democratitzat i ofert a la majoria de la població' a fi de fer riure, compartir i entretenir. Qui ens ho diu és en Miquel, el jove que hi havia rere la pàgina de *mems* més cèlebre de l'Instagram català, el Racó de l'Hipòlit. 237 mil seguidors que es van quedar orfes el 19 de gener, quan en Miquel va decidir que tancava el compte, 'després de gairebé tres anys penjant coses diària-

Els 'instagramers' són ara 'com els referents que hi havia abans a la televisió'. ACN

La situació seria dramàtica si aquest retrocés no hagués vingut acompanyat d'un canvi de paradigma en el consum audiovisual

Juliana Canet. IG

ment': 'Sento que quan vaig començar feia una cosa que no feia ningú més.' Ara les xarxes són plenes de pàgines en català que pengen acudits de la mateixa mena.

En la mateixa línia opina Juliana Canet, una de les cares juvenils amb més de ressò a Youtube i Instagram. Va començar penjant-hi vídeos comentant la quotidianitat (el batxillerat, Netflix, les tafaneïries, programes de televisió) i ha acabat amb una col·laboració al programa 'Tot es mou' de TV3 i un programa a Catalunya Ràdio, 'Adolescents iCat'. Ens diu: 'És important que hi hagi referents en català a les xarxes socials perquè no es mori la llengua: si tots els referents que tenen els nostres joves a les xarxes i als seus llocs d'oci són en castellà, parlaran en castellà.' I també parla de les xarxes socials com allò que era 'la nostra televisió'. I una cosa semblant diu

la Sílvia P. Sesé, a Youtube Miss Tagless, una creadora de contingut amb més de tretze mil subscriptors. 'A la meua àvia li ho explico dient que els grans youtubers i instagramers són allò que per a ella era la Sara Montiel, persones a qui no coneixes però admires', amb l'afegit que ara 'les tens a un clic' i veus què fan i com viuen.

El rumb lent del català

Catalunya ha estat pionera en l'àmbit digital, i ara hi va quedant desfasada. El problema de la llengua i una concepció errònia de la recepta per a l'èxit hi tenen molt a veure. Tots tres fan la mateixa diagnosi, clara i diàfana: la majoria de gent que vol fer coses a les xarxes, les comença en castellà perquè es pensa que tindrà més ressò, però s'equivoca. Canet explica: 'La majoria de la gent ho fa amb perspectiva de negoci

i per això s'hi llança en castellà, perquè es pensa que així s'enriqueix més.' En Miquel del Racó de l'Hipòlit ho comparteix: 'Costa començar perquè la gent, quan vol fer una cosa, la vol fer a gran escala, i no sap que fent-la de manera reduïda també pot tenir molt d'èxit. Jo encara em sorprenco que hagi arribat a 237.000 seguidors, em pensava que era un públic inexistent.'

'Durant massa temps hem estat avergonyits de la nostra llengua i el contingut que hem consumit era majoritàriament en castellà, per això molta gent recorda les grans pel·lícules de la seva infantesa en una llengua que no és la seva. 'No hi ha falta de demanda, hi ha falta de normalització. A mi se'm coneix perquè ho faig en valencià. La Leopolda Olda, per exemple, no és que tinga seguidors perquè ho faça en català, és que té seguidors tot i fer-ho en català', és a dir,

no triomfa perquè sedueixi bé un públic petit: triomfa perquè és contingut de qualitat, i 'cal acostumar la gent' que hi ha contingut de qualitat en català.

Així i tot, aquests darrers temps sembla que, per efecte dòmino, hi ha un cert impuls, gairebé voluntariós, per a generar creadors de continguts. En Miquel ho situa fa vora dos anys, i diu que va ser una mica espontani. 'Jo estic segur que va néixer des de l'humor: a Twitter molta gent va començar alhora que jo. La generació que mirava "Polònia" i que ho ha volgut recrear amb les xarxes socials, que són el mitjà que, com dèiem, ha substituït la televisió.'

'Per què ho fas en català?'

A tots tres els han demanat sovint per què fan els vídeos en català. En Miquel sempre respon igual: 'Si va funcionar és perquè era en català, no

Miss Tagless. YT

hi havia cap pàgina de *mems* en català i per això era diferent'. La Juliana, igual. 'M'ho demanen a totes les entrevistes. La gent se'n sorprèn molt, però quan comences a fer qualsevol cosa és natural fer-la en la teua llengua. Quan m'hi vaig posar, vaig fer-ho en català sense pensar-hi, perquè és la meua llengua. Si parlo català a tot arreu, per què hauria de canviar d'idioma a internet?' I retrata la trampa d'un èxit postís. 'Fer-ho en català, des del punt de vista del negoci, té molt més potencial que no fer-ho en castellà, perquè en castellà hi ha més competència i costa més de fer-se un lloc. Quan vaig començar, en català érem tres friquis, i vaig omplir un buit i per això vaig triomfar.' La versió de Miss Tagless és pràcticament calcada. Al començament, el petit cercle que la seguia l'animava a fer-ho en castellà. 'De cop i volta, amb el meu primer vídeo que va

tenir èxit, em vaig adonar que l'havia tingut per això, perquè jo estava tan indignada que m'havia de sortir natural i el vaig fer en la meua llengua, i la gent me'l va aplaudir precisament per això.' I rebla que si ho hagués de fer per tenir més públic ho hauria fet en xinès, però ara potser no tindria tant d'èxit.

L'empenta que falta

Aquí sí que discrepen, qüestió d'enfocament. Al Racó de l'Hipòlit, l'opció és empènyer els influenciadors catalans que publiquen en castellà perquè reverteixin la diferenciació, i sembla, diu, que s'obren escletxes, tot i que de manera una mica folklòrica. 'Comença a haver-hi influenciadors espanyols que no fan coses en català però donen suport a la comunitat, de vegades piulen coses en català, per exemple, però jo crec que això de veure el català a les xarxes es va escampant.' Canet és més pessimista i diu

que, al final, qui vulgui crear ho haurà de fer 'per amor a l'art', creant una xarxa i nous referents: 'Però és molt difícil, jo estic molt desanimada amb aquest tema'. És Sesé qui més concreta, i parla del projecte 'L'aixeta', una mena de plataforma de micromecenatge, 'un Patreon a la catalana'. Qui creï contingut (vídeos, contes, cançons, poemes...) s'hi pot obrir un perfil i el proporciona als subscriptors, que paguen una quota força minsa per poder-hi accedir.

Una iniciativa semblant és Youtubers.cat, una plataforma gestionada íntegrament per Albert Àlvarez, un voluntari que es dedica a agrupar-hi els vídeos de *youtubers* en català, perquè Youtube no permet de filtrar en funció de la llengua. Ell ha muntat un mecanisme perquè al portal es vagin actualitzant els vídeos que cada creador puja a la xarxa. El requisit és que els vídeos tinguin un 90% de català. 'Hem de potenciar el català a la xarxa

com sigui, per això mantinc la web i per això jo mateix, que també sóc *youtuber*, faig els vídeos en català.' Ha parlat amb la Plataforma per la Llengua, però ningú de cap institució no s'hi ha posat mai en contacte ni ha emprès cap iniciativa semblant. De tota manera, té esperança: 'Quan vaig començar no em pensava gens que ningú superaria mai els milers de subscriptors en català, i mira ara.' I diu que l'error és no haver fet entendre, precisament, que fer els vídeos en castellà no és més garantia d'èxit, sinó més aviat al contrari.

Fa uns mesos, Arnau Rius, en un article anomenat 'Emergència nacional: tres propostes per a un canvi de paradigma audiovisual en català per a infants i joves' també assenyalava que un dels murs que barren el pas als qui s'inicien en l'elaboració de vídeos per a fer-los en català és la dificultat de monetitzar-ho. Per guanyar-hi diners, deia, 'has de generar una quantitat de visites brutal'. 'Tenim un escenari on els joves catalans adopten només el castellà per fer-se *youtubers*, però fins i tot els qui aconsegueixen certa notorietat no en treuen pràcticament ni cinc. Amb aquest panorama, un sistema de monetització basat en visites que exigís un nombre de visualitzacions molt més baix del que estableix el circuit normal governat per Google i Facebook podria funcionar.' Un grup de gent ens ha explicat que, prenent per model aquesta idea, mira de donar forma a una acceleradora de continguts audiovisuals en català a Youtube.

Fotograma del documental 'Inside Kilian Jornet'.

RAKUTEN

Kilian Jornet perdut a la gran ciutat

JOSEP REXACH FUMANYA

El nou documental sobre l'esportista ceretà l'acompanya en una ronda mundial farcida d'esdeveniments publicitaris i s'aparta del vessant més esportiu

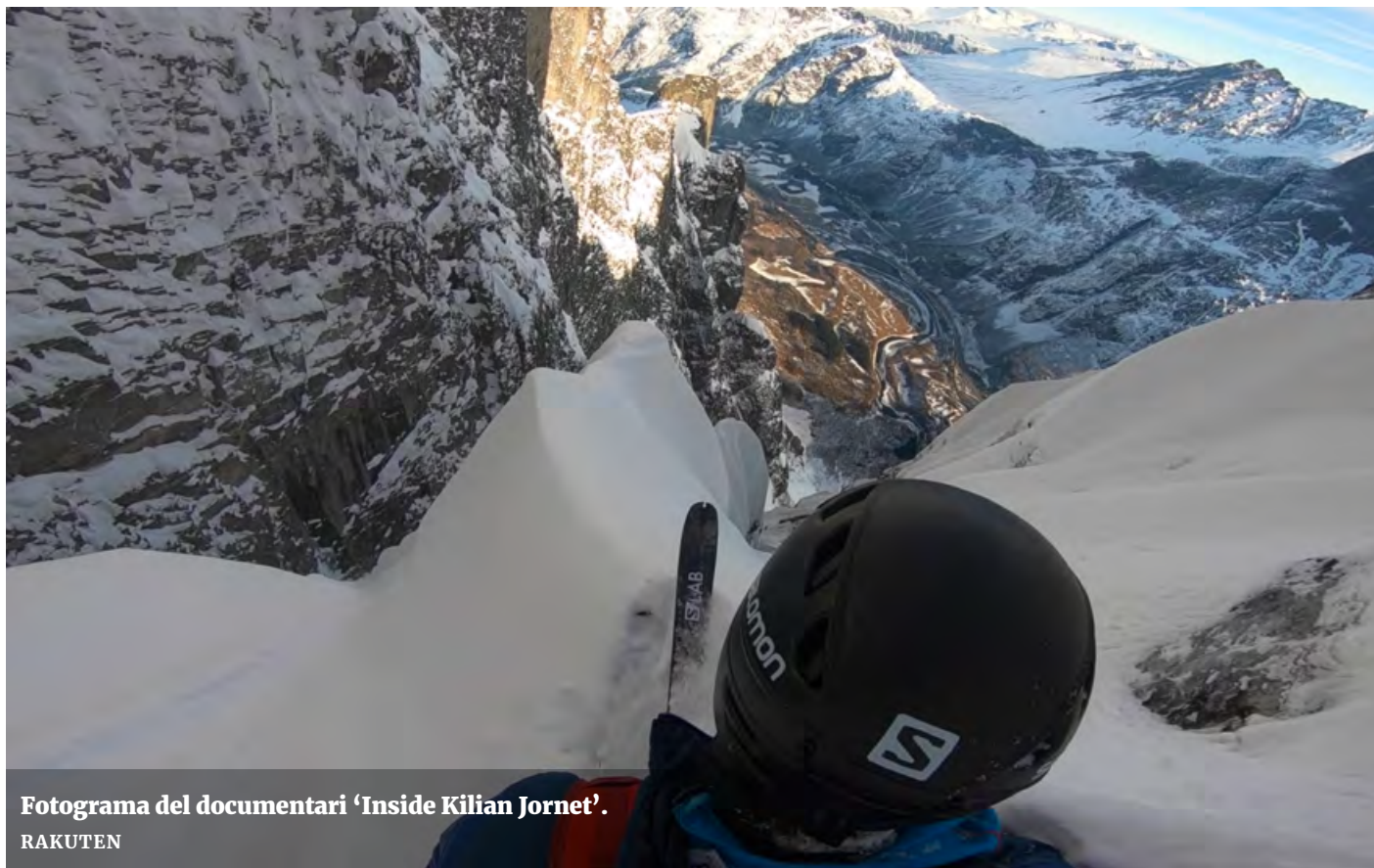
'Crec que ha estat el millor i el pitjor any de la meua vida.' Així comença el prometedor (enèsim) documental sobre Kilian Jornet estrenat la setmana passada a la plataforma Rakuten –es pot veure de franc. Prometedor, perquè

tot allò que toca l'esportista ceretà desperta una gran atracció; i enèsim, perquè amb aquest ja són quatre els documentaris que s'han fet sobre la seva carrera. Aquest que ens ocupa, *Inside Kilian Jornet*, l'acompanya en una ronda mundial farcida d'esdeveniments publicitaris que durant onze dies l'aparta del

seu hàbitat natural, la muntanya. L'espectador hi descobreix la part més mediàtica de l'esportista; però un es queda amb les ganes de gaudir del cinema de muntanya al qual ens havien acostumat els documentaris sobre Kilian Jornet.

Amb aquesta producció, Rakuten cerca una visió més reflexiva del corredor, però separant-la i aïllant-la de l'esportiva deixa la cinta lleugerament coixa. Es troba a faltar Kilian Jornet en plena acció, amb vambes i pells de foca, botant, travessant fites i

batent rècords. De fet, una de les millors escenes del documental és al començament, quan recorda l'operació d'espallada a què es va sotmetre i que el va obligar a apartar-se de l'esport. Una vegada recuperat, aconsegueix de completar el descens de la Ruta Fiva, situada al Trolltind (Noruega), on hi ha la Troll Wall, la paret vertical més alta d'Europa. Les imatges, captades amb una GoPro, tallen la respiració. Sobretot quan Kilian Jornet, amb els esquís clavats, a mig descens i els piolets clavats, contesta

Fotograma del documentari 'Inside Kilian Jornet'.

RAKUTEN

tranquil·lament un missatge de WhatsApp a la seva xicota. D'un altre planeta.

Però més enllà d'alguna imatge d'arxiu, el documentari no s'aparta de la ronda que acompanya el corredor per ciutats com Bagkok, París, Los Angeles i Pequín, fins a acabar a Barcelona. L'espectador sent empatia de seguida amb la situació d'exposició que li toca viure. 'Crec que al Kilian li serà més difícil fer aquesta gira que escalar l'Everest', diu en to de broma el seu mànager, Jordi Lorenzo, però la veritat és que la seva gestualitat en els actes públics evidencia que no són el seu hàbitat; com un lleó a l'Àrtic. Signa samarretes, llibres, agafa desenes d'avions i li toca forçar el bon humor en actes que organitzen les marques que el patrocinen.

Braços plegats, un posat que segons els llibres de gesticulació denota poca disposició a comunicar-se, però més desimbolt que temps enrere. Jornet sempre s'ha definit com una persona poc social.

Les escenes de la ronda s'intercalen amb reflexions d'haver culminat un any ple de contrastos, per això el 2018 és el millor any i el pitjor de la seva vida. Per una banda, és l'any en què ha sabut que serà pare amb l'Emilie Forsberg i ha aconseguit grans resultats esportius; per una altra, ha hagut d'afrontar dues lesions que l'han apartat de l'esport. I en el seu cas, això és com si li traguessin l'aire. O pitjor encara, com si se l'emportessin de ronda.

Sempre insatisfet i havent-ho guanyat tot, Kilian Jornet ha hagut d'aprendre a

Sempre insatisfet i havent-ho guanyat tot, Kilian Jornet ha hagut d'aprendre a competir contra si mateix per trobar una motivació

competir contra si mateix per trobar una motivació. A Nova York estant, en una escena d'introspecció, explica que està cansat de la rutina, de córrer a l'estiu i esquiar a l'hivern: 'Vull tenir experiències diferents, projectes diferents, carreres diferents. Alguna cosa que esperi ansiosament.' En aquesta necessitat de posar-se a prova contínuament, hi quadren perfectament els desafiaments que s'ha proposat per a la nova temporada: repetir la Pikes Peak, una cursa que té un rècord de l'any 1993; i potser debutar en una cursa d'asfalt. Si ho fa, serà sense dubte una de les atraccions esportives de l'any i que de moment ja ha desembocat en desenes d'articles que especulen quin temps podria arribar a fer. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 17-21 de febrer

Dilluns 17.

Aquest ja no serà: memòria d'un avortament

GUGGENHEIM

Dilluns 17.

Joan Canadell: 'Els polítics no han renunciat tan sols a la independència sinó també a solucionar el maltractament fiscal'

ALBERT SALAMÉ

Divendres 21.

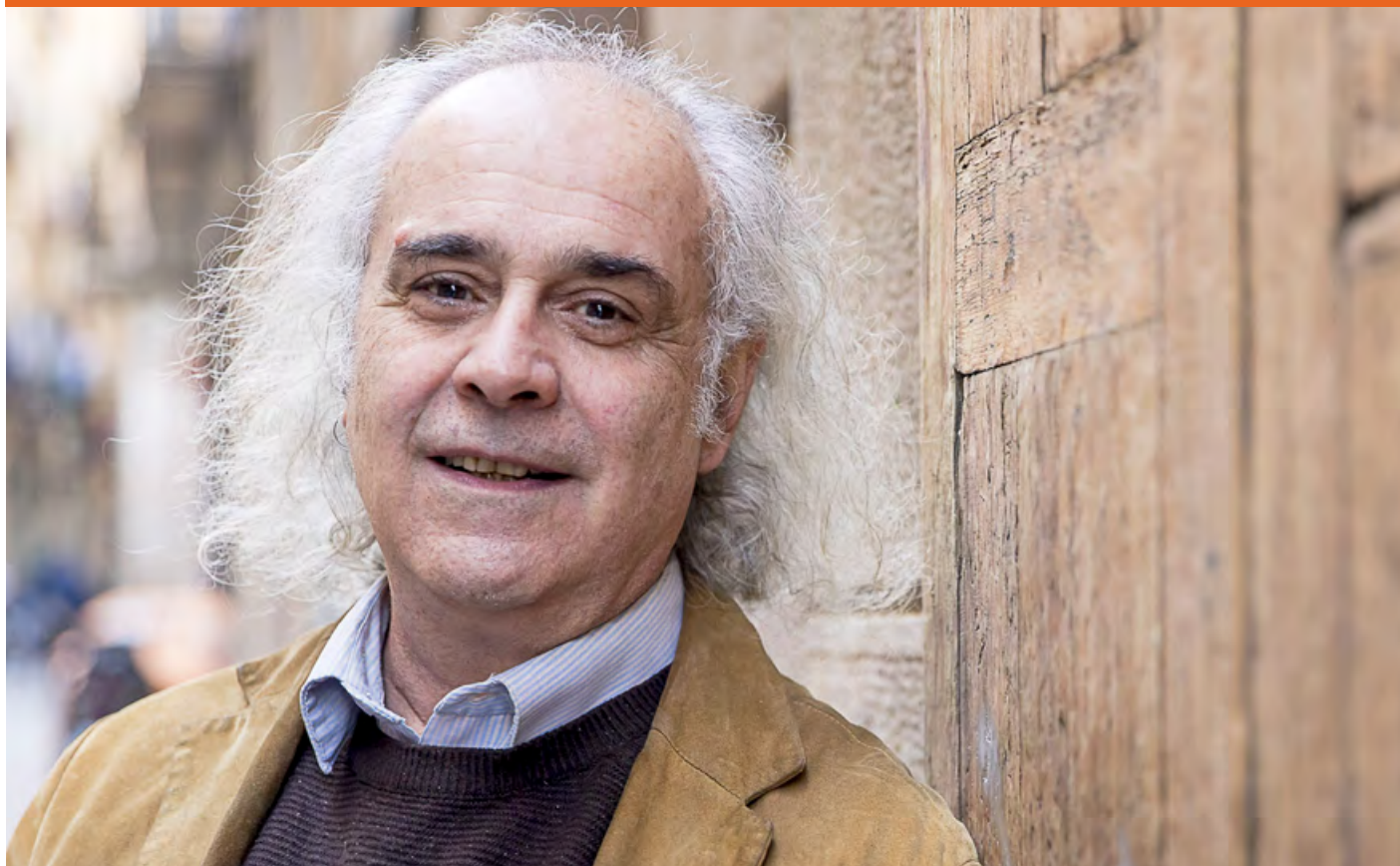
Lleó: l'esquerra en el sistema territorial espanyol

EFE

STEFANO CINGOLANI

‘L’Institut Nova Història castellanitza la història’

Entrevista a l'historiador, coautor del llibre ‘Pseudohistòria contra Catalunya’ (Eumo Editorial)

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Cristòfor Colom era un català que es deia Joan Colom i Bertran. El Cid era un comte d'Urgell de la dinastia dels Sit. La reconquesta de la península la van fer catalans. Marco Polo, també era català, i es deia Jaume d'Alaric. El Quixot es va escriure en català. Aquestes són algunes de

les tesis defensades des de fa anys per l'Institut Nova Història (INH), que té en Jordi Bilbeny la figura més coneguda. Ara ha sortit un llibre, *Pseudohistòria contra Catalunya. De l'espanyolisme a la Nova Història*, que desmunta aquests arguments i, a la vegada, denuncia la pseudo-història espanyolista que nega,

per exemple, la validesa de la historiografia catalana. El llibre l'han coordinat Vicent Baydal i Cristian Palomo. Entre els autors que hi participen, hi ha Stefano M. Cingolani, un dels grans historiadors i divulgadors de la història medieval catalana. Ha escrit, per exemple, *Bernat Desclot i les dues redaccions de la crònica*

El 1492, quan Colom arriba a Amèrica, Joan Colom i Bertran era mort

Mandado no aporta mai documentació. És tot arena movedissa. Increïble

(2006), *La memòria dels reis. Les quatre grans cròniques* (2006), *Jaume I. Història i mite* (2007), i acaba de publicar *Epistolari. Pere III el Cerimoniós* (Barcino). Cingolani, home rigorós i esperit lliure tot alhora, té publicat també un llibre de poemes, *Ho veig per la veu* (Eumo Editorial). Del volum *Pseudohistòria contra Catalunya*, Cingolani n'ha escrit el capítol dedicat al cavaller Rodrigo Díaz de Vivar, el Cid, i n'ha coescrit el capítol dedicat a Cristòfor Colom. VilaWeb entrevista l'historiador a la redacció del diari.

—**Comencem amb el capítol de Cristòfol Colom. La tesi de Jordi Bilbeny és que Cristòfol Colom era Joan Colom i Bertran. Vosaltres dieu que és impossible. Per què?**

—Perquè el 1492, quan Colom arriba a Amèrica, Joan Colom i Bertran era mort.

—**I com ho sabeu, que era mort?**

—Perquè trobem, i aportem, documents del 1477, 1484 i 1487 on se cita Joan Colom com a difunt. El defineixen com a *Quondam*, que vol dir 'difunt'. És un terme que es fa servir quan algú ha mort fa poc temps. Si ha mort fa molts anys, no cal. 'Joan Colom *quondam*' vol dir 'el difunt Joan Colom'. El 1492 Joan Colom no pot descobrir Amèrica perquè ja era mort. Tan senzill com això.

—**I què hi diu Bilbeny?**

—Diu que era un mort civil. Es munta la teoria que Joan Colom era exiliat d'ençà del 1472 perquè s'havia enfrontat al rei, i que patia la mort civil a Catalunya. I que per això apareix la paraula *quondam*. Però Joan Colom no era exiliat d'ençà del 1472, com diu. Nosaltres el trobem signant documents notariais a Catalunya. I assistint a reunions. Aportem els documents. Els documents, en història, són importants. La feina de Bilbeny comença amb una feina anterior ja feta, amb el Centre d'Estudis Colombins (CEC). Aquesta gent havien anat als arxius a mirar documents i en van fer resums. Nosaltres hem tornat als arxius a veure els documents que ells van fer servir. Els hem transcrits i hem vist que les seves

transcripcions eren plenes d'errors i incomprendiments brutals. No sabien llegir un document del segle XV. Cristòfor Colom no era Joan Colom.

—**Passem a la teoria del Cid. La tesi de Lluís Maria Mandado, de l'Institut de Nova Història, és que era català.**

—La seva tesi, complicadíssima, diu que el Cid és de la família Sit, que són comtes d'Urgell. Segons Mandado, Jaume I és un mentider quan afirma que va conquerir Mallorca i València. Segons Mandado, és Sit qui conquereix València, i després una filla seva es casa amb Berenguer III, rei de València. I de Tarragona. Segons Mandado, la 'reconquesta' també va anar diferent. Mandado, com Vox, fa servir la paraula 'reconquesta', i no 'conquesta', 'expansió'. Deuen ser els únics. Per ell, la conquesta de la península no va de nord a sud sinó de llevant a ponent. D'est a oest. I la fan catalans. És a dir, els regnes de Castella i Lleó i Astúries van ser alliberats i conquerits per nobles gironins i urgellesos. Així, Valladolid és una fundació catalana: 'Vall adolit' ('Vall dolorosa'). I a partir d'allà els catalans baixen. Tot això diu Mandado.

—**I com demostreu que és fals a un lector que s'ho cregui?**

—Doncs dient-li que Ramon Berenguer III no apareix mai com a rei de València. Mai. En cap document. I Tarragona no és cap regne. Dient-li que Jaume I sí que va conquerir València i Mallorca, i ho sabem, entre més raons, perquè tenim documentades les versions dels musulmans. Aquests també han estat manipulats i censurats? Perquè una tesi de Nova Història és la censura i manipulació oficial dels castellans. Molt bé. Els musulmans que documenten que Jaume I conquereix València i Mallorca, també han estat manipulats? Personalment, fent el capítol sobre Cid no sabia on ficar-me. Bilbeny diu, si fa no fa, A, B i C, i t'ho explica clar i ben organitzat i després pots mirar les fonts que cita, i pots resseguir la falsificació i la manipulació

L'acadèmia d'alguna manera es nega a divulgar, i només parla a l'acadèmia

ALBERT SALAMÉ

i els errors. Però en el cas de Mandado no aporta mai documentació. És tot arena movedissa. Increïble.

—El vostre llibre remarca la importància, en història, del mètode.

—Baydal en parla molt. Hi ha una tradició d'estudis quan tu arribes a estudiar qualsevol tema. No vol dir que sempre sigui exacte. La pots millorar, modificar, corregir. Però no pots fer com si no existís. Els documents te'ls has de mirar. Els has de llegir i entendre. L'INH, quan llegeix la bibliografia, n'agafa les parts que li convenen i n'elimina els trossos que li convenen. Per exemple, en el cas de Marco Polo, a l'INH agafen una frase d'un autor que diu: 'Hi ha una llarga tradició que creu que Marco Polo no va existir mai, però hi ha molts documents que ens demostren que va existir, que era venecià.' Doncs INH talla la frase, i queda així: 'Hi ha una llarga tradició que creu que Marco Polo no va existir mai.' Home, no tallis, no fem tramples. La documentació, si la necessitem, la

fem servir. I si ens molesta, no? Això no va així.

—Expliqueu que el cas de l'INH –i l'èxit de tesis com que el Cid era català i Cristòfor Colom era Joan Colom– també és un fracàs de l'acadèmia.

—Sí. L'acadèmia d'alguna manera es nega a divulgar, i només parla a l'acadèmia. Persones que sàpiguen escriure al públic més ampli són excepcions. I és una pena, perquè hi ha bastant demanda de coneixement històric. Jo vaig a conferències populars sobre història, i hi ha molta gent. Al territori més que no a Barcelona. Eduard Juncosa, per exemple, organitza uns cursos d'estiu sobre Margarida de Prades, l'última reina, a Prades. Al mig de l'estiu. Els que hi parlem som gent qualificada. El públic, del poble i els encontorns. Una assistència de cent vint persones. Sala plena. La divulgació funciona. N'hi ha ganes. Doncs no hi ha manera. L'acadèmia fa molt poca divulgació. És un error que s'hagi desentès de la divulgació de nivell. I no

defenso particularment l'acadèmia i els seus cercles perquè, burocràticament parlant, jo no en formo part. No estic a la Universitat. Ara estic en un projecte d'investigació i és europeu. No defenso segons quins cercles. He intentat divulgar. I crec honestament que és un error que l'acadèmia no ho faci. I com que l'acadèmia no fa divulgació, deixen camp lliure perquè s'hi fiqui qui vulgui. I acaba passant que s'hi fica gent honesta i gent que no és honesta.

—Per exemple, en el cas de l'INH?

—Doncs hi ha de tot. Jo estic en contacte amb Víctor Cucurull, per exemple, i crec que hi ha coses que no les fan amb malícia, i que no cometen una estafa voluntària. Però sí que veig una incapacitat absoluta i desconeixement de les formes, maneres i mètode d'investigar. El problema és com investiguen.

—Aquest llibre que heu coescrit, de què ha de servir?

—El nucli dur de dues mil persones que creuen tot allò que publica Bilbeny i l'Institut Nova Història, no els canviaràs. Ho sabem. Però els milers de persones que els han llegits alguna vegada, o que han vist documentaris a TV3 sobre Colom, o entrevistes, també d'aquesta casa, sobre els seus llibres, aquesta gent sí que és l'objectiu. Volem donar armes als lectors perquè sàpiguen què coi els diuen. I tampoc no ens oblidem de la pseudo-història espanyolista. Que també hi és i en parlem, al llibre. La gent va molt perduda quan sent segons què a la Sexta i s'empassen barbaritats.

—Un aspecte que remarqueu, per exemple, és l'espanyolisme que, potser sense voler, destil·len les tesis de Nova Història.

—Aquesta gent col·labora amb Espanya. Sabent-ho, o no, a posta o no, hi col·laboren.

—Com?

—Per una banda permeten que la historiografia espanyola, la pseudo-historiografia espanyola, i els mitjans de

comunicació espanyols es riguin d'ells i, de retruc, rebi tota la historiografia catalana. Gràcies a ells, qualsevol cosa que s'escrigui aquí sobre Catalunya, és de banda de nacionalistes manipuladors. Segona: Wert volia castellanitzar els nens catalans. Institut Nova Història fa això. L'Institut Nova Història castellanitza la història. Canvia el nom i hi posa catalans, però l'esperit és el mateix. Ens parlen d'una història de conquesta, imperial, absolutista, i de religiositat tremenda. Si tot això és català, els catalans són espanyols. No hi ha millor manera de demostrar que Catalunya és Espanya que seguint les tesis de Nova Història. Per exemple, diuen que Jaume I era un manipulador i mentider. Argument blaver i propi dels anticatalans. Assumeixen dins el catalanisme tot allò que és més anticaltalà. Per acabar dibuixen una Catalunya plena d'imbècils rematats. Es veu que els catalans vam descobrir Amèrica, vam governar el món, i la setmana següent no tan sols t'ho han pispat tot, sinó que ni te'n recordes! Teníem Amèrica, la perdem, i ens oblidem que la teníem! Hi sortim com una colla d'imbècils i enzes, els catalans.

—Finalment, aquest llibre que porteu, quin és?

—L'epistolari de Pere el Cerimoniós. Acabat d'editar. Per bé i per mal és un rei molt important per al Principat de Catalunya. El Principat és ell. La Generalitat és ell. La idea de Catalunya com a cos polític, separat del rei, és ell. La Generalitat neix amb Pere el Cerimoniós. El funcionament de les corts, neix amb Pere el Cerimoniós. I les actes. És la burocràcia, la política, la imatge, és la separació del monarca respecte de l'administració. Personatge potser antipàtic i amb tendències absolutistes, cabronàs de primera, que es va ficar en embolics, si vols, però important. Ara he publicat l'epistolari que dona un ventall d'aspectes de la vida del rei, privada i pública, quotidiana. Cartes amb el fill, nobles, reis, funcionaris. Cartes que es troben a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, quasi totes inèdites. I us el volia ensenyar. ■

Gràcies a Nova Història, qualsevol cosa que s'escrigui aquí sobre Catalunya, és de banda de nacionalistes

Es veu que els catalans vam descobrir Amèrica, vam governar el món, i la setmana següent no tan sols t'ho han pispat tot, sinó que ni te'n recordes!

El fiscal Javier Zaragoza. ACN

La fiscalia es desespera amb els permisos dels presos polítics

Repressió La fiscalia de Catalunya denuncia un 'tercer grau encobert' amb els permisos del 100.2 i el fiscal Zaragoza critica durament la possible reforma

ROGER GRAELLS FONT

Cinc dels nou presos polítics ja han rebut el vist-i-plau de les juntes de tractament de les presons i del Departament de Justícia per a accedir als permisos que permet l'article 100.2 del reglament penitenciari, previst perquè els presoners classificats en segon grau puguin sortir de la presó a treballar, fer de voluntaris o tenir cura de familiars unes quantes hores el dia. Tanmateix, la fiscalia re-

corre contra tots els permisos concedits. Fins i tot contra els que superen les quaranta-vuit hores de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart, que tenen accés a trenta-sis dies anuals perquè ja han complert una quarta part de la condemna.

La fiscalia s'exclama que les juntes de tractament de les presons i la Generalitat apliquen irregularment el 100.2 als presos polítics i diu que és un 'tercer grau encobert'. També critica que la consellera de Justícia, Ester Capella, hagi assegurat que s'aplicaria als nou presos

La fiscalia ha recorregut contra els permisos de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart

polítics: 'Posa en evidència que l'excepcionalitat exigida per l'article 100.2 del règim penitenciari s'ha convertit en una generalitat', diu. Tanmateix, a Catalunya hi ha 405 reclusos que s'acullen als permisos que preveu el 100.2.

De moment, la fiscalia ha recorregut contra els permisos de Jordi Sànchez i Jordi Cuixart. És previst que també impugnarà els de Carme Forcadell, Dolors Bassa i Joaquim Forn, i, més tard, quan s'apliqui el 100.2 a Oriol Junqueras, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull.

De moment, només hi ha hagut un pronunciament d'un jutjat de vigilància penitenciària amb relació als permisos dels presos polítics, en el cas del de setanta-dues hores que va demanar Cuixart

El primer pronunciament, un revés per a la fiscalia

De moment, només hi ha hagut un pronunciament d'un jutjat de vigilància penitenciària amb relació als permisos dels presos polítics, en el cas del de setanta-dues hores que va demanar Cuixart. La fiscalia es va endur un correctiu sever en la interlocutòria de la jutgessa, que feia miques les seves pretensions de prohibir la sortida de la presó de Cuixart.

‘La normativa penitenciària no imposa l’obligació al condemnat de penedir-se ni de declarar-se culpable’, va etzibar el jutge als fiscals. També els recriminava que volguessin obligar-lo a fer ‘un programa específic per a canviar o modificar el seu pensament o ideologia política’: no hi ha cap tractament penitenciari específic per a un pres condemnat per sedició al segle XXI, va dir la jutgessa. Així mateix, va retreure que comparés Cuixart amb presos condemnats per ‘delictes violents i degradants, com ara els homicidis o les agressions sexuals amb penetració’.

La rebequeria dels fiscals del Suprem

La irritació i la contrarietat de la Fiscalia Superior de Cata-

lunya amb els permisos dels presos polítics és compartida pels quatre fiscals del Suprem. Javier Zaragoza, Jaime Moreno, Consuelo Madrigal i Fidel Cadena ja van demanar durant l’exposició de l’informe final al judici contra el procés que s’apliqués l’article 36.2 del codi penal espanyol contra els presos polítics per a impedir la concessió de qualsevol permís fins que no haguessin complert la meitat de la condemna.

Zaragoza ja se’n va lamentar públicament la setmana passada en un acte a la Universitat de Saragossa, tot criticant el jutge Manuel Marchena i els seus companys de tribunal. ‘El Suprem no va acordar-ne l’aplicació i aquí en tenim les conseqüències’, segons que recollia el diari El Mundo.

Ahir, en un article publicat al mateix diari, el fiscal Zaragoza tornava a retreure a Marchena la condemna per sedició i no per rebel·lió, insistint en la seva tesi que va naufragar al judici. Als fiscals del Suprem encara els cou que el tribunal refusés les seves acusacions i acceptés les de l’advocacia de l’estat espanyol. Zaragoza també aprofitava l’avinentsa per instar el govern espanyol a endurir el

codi penal, és a dir, tipificar novament la convocatòria de referèndums o consultes prohibides com a delictes –tal com va prometre Pedro Sánchez durant la campanya electoral– i introduir un delictes de desobediència continuada al Tribunal Constitucional espanyol. També criticava que la reforma pugui beneficiar els presos polítics.

El recorregut dels recursos de la fiscalia

Els permisos del 100.2 són d’aplicació immediata, però els pot revisar el jutge de vigilància penitenciària. El jutge fa una consulta a la fiscalia, que s’ha de manifestar a favor de la concessió del permís o en contra. Després el jutge el ratifica o el tomba. Tot seguit, la fiscalia pot recórrer contra la decisió del jutjat a l’audiència provincial corresponent, sense que això paralitzi els permisos.

Les audiències són l’última instància judicial, i el tribunal sentenciador –el Suprem espanyol, en aquest cas– no hi té res a dir. La fiscalia només podria presentar un recurs al Suprem si la Generalitat modifiqués la classificació dels presos polítics del segon grau al tercer, el règim de semilibertat. ■

Lleó: l'esquerda en el sistema territorial espanyol

L'Aravot La reivindicació d'una autonomia pròpia ha reobert un model territorial que sembla tancat d'ençà de la transició espanyola

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

El ple de l'Ajuntament de Lleó va aprovar a final d'any una moció a favor de separar-se de Castella i de crear una autonomia conformada per les demarcacions de Lleó, Zamora i Salamanca.

Aquesta demanda ha reactivat un debat sobre l'encaix territorial que semblava tancat d'ençà de la transició. Malgrat no haver-hi sentiment independentista, a tot l'estat espanyol hi ha territoris disconformes amb el mapa autonòmic actual, com ara Lleó, Cartagena i Trebiñu. De moment, l'única resposta de les institucions ha estat de refusar tota modificació, mentre que el PP i Ciutadans han equiparat qualsevol reivindicació territorial amb

l'independentisme i la voluntat de fragmentar Espanya.

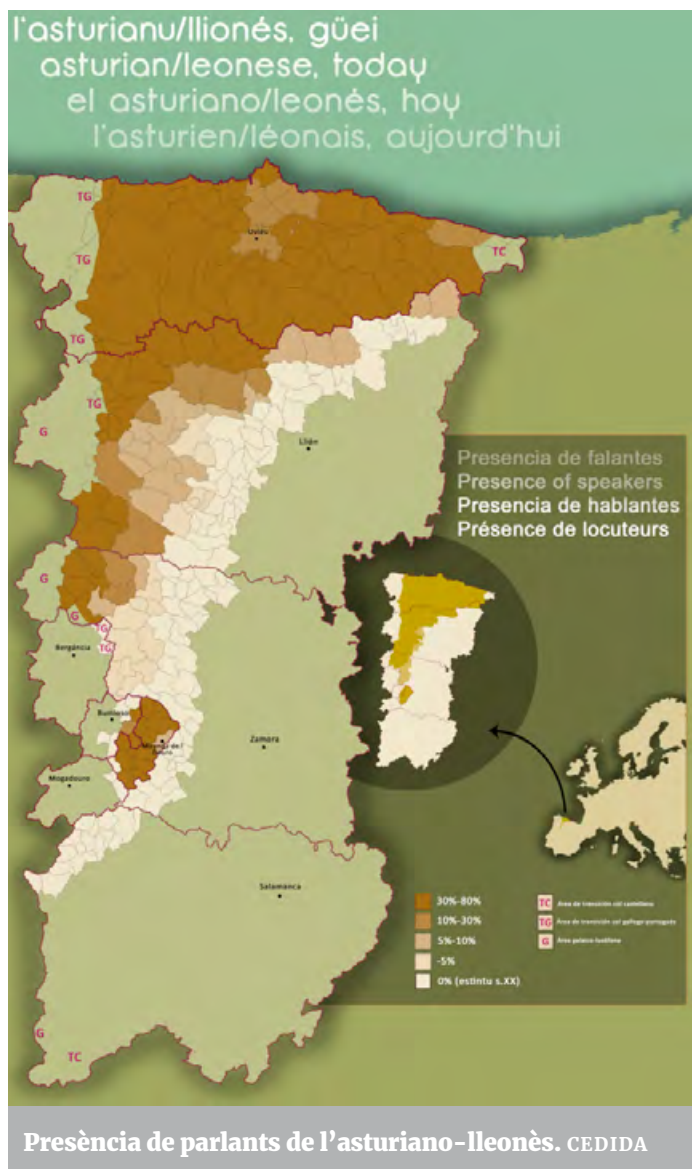
El lleonisme: la frontera amb Castella

El 1983 es va constituir la comunitat autònoma de Castella i Lleó, que incloïa les tres províncies de l'antic Regne de Lleó (Salamanca, Zamora i Lleó) i la major part de Castella la Vella, a excepció de Cantàbria i la Rioja, que constituïren comunitats uniprovincials.

Tot i formar una única comunitat, la part lleonesa manté una llengua pròpia i una cultura diferenciada. La llengua és l'asturiàno-lleonès, que es parla a diversos territoris, des d'Astúries i algunes zones de Cantàbria fins a Extremadura, incloses les tres demarcacions lleoneses, i també a Miranda do Douro, a Portugal.

Manifestació a Lleó. EFE

La reivindicació autonomista a Lleó ha agafat protagonisme amb fets com ara la moció de l'Ajuntament de Lleó i les manifestacions de desenes de milers de persones de diumenge

En total, té uns sis-cents mil parlants, tot i que en constant decreixement a causa de la falta de protecció i d'un estatus oficial. Només té un reconeixement oficial a Miranda do Douro. En canvi, a Castella i Lleó i a Astúries es menciona la llengua per a indicar que serà objecte de protecció, ús i promoció, sense arribar a tenir cap mena de reconeixement.

Dins la demarcació de Lleó també trobem la regió del Bierzo, l'única comarca formalment reconeguda fora de l'Aragó, Catalunya, País Basc i Galícia, i amb peculiaritats geogràfiques, socials i culturals, com és el fet que s'hi parla el gallec.

L'asturiano-lleonès, menystingut durant segles, limita lingüísticament amb el castellà, i ha fet històricament de dic de contenció contra l'avenç del castellà cap a Galícia. El fet que el castellà i el gallec no tinguin contacte directe explica en gran part que el gallec sigui la llengua materna de la majoria de la població de Galícia i que encara hi sigui més utilitzada que no el castellà.

La denúncia d'un greuge territorial

Lleó té unes característiques culturals, socials i polítiques pròpies; però, més enllà d'això, les aspiracions autonòmiques se centren en la denúncia d'un greuge a què suposadament són sotmesos els ciutadans de la regió per part del govern de la comunitat autònoma.

Un dels primers arguments és que, tot i que Castella i Lleó no té capital reconeguda ofi-

cialment, els tres òrgans superiors d'autogovern (president, govern i parlament) es concentren a Valladolid, com més institucions autonòmiques; en canvi, a Lleó només hi ha el Procurador del Comú (equivalent al Síndic de Greuges).

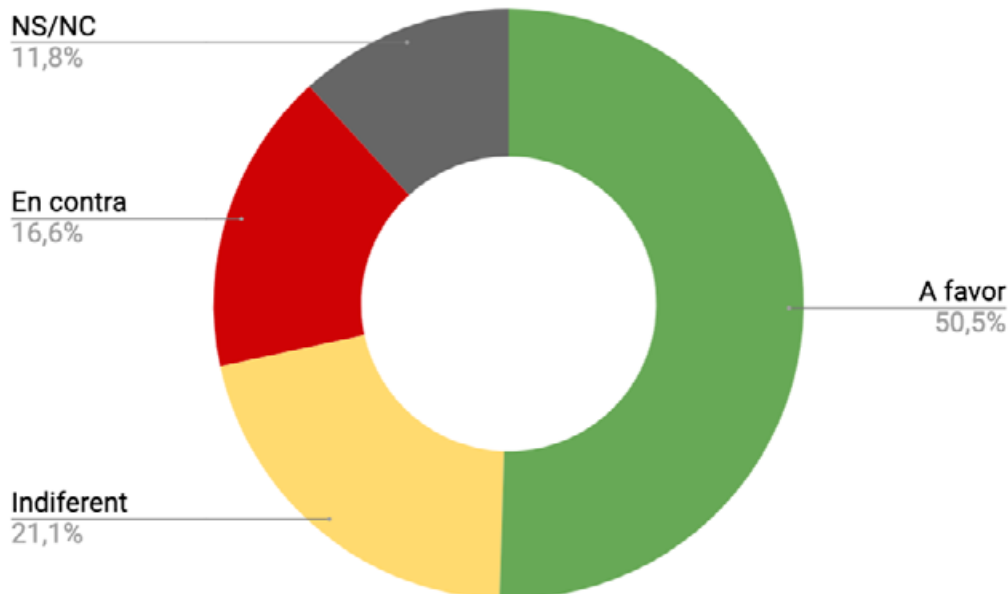
També es responsabilitza el govern autonòmic de no haver fet res contra el despoblament. La demarcació de Lleó ha perdut el 20% de la població d'ençà del 1960; i si bé la capital ha guanyat habitants, n'ha perdut una gran part aquestes tres darreres dècades.

El tancament de la mineria i el retrocés industrial, sense alternativa laboral, han fet que molts joves hagin emigrat. Una situació compartida amb la resta de demarcacions de Castella i Lleó. El problema no és tant d'un gran nivell de desocupació, com de falta d'oportunitats en les feines basades en les noves tecnologies i d'alt valor afegit. El territori ha restat al marge de grans inversions de capital i amb una escassa competitivitat dins l'economia global.

Una majoria favorable a l'autonomia

La reivindicació autonomista a Lleó ha agafat protagonisme amb fets com ara la moció de l'Ajuntament de Lleó i les manifestacions de desenes de milers de persones de diumenge. Però la demanda fa temps que hi és present i diverses organitzacions i partits polítics fa dècades que promouen la separació respecte de Castella.

El partit d'àmbit lleonès més important és la Unió del Poble Lleonès, creat el 1991.

Doneu suport a la creació d'una nova comunitat autonomia per a la província de Lleó al marge de l'actual Castella i Lleó? Enquesta de Celeste-Tel del 2-3 de gener de 2020. vw

L'oposició a l'autonomia de Castella i Lleó ve de lluny, i ja d'ençà de la conformació de l'estat de les autonomies que es van formar entitats culturals i polítiques de caràcter autonomista

Va obtenir representació al Parlament de Castella i Lleó, amb un 10,20% dels vots a la demarcació de Lleó i cent cinquanta-dos regidors a les eleccions municipals. Un altre partit amb representació és Partit Regionalista del País Lleonès (PREPAL), fundat el 1980 i que té actualment tres regidors a la demarcació de Zamora.

També hi ha partits propis del Bierzo, com ara Coalició pel Bierzo, que té vint-i-cinc regidors, una batllia (Torre del Bierzo) i dos representants al consell comarcal. I encara el Partit Regionalista del Bierzo, amb dos regidors a Ponferrada. Totes dues formacions reclamen més autonomia administrativa i fins i

tot la creació d'una província independent.

El sentiment lleonès és molt transversal i va més enllà dels partits. El batlle de Lleó, José Antonio Díez, que ara encapçala la reivindicació de l'autonomia, no és de cap formació local, sinó del PSOE.

Respecte del suport popular, un sondatge recent indica que la majoria de ciutadans de la demarcació de Lleó és favorable a la formació d'una autonomia. No és tan clar el suport a Salamanca i Zamora, perquè els sondatges assenyalen que la majoria poden ser partidaris de mantenir el sistema autonòmic actual.

De moment, una vintena de municipis han aprovat mocions a favor de la creació

de la nova autonomia i el 3 de març hi haurà una reunió prèvia –promoguda per la UGT i CCOO– per a formar una 'taula per al futur de Lleó', amb representants del govern espanyol, de les institucions autonòmiques, de la Diputació de Lleó i del Consell Comarcal del Bierzo.

La separació de Castella i Lleó

L'oposició a l'autonomia de Castella i Lleó ve de lluny, i ja d'ençà de la conformació de l'estat de les autonomies que es van formar entitats culturals i polítiques de caràcter autonomista. Fins i tot va haver-hi un grup armat, Tierra Lleonesa, però va desaparèixer ràpidament.

Històricament, el Regne de Lleó, tot i formar part de la corona de Castella i compartir monarca amb el regne de Castella d'ençà del 1230, va mantenir les institucions pròpies. Les pretensions d'annexar el territori van

originar constants conflictes i intents de declarar un regne totalment independent. Fins i tot segles més tard, quan es van crear les províncies, el 1833, es va mantenir la regió de Lleó (Salamanca, Zamora i Lleó) diferenciada de Castella la Vella.

Després de l'aprovació de la pre-autonomia, la Diputació de Lleó va fer un sondatge entre els municipis: gairebé dos terços eren partidaris d'una autonomia separada de Castella. Les manifestacions també van ser recurrents, la més grossa el 1984, amb noranta mil manifestants, i ja hi havia hagut precedents de mobilitzacions multitudinàries el 1980 i el 1982.

La qüestió fins i tot va arribar als tribunals. El 1983, la diputació lleonesa va voler invalidar la integració de la demarcació a la comunitat autònoma de Castella i Lleó i emprendre un procés per a assolir una autonomia uniprovincial. El Tribunal Suprem espanyol va validar l'acord de separació, però el Tribunal Constitucional finalment s'hi pronuncià en contra.

Després de la sentència, l'única manera de dividir Castella i Lleó és amb una reforma de la constitució espanyola o de l'estatut de la comunitat autònoma, un recorregut legalment possible, però políticament inviable. Les mobilitzacions continuen, però, sense resposta de les institucions ni cap voluntat de fer canvis constitucionals, el desenllaç d'aquesta reivindicació amb un suport multitudinari encara és una incògnita. ■

L'anomalia espanyola: les altres constitucions europees no obliguen a saber la llengua oficial

Constitucions VilaWeb ha comparat les vint-i-set constitucions dels estats de la Unió Europea. En qüestions lingüístiques, l'estat espanyol és una excepció

OT BOU COSTA

Quan parla de llengua, la constitució espanyola és una excepció en les constitucions dels estats de la Unió Europea. El títol de l'os de l'anomalia està en la frase que va després del punt i seguit, quan, en referència a la llengua castellana, diu: 'Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret de fer-la servir.' Això sí que és una excepció gairebé absoluta. De tots vint-i-set, només Bulgària obliga a saber la llengua oficial, com Espanya: 'L'estudi i l'ús de la llengua búlgara són un dret i una obligació per a qualsevol ciutadà búlgar.' De fet, fins i tot hi ha països que ni tan sols parlen d'oficialitat, sinó que l'estipulen amb lleis o esmenes, o bé ho deixen sobreentès: la llengua de l'estat és la llengua en què són escrites les lleis. Són els sistemes triats a Alemanya, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, Grècia, Itàlia, Luxemburg, els Països Baixos i Suècia.

En canvi, a la constitució espanyola, al títol preliminar, secció trenta-unena, ja hi llegim: 'El castellà és la llengua espanyola oficial de l'estat.' Cap altra constitució de la UE no ho fa, això d'adjudicar nacionalitat a les llengües tan ideològicament, i totes opten per maneres més neutrals ('La llengua de la República és el francès' o 'A Hongria, la llengua oficial és l'hongarès', per exemple). El lingüista madrileny Rafael Sánchez Ferlosio va observar, amb gran agudesia, que si la constitució s'enginyava aquesta carambola de les

'llengües espanyoles' per a penjar-ne subrepticiament l'etiqueta al català, l'euscar, el galleg i la resta de llengües de l'estat, la formulació de l'enunciat implicava que l'arameu o el francès, que a ulls dels redactors no són pas llengües 'espanyoles', també podien ser oficials.

Però anem al rovell. L'obligatorietat, la imposició del coneixement d'una llengua com a requisit forçat per a la ciutadania és un cas únic d'Espanya i Bulgària. Com es pot obligar els ciutadans al coneixement de res? No ho fa ningú més. I això no és cap anècdota dins la constitució espanyola, sinó que revela un tarannà de fons que menysprea i escombra les altres llengües que es parlen a l'estat. A la part vuitena, capítol tercer, hi llegim: 'Les comunitats autònomes podran assumir competències en les matèries següents'; i l'única matèria que tracta de la llengua és 'la promoció de la cultura i de la investigació i, si escau, l'ensenyament de la llengua de la comunitat autònoma'.

Una altra anomalia: que la carta magna no digui els noms d'aquestes 'altres' llengües, i que sigui tan poc garantista amb els drets que corresponen als parlants. La constitució no empara la promoció del català, ni en protegeix el desenvolupament, ni garanteix el dret dels catalans de rebre l'ensenyament en català (Estònia o Eslovàquia ho fan amb les seves minories nacionals), ni el d'adreçar-se en català a autoritats i institucions (ho garanteixen, per exemple, Estònia, Finlàndia, la República Txeca i Roma-

Cap de les constitucions europees, tret de l'espanyola, no obliga a saber la llengua oficial del país. ARXIU

Cap de les constitucions europees, tret de l'espanyola, no obliga a saber la llengua oficial del país. ALBERT SALAMÉ

nia), ni obliga a traduir tots els texts oficials a les llengües oficials que no són el castellà (com ho fa Xipre). Res de tot això. Les dues úniques mencions a la qüestió lingüística que fa la constitució espanyola són per a refermar la primacia del castellà i per a deixar la porta oberta que les comunitats tinguin competències en l'ensenyament en la seva llengua, gairebé de manera descriptiva.

A Romania, a més, hi especifiquen que 'els ciutadans romanesos que pertanyen a minories nacionals tenen el dret d'expressar-se en la seva llengua natal davant els tribunals'. Doncs en l'àmbit de la justícia Espanya també coixeja: el dret dels sospitosos, acusats o processats de ser informats en una llengua que entenguin o de fer servir un intèrpret, més que promulgat i protegit pel dret internacional, no va entrar en la legislació espanyola fins el 2010, amb una llei orgànica,

sense modificacions del text constitucional. A Europa recullen aquest dret, almenys, Croàcia, Itàlia, Estònia, la República Txeca i Malta.

VilaWeb ha comparat les constitucions dels vint-i-set estats de la Unió Europea i ha confirmat aquestes dades. Ací podeu consultar els articles que en parlen:

Àustria

Capítol primer, article 81: «L'alemany és la llengua oficial de la República, sense que això perjudiqui els drets protegits per la llei federal per a les minories lingüístiques. [...] La República (federació, estats federats i municipis) se subscriu a la seva multiplicitat lingüística i cultural, expressada en els grups ètnics autòctons. La llengua i la cultura, així com l'existència i la preservació d'aquests grups ètnics, s'han de respectar, salvaguardar i fomentar. [...] La llengua de signes austríaca és reconeguda com una llen-

gua independent. Les lleis en regulen els detalls.»

Bèlgica

Títol tercer, capítol quart, secció segona, sub-secció primera, article 129.2.2: «Aquestes lleis federals s'apliquen a les regions francòfones i neerlandòfones, respectivament, excepte en allò que afecta els municipis o grups de municipis adjacents a unes altres regions lingüístiques en què la llei prescriu o permet l'ús d'una llengua diferent de la que és pròpia de la regió on són.»

Bulgària

Capítol primer, article 3: «El búlgar és la llengua oficial de la República.»

Capítol segon, article 36.1: «L'estudi i l'ús de la llengua búlgara són un dret i una obligació per a qualsevol ciutadà búlgar. [...] Els ciutadans la llengua materna dels quals no sigui el búlgar tenen el dret d'estudiar i fer servir la seva llengua juntament amb l'es-

tudi obligatori del búlgar. [...] Les situacions en què només es farà servir la llengua oficial són establertes per llei.»

Croàcia

Capítol segon, article 12: «La llengua croata i l'alfabet llatí són d'ús oficial a la República de Croàcia. En localitats particulars, alguna altra llengua i el ciríl·lic o un altre alfabet es podran incloure en l'ús oficial, juntament amb el croat i l'alfabet llatí, sempre en condicions estipulades per llei.»

Eslovàquia

Capítol primer, part primera, article 61: «La llengua estatal en el territori de la República d'Eslovàquia és la llengua eslovaca. [...] L'ús d'unes altres llengües en comunicacions oficials serà regulat per llei.»

Capítol segon, part tercera, article 265: «Les autoritats públiques resten obligades a proveir informació sobre les seves activitats de manera apropiada i en la llengua de l'estat. Les condicions i la manera d'executar-les seran regulades per llei.»

Capítol segon, part quarta, article 342: «A més del dret que se'ls ensenyi la llengua de l'estat, els ciutadans que pertanyin a minories nacionals o a grups ètnics també tindran, sota condicions definides per la llei:

— Dret d'educació en la seva llengua

— Dret de fer servir la seva llengua en comunicacions oficials.»

Eslovènia

Article 11: «La llengua oficial d'Eslovènia és l'eslovè. Als municipis on resideixin comunitats nacionals italia-

nes o hongareses, l'italià o l'hongarès també han de ser oficials.»

Article 19: «Qualsevol qui sigui privat de llibertat ha de ser immediatament informat en la seva llengua materna, o en una llengua que entengui, de les raons per les quals és privat de llibertat.»

Article 62: «Tothom té el dret de fer servir la seva llengua i el seu alfabet, de la manera com ho tingui previst la llei, en l'exercici dels seus drets i deures i en procediments davant l'estat i d'altres òrgans que exerceixin la funció pública.»

Estònia

Capítol primer, article 6: «La llengua oficial d'Estònia és l'estonià.»

Capítol segon, article 37: «Tothom té dret de rebre ensenyament en estonià. La llengua d'ensenyament en les institucions educatives de minories nacionals l'ha de

triar la institució educativa.»

Capítol segon, article 51: «En municipis on almenys la meitat dels residents permanents pertanyen a una minoria nacional, tothom té dret de rebre respostes de les agències de l'estat, els governs locals i les autoritats en la llengua de la minoria nacional.»

Capítol segon, article 52: «La llengua oficial dels òrgans de l'estat i dels governs locals és l'estonià. Als municipis on la llengua de la majoria de residents no sigui l'estonià, els governs locals podran, d'acord amb els procediments previstos per la llei i estenent-los, fer servir la llengua de la majoria de residents permanents del municipi com una llengua de funcionament intern.»

Finlàndia

Capítol segon, secció 17: «El dret de tothom de fer servir la seva llengua, sigui el finès o el suec, als tribunals de jus-

tícia i de més autoritats, i de rebre documents oficials en la mateixa llengua, ha de ser garantit per llei. Les autoritats públiques han de satisfer les necessitats socials i culturals dels parlants de suec i els de finès en la mateixa mesura. Els samis, en tant que poble indígena, com els roma i més grups, tenen el dret de mantenir i desenvolupar la seva pròpia llengua i cultura. La llei protegeix el dret dels sami d'adreçar-se a les autoritats en sami. [...]»

Capítol onzè, secció 122: «En l'organització de l'administració, l'objectiu ha de ser unes divisions territorials apropiades per tal que els parlants de finès i els de suec tinguin la mateixa oportunitat de rebre serveis en la seva llengua.»

França

Títol primer, article 2: «La llengua de la República és el francès.»

Hongria

Fundació, article H, apartat primer: «A Hongria, la llengua oficial és l'hongarès. [...] Hongria ha de protegir la llengua hongaresa. [...] Hongria ha de protegir la llengua de signes hongaresa com una part de la cultura hongaresa.»

Irlanda

L'estat, article 81: «La llengua irlandesa és la llengua nacional i la primera llengua oficial. [...] La llengua anglesa és reconeguda com a segona llengua oficial.»

Letònia

Capítol primer, article 4: «La llengua letona és la llengua oficial de la República de Letònia. [...]»

Capítol vuitè, article 104: «[...] Tothom té dret de rebre resposta [de les institucions] en llengua letona.»

Capítol vuitè, article 114: «Els qui pertanyin a minories ètniques tenen dret de preservar i desenvolupar la seva llengua i la seva identitat cultural i ètnica.»

Lituània

Capítol primer, article 14: «El lituà és la llengua de l'estat.»

Capítol segon, article 37: «Els ciutadans que pertanyen a comunitats ètniques tenen el dret de fomentar la seva llengua, cultura i tradicions.»

Capítol novè, article 117: «A la República de Lituània, els procediments als tribunals es faran en la llengua de l'estat.»

Malta

Capítol primer, sobre llengua: «La llengua nacional de

Cap de les constitucions europees, tret de l'espanyola, no obliga a saber la llengua oficial del país. ALBERT SALAMÉ

L'obligatorietat, la imposició del coneixement d'una llengua com a requisit forçat per a la ciutadania, és un cas únic d'Espanya i Bulgària

Malta és el maltès. El maltès i l'anglès i qualsevol altra llengua prescrita pel parlament [...] seran llengües oficials a Malta i l'administració podrà fer oficialment tot això en qualsevol d'aquestes llengües:

—Preveure que qualsevol persona s'adreça a l'administració en qualsevol de les llengües oficials; la resposta de l'administració haurà de ser en la mateixa llengua.

—La llengua dels tribunals ha de ser el maltès. El parlament ha de preveure que, en condicions establertes per llei, s'hi ha de poder fer servir la llengua anglesa.

—La Cambra de Representants podrà, quan reguli els seus procediments, determinar la llengua o llengües que s'hauran de fer servir en procediments i registres parlamentaris.»

Polònia

Capítol primer, article 27: «El polonès és la llengua oficial de la República de Polònia. Aquesta previsió no ha d'infringir els drets de les minories que resulten dels acords internacionals ratificats.»

Capítol segon, principis generals, article 351: «La República de Polònia ha d'assegurar als ciutadans polonesos que pertanyin a minories nacionals o ètniques la llibertat

de mantenir i desenvolupar la seva llengua, de mantenir costums i tradicions i de desenvolupar la seva cultura.»

Portugal

Principis fonamentals, article 11, símbols nacionals i llengua oficial: «La llengua oficial és el portuguès.»

República Txeca

Carta dels drets fonamentals i les llibertats bàsiques, capítol tercer, article 251: «Els ciutadans que constitueixen una minoria nacional o ètnica tenen garantit absolutament [...] el seu dret de desenvolupar, juntament amb més membres de la seva minoria, la seva cultura, el dret de difondre i rebre informació en la seva llengua natal, i el dret d'associar-se en lleis nacionals. [...] Els ciutadans que pertanyen a minories nacionals o ètniques també tenen garantit, sota condicions especificades per llei, el dret de ser educats en la seva llengua i el dret de fer-la servir quan s'adrecin a l'autoritat.»

Romania

Títol primer, article 13, llengua oficial: «A Romania, la llengua oficial és el romanès.»

Títol segon, capítol segon, article 322: «La llengua de

l'ensenyament, a tots els nivells, és la romanesa. Sota condicions establertes per llei, una llengua internacional també pot ser-ho. Són garantits el dret dels membres de minories ètniques d'aprendre la seva llengua materna i el dret de rebre-hi ensenyament [...]»

Títol tercer, capítol cinquè, secció segona, article 1202: «En els territoris administratius amb minories nacionals significatives, s'ha de preveure l'ús oral i escrit de les llengües minoritàries respectives en les relacions amb les autoritats de les administracions locals i dels serveis públics descentralitzats [...]»

Xipre

Part primera, article 33: «Els documents administratius o més documents oficials adreçats a un grec o a un turc han de ser redactats en llengua grega o turca, respectivament. [...] Els procediments judicials i els judicis s'han de fer en llengua grega si les parts són gregues, en llengua turca si són turques, i en totes dues llengües si les parts són gregues i turques. [...]»

Part quarta, article 738: «Tots els discursos i procediments s'han de traduir a l'acte d'una llengua oficial a l'altra llengua oficial.» III

ALFONSO FERNÁNDEZ (ALFON)

‘Els nazis a Madrid se senten els amos’

Entrevista al jove que va ser condemnat per tinença d'explosius arran d'una jornada de vaga i que va despertar una onada de solidaritat antirepressiva al barri madrileny de Vallecas

ALBERT SALAMÉ

CLARA ARDÉVOL MALLOL

Ens trobem amb Alfonso Fernández Ortega, 'Alfon', a la presó Model de Barcelona abans de començar un acte antirepressiu en què participa. Precisament és entre aquestes quatre parets plenes de memòria que ens explica un petit triomf familiar que tot just acaba de saber: han trobat la tomba del seu avi, que va ser torturat fins a la

mort el 1948 per no haver donat informació sobre els guerrillers de la zona de Còrdova. Es veu un xic trasbalsat, però alhora satisfet.

La Model també li recorda les històries que li havien explicat alguns dels seus companys presoners. A l'abril farà un any que va sortir de la presó, després d'haver-hi passat quatre anys tancat,

arran d'una condemna per tinença d'explosius. El van detenir a Madrid el 2012, en una vaga general, acusat de dur una bossa amb un artefacte, un fet que ell sempre ha refusat i que els partits d'esquerra i les organitzacions antifeixistes han interpretat com un muntatge policíac per a restringir el dret de vaga i manifestació. La denúncia per aquest

La ultradreta a Madrid ve d'un sector social amb poder adquisitiu

Em van amenaçar parlant de què li podria passar a la meva família i de què em farien a mi

acte de repressió ha estat unànime al seu barri, Vallecas. Recorda, agraït, que el capellà de la parròquia li va oferir refugi quan el van condemnar. I també recorda la muralla popular que van fer els veïns quan la policia el va anar a cercar. Ara que ha sortit de la presó demana que el seu rostre no es vegi a les fotografies, per una qüestió de seguretat. Hi parlem sobre el seu cas, sobre la connivència de la policia i la ultradreta a Madrid i sobre com es viu la repressió i la lluita obrera i veïnal en un barri com Vallecas.

—**Qui sou i quina militància política heu tingut?**

—No vaig començar amb una militància formal, sinó que m'hi va dur la inèrcia del barri, per la manera com vivim la política a Vallecas. És una cosa molt arrelada, especialment per una tradició de lluita que ve dels seixanta i els setanta, relacionada amb la conformació del barri gràcies al suport mutu dels veïns. Tenim l'exemple de las Domingueras, una barriada construïda pels qui arribaven del camp, d'Andalusia i Extremadura. Els veïns construïen les cases el diumenge a la nit perquè de matinada la policia s'ho trobés acabat i no ho pogués tirar a terra. Això va crear un pòsit veïnal molt fort que dura fins avui. De molt jove estic en contacte amb la política per mitjà de la família, els amics, l'institut. És un fet molt quotidià. Després hi ha un altre component, més de carrer.

—**En quin sentit?**

—A Madrid tenim un problema de conflictivitat amb els grups neonazis i la connivència d'aquests grups amb la policia. Moltes de les agressions que cometten resten impunes. La ultradreta a Madrid ve d'un sector social amb poder adquisitiu, ben situat a les elits. Molts són fills de jutges, de directius d'empreses... Això els dona molta impunitat i ells ho saben. Els nazis a Madrid se senten els amos del carrer. No són nazis amb el cap rapat, sinó grups de joves feixistes dels barris alts que es dediquen a atonyinar a les nits. Des de molt joves tenim confrontacions amb ells fins que hi ha un

abans i un després, que és quan maten a **Carlos Javier Palomino**, un gran amic meu del barri des que érem nens. A partir del seu assassinat, fem un pas endavant i diem que no seran ells que ens buscaran a nosaltres, sinó que nosaltres els buscarem a ells. Això té per conseqüència la repressió. Molts dels nostres joves han passat per tortures i presons arran d'aquestes confrontacions i aquesta batalla oculta contra els feixistes. És la militància inicial en què em desenvolupo i després formo part de col·lectius més consolidats. A través de **Bukaneros**, que és un grup radical de futbol, començo la meua activitat política en el sentit d'organitzar actes, reunions, manifestacions... El grup té una connotació política perquè és de Vallecas i el seu embrió és el sentit comunitari del barri.

—**Per a qui no conegui el vostre cas, situem els fets: què passa el 14 de novembre de 2012?**

—Aquell dia a Madrid es preparava una vaga general contundent i s'hi notava molta presència policíaca. Vaig sortir de casa i la policia em va fer identificar. Van arribar els agents amb una bossa i em van dir: 'Això què és?' Els vaig dir que no ho sabia. Vaig mirar dins, sense agafar-la, i hi vaig veure unes ampolles. Els vaig reiterar que allò no era meu. Em van dir que d'acord, però que de qui era. Jo, com ja vaig dir a la jutgessa, no especularé sobre d'on va sortir la bossa. Dins hi havia un còctel Molotov, eren ampolles de plàstic amb gasolina, petards lligats amb cinta aïllant i una bombona de butà petita. En l'atestat allò es va considerar un explosiu incendiari. No especularé sobre l'origen, però la policia sabia que no era meu. Els ho vaig dir: 'Sabeu que no és meu, que això és un acte il·legal i que no em podeu detenir.'

—**I com van reaccionar?**

—Van riure i em van dir 'Encara n'has d'aprendre molt, noieta.' Jo tenia vint-i-un anys... Vaig arribar a comissaria i em van interrogar. Anaven amb passamuntanyes. La **Brigada d'Informació** actua com la **Brigada Político-social** del

ALBERT SALAMÉ

franquisme i els agents no ensenyen mai la cara. Hi va haver algun contacte físic amb mi i podríem parlar també de tortura psicològica. Em van amenaçar parlant de què li podria passar a la meua família, de què em farien a mi... Et van movent de lloc, t'ensenyen vídeos d'avalots i et diuen: 'Mira, els teus col·legues!' Llavors arriba un agent simpàtic i t'ofereix una cigarreta i en ve un altre i et diu: 'Tu ets un roig de merda, una sentència de mort contra vosaltres!' Llavors l'altre riu... Són jocs habituals entre ells.

—**També hi va haver escorcolls.**

—Sí, em van dir 'Ja sabem qui ets, et tenim clissat, malparit.' Després van regirar casa meua i la seu de Bukaneros i no hi van trobar res. De la seu, només se'n van endur coses com ara un ordinador amb imatges de viatges. Ells sabien que no hi havia res, però havien de justificar allò que feien. També em van ensenyar imatges de militants antifeixistes de Madrid i em van demanar qui era cadascú. Jo em vaig negar a respondre i el cap dels policies em va dir: 'Si no col·labores

direm que això és teu i seràs acusat de tinença d'explosius.' Els vaig dir que no participaria en res d'allò i encara menys sense haver parlat amb el meu advocat. Vaig acabar amb una acusació de tinença d'explosius totalment falsa, que ells sabien que ho era, i vaig estar en presó provisional fins a començament de gener. Formalment haurien de justificar la presó provisional, però a la pràctica no ho fan. He arribat a veure casos com el d'un home que va estar dos anys en presó provisional, la hi van prorrogar i quan va complir els quatre anys el van deixar en llibertat i van arxivar la causa.

—**Hi havia cap prova que la bossa era vostra o que no ho era?**

—Una cosa demostrava que la bossa no era meua: hi havia unes empremtes, i ells en van fer la prova. Els vam dir que les mostressin i es van negar a dir-ne res més, de les empremtes.

—**I la vostra defensa no ho va demanar?**

—Sí, és clar, però ens ho van denegar. Hi va haver moltes irregularitats en el judici...

—**Quines?**

—Hauria de tenir la llista preparada! Van trencar la cadena de custòdia cinc vegades, cosa que és una negligència brutal que hauria d'anul·lar qualsevol judici. Durant un temps, no se sabia ni qui tenia l'explosiu ni què se n'havia fet. Hauria pogut ser alguna cosa que no portava res que fos explosiu... Després, quan s'ha de fer el judici, s'ajorna perquè els de la Brigada d'Informació al·leguen que fan vacances. Uns dies després, de sobte la jutgessa admet una prova d'última hora, que és quin líquid contenien els explosius, perquè no s'havien recordat de posar-ho. Després no ens deixen presentar unes imatges que demostra com era el lloc de la detenció, per veure que jo m'hauria pogut escapar corrents en cas d'haver portat la bossa. En cap moment no vaig córrer ni exercir resistència... Ens van dir que aquelles imatges no interessaven. Anava tot enfocat a facilitar a la policia la seva declaració i a dificultar la meua defensa. I una altra irregularitat: van agafar la bossa sense que vinguessin els TEDAX ni res. La van posar al maleter del cotxe patrulla i se la van endur.

—Us van condemnar per la declaració de tres agents.

—Sí, l'única prova és aquesta. Un policia diu que veu com porto la bossa, arrenco a córrer i m'agafen. Un altre diu que veu com la porto, la deixo a terra i em quedo allà i l'altre diu que ho deixo a terra i surto corrents. Ni tan sols es posen d'acord a explicar-ho igual... La policia diu una cosa i la jutgessa hi dóna valor de prova.

—Us van fer preguntes polítiques al judici?

—Sí, em deien: 'Aquest grup antifeixista demana la teva llibertat.' Jo em demanava de què m'acusaven: de tinença d'explosius o d'antifeixista?

—La premsa espanyola ha publicat moltes coses sobre el vostre cas. Us acusen de tenir antecedents penals i d'haver comès més delictes greus.

—És intoxicació. Es recolzen en els antecedents policíacs, informes de la policia. Jo he estat detingut per conflictes amb la policia, no ho nego. A Vallecas tenim conflictes amb la policia habitualment, perquè hi ha una dicotomia entre el barri i la policia, un conflicte de classe en què la policia exerceix el paper d'ariet de les elits per tenir els barris sota control. He tingut conflictes, he estat detingut i jutjat, però m'acusen d'uns altres delictes, i això és pura intoxicació.

—Com és el vostre pas per la presó?

—Els dos primers mesos estic en règim FIES. És el meu primer contacte amb la presó, quan començo a veure el tracte diferenciat que reps si hi entres per un delictes de profit material propi o per qüestions ideològiques o morals. Hi ha un FIES especial, que és el FIES 3, el que apliquen als qui hi entrem per motivacions ideològiques.

—Què implica?

—Hi ha graus diversos, però amb no saltres, els presos polítics, acostumen a aplicar el més dur, que és la intervenció de les comunicacions, el fet de tenir menys trucades que la resta de presos... Només pots enviar dues cartes

ALBERT SALAMÉ

setmanals, i totes passen per seguretat, són fotocopiades i enviades al Ministeri d'Interior. Igual que les trucades, les comunicacions al locutori i els vis-a-vis. És pressió psicològica. A mi m'agrada molt fer bromes per telèfon, i un dia va venir el subdirector de seguretat de Navalcarnero i em va dir: 'A veure si madures una miqueta!' Era una manera de dir-me que m'escoltava. Al final em van retirar el FIES perquè el jutge de vigilància penitenciària va dir que la sentència no parlava de pertinença a grup armat. El FIES 3 me l'havien aplicat per banda armada, injustificadament. El que el jutge va dir *de facto* és que durant molt més d'un any m'havien tingut de manera irregular en un règim especial.

—Com us hi vau adaptar a la presó?

—Em vaig mentalitzar ràpidament. La presó és plena de vallecans perquè és plena de pobres. Vallecas és un barri de gent obrera i amb pocs recursos i a molts la vida els porta a aquests submons. Com que hi havia molta gent del barri

ràpidament vaig fer contactes. També em va donar molt de suport la lectura i l'esport, i també la solidaritat exterior. Cada dia em lliuraven cartes i això és molt important per als presos polítics. Allà també he fet estudis. És molt comú en els presos polítics centrar-te en aquestes coses i aïllar-te una mica de tot l'inframon que s'hi mou.

—Heu estat a presons de Madrid i Catalunya. Hi heu vist diferències?

—En ambdós llocs la presó és un instrument de repressió bàsic de l'estat. Per més competències que tingui la Generalitat, continua essent un òrgan de repressió de classe. A Catalunya he tingut la percepció que els recursos de vigilància penitenciària tenen més garanties i la presó no té aquesta connivència amb vigilància penitenciària que sí que he vist a Madrid. Però depèn molt de la valentia del jutge de vigilància penitenciària.

—Com la viviu, la tornada a la normalitat?

—També he aterrat bé. El meu entorn m'ho ha facilitat molt. He sortit amb estudis i exerceixo una professió relacionada amb això que he estudiat. Però et queden seqüeles. Els codis de la vida al carrer no són els mateixos que els de la presó. A la presó estàs en alerta i no exerceixes cap autonomia. Et diuen: 'Puja, baixa, entra a menjar, posa't a la cua, vés al poliesportiu...' Quan vaig sortir em passava que em deien 'seu' i seia, però potser no em venia de gust. Costa de recuperar l'autonomia, la iniciativa. Vivim una onada de repressió que creixerà i hem de tenir cura d'aquesta gent que entra a la presó. Hem de procurar de protegir-los quan surtin i tenir comprensió amb el desequilibri entre viure a la presó i al carrer.

—Després de tot aquest temps, quina explicació hi doneu, al vostre cas?

—La primera cosa que ve al cap és el concepte 'cap de turc', però també hi té a veure la inèrcia dels esdeveniments, com es desenvolupen en aquella època a Madrid. Hi ha un ressorgiment de les mobilitzacions per a demanar més democràcia i llibertat. I això té unes conseqüències. Hi ha repressió perquè l'estat es defensa. No és casualitat que sigui a Vallecas. És on hi ha un pòsit fort de mobilització, un moviment obrer arrelat que ha perdurat malgrat el solar que ens van deixar els vuitanta i tota la desmobilització generalitzada. La policia està molt pendent en jornades com aquesta, en barris com aquest.

—Com és la relació amb la policia a Vallecas?

—Com diu la cançó: la vella dicotomia, el barri i la policia. No és una qüestió dels joves, són les famílies, és el barri. La policia no ens agrada. No l'entendem com un aliat, sinó com un enemic de classe. Alguns ho entendem de manera conscient, uns altres per instint. A més, la proporció de policia per habitants a Vallecas és desproporcionadíssima. Quan un agent comença a exercir li donen crèdits o punts depenent de la comissaria en què treballa i la de Vallecas és la que en dona més.

—I Bukaneros què significa al barri?

—Allò que passa a l'estadi de Vallecas és un laboratori de repressió. Quan el Barça juga la final de la Copa del Rei requisen samarretes grogues, però no saltres fa molts anys que veiem com, aleatòriament, posen moltes fins de cinc mil euros a alguns nois pel que diu a la seva samarreta o a la bufanda. Una samarreta d'ACAB, per exemple. Quan hem anat al Bernabéu no ens han deixat entrar amb banderes tricolor. La llei de l'esport ha estat el laboratori de proves de la llei mordassa. Formar part d'aquests grups també és un primer pas per a polititzar-se, que és una mica la meua història. Això explica que a Madrid hi hagi tants nazis a segons quins barris. Molts són nois del Madrid o de l'Atlètic. S'hauria de tenir més cura de les grades dels camps als nostres barris i ciutats, no deixar-les a aquesta gent i només malparlar del futbol, bandejant-ne l'essència aglutinadora de les classes populars.

—Com veieu la situació a Catalunya?

—Com a madrileny, crec que alguns que vivim a Catalunya hem d'exercir de vasos comunicants, de l'un costat i l'altre. I acostar aquestes postures comunes. Crec que l'estratègia ara és crear un front comú a tot l'estat que lluiti pels principis democràtics que van des de l'autodeterminació fins a la i del neoliberalisme. Que l'estat exercirà repressió jo no en tindria dubtes, no m'hi posaria les mans el cap. Crec que hem d'assumir que és el peatge que s'ha de pagar a l'estat espanyol si es volen exercir drets democràtics. L'estat, per pura essència i composició, exercirà repressió com a resposta a situacions polítiques. Això els antifeixistes a Madrid sempre ho han sabut. Quan es va fer la manifestació per l'autodeterminació a Madrid els joves antifeixistes van saber que els nazis s'anaven organitzant per anar-hi a apallissar els catalans. I van decidir de fer un cordó de seguretat, posant-hi el cos, per a evitar que els feixistes toquessin ningú. ■

La llei de l'esport ha estat el laboratori de proves de la llei mordassa

La repressió és el peatge que s'ha de pagar a l'estat espanyol si es volen exercir drets democràtics

Les ombres de la reforma de la sedició al codi penal espanyol

Codi penal Els comuns empenyen el PSOE perquè la rebaixa de les penes o la derogació de la sedició permeti l'alliberament dels presos polítics · Però una reforma no beneficiaria pas els exiliats

Pedro Sánchez i Pablo Iglesias, durant la fotografia institucional del govern espanyol. ACN

ROGER GRAELLS FONT

La reforma del delictes de sedició al codi penal espanyol s'ha obert pas aquestes últimes setmanes com una opció perquè els presos polítics puguin recuperar la llibertat, atès que una rebaixa o la derogació del delictes s'aplicaria de manera retroactiva. És la proposta que han defensat els comuns darrerament i que ara, arran de l'aliança

entre Unides Podem i el PSOE, és damunt la taula, tot i que no forma part de l'acord programàtic de govern entre tots dos partits.

Tanmateix, els sectors més durs del socialisme espanyol hi van en contra. Una de les veus que ja s'han alçat per a criticar la proposta és la del president de Castella – la Manxa, Emiliano García Page. En canvi, el primer secretari del PSC, Miquel Iceta, ha avalat aquesta fórmula en una **entrevista recent a Ràdio 4**

en què ha manifestat que dir que l'independentisme va fer un 'cop d'estat' no es correspon amb la realitat.

Fa poques setmanes la portaveu del govern espanyol, María Jesús Montero, va explicar que Sánchez tenia la voluntat de 'modernitzar' els tipus penals de rebel·lió i sedició. Va evitar de dir si una reforma del codi penal espanyol inclouria el fet de tornar a tipificar com a delictes la convocatòria de referèndums, cosa que xocaria amb la

La portaveu del govern espanyol va explicar que Sánchez tenia la voluntat de 'modernitzar' els tipus penals de rebel·lió i sedició

Els presos polítics, durant el judici contra el procés. EFE

posició del seu soci de govern, Unides Podem.

Tanmateix, ara per ara no hi ha cap proposta clara ni definida del PSOE ni cap document que s'hagi fet públic sobre l'abast de la reforma. Les dues opcions són o bé una rebaixa de les penes de la sedició i un aclariment del tipus penal –com ara la substitució del concepte genèric de 'violència' per 'violència armada'– o bé directament la derogació d'aquest delictes, que és d'origen medieval i una anomalia a la Unió Europea.

El ministre de Justícia espanyol, Juan Carlos Campo, va negar ahir a la comissió de Justícia del congrés espanyol que el PSOE tingués cap 'compromís' amb ERC per a reformar el delictes de sedició. Va dir-ho responnent a Ciutadans, que citava un **article publicat diumenge a El Mundo** segons el qual la

Durant la campanya electoral, Pedro Sánchez va dir que reformaria el codi penal, però justament en la direcció contrària

Moncloa enllesteix una reforma que rebaixa les penes de sedició amb concurs amb el de malversació. ERC no hi va dir res, però el diputat de JxCat Jaume Alonso-Cuevillas va reclamar que es deroguessin la sedició i la malversació sense apropiació.

De moment, l'independentisme aguaita aquesta proposta amb prudència. La

reivindicació principal d'ERC, JxCat i la CUP és l'amnistia, que anul·laria el judici i les condemnes i extingiria, doncs, la responsabilitat delictiva que el Tribunal Suprem espanyol ha atribuït als presos polítics. L'amnistia també implicaria la nul·litat de la resta de judicis contra el procés independentista i dels processos contra agents de la policia espanyola i la Guàrdia Civil per la violència de l'1-O, i permetria el retorn dels exiliats. Tanmateix, el PSOE no n'és pas partidari, d'aprovar una llei d'amnistia.

Els cops de volant de Sánchez amb el codi penal

Durant la campanya electoral, Pedro Sánchez va dir que reformaria el codi penal, però justament en la direcció contrària: per a tornar a tipificar com a delictes la convocatòria de referèndums. La proposta del PSOE anava enfocada

a endurir el discurs contra l'independentisme en una campanya en què Sánchez rebia moltes crítiques i atacs de la dreta i l'extrema dreta per la seva suposada indulgència i per la possibilitat que pactés amb els partits independentistes –tal com va acabar fent, amb ERC, després de les eleccions espanyoles perquè l'aritmètica li ho exigia.

Setmanes abans, després de la sentència del procés, Sánchez va comparèixer per a assegurar que la sentència del Suprem s'havia de complir íntegrament. El dirigent de Podem i actual vice-president espanyol, Pablo Iglesias, se'n va desmarcar.

Els cops de volant de Sánchez són constants. El febrer del 2019, el **PSOE ja va votar contra** una proposició de llei del PP al congrés espanyol per a tornar a tipificar la convocatòria de referèndums com a delictes. De fet, no ho és per-

Pablo Casado parla amb Santiago Abascal al congrés espanyol. EFE

Una reforma del codi penal hauria de menester majoria absoluta al congrés espanyol per a reeixir

què el 2005 el PSOE de José Luis Rodríguez Zapatero ja va derogar-la.

Asens veu voluntat política per a fer la reforma

En una entrevista publicada ahir a *El Periódico*, el dirigent d'En Comú Podem Jaume Asens assegurava que hi havia voluntat política per a reformar el codi penal i que es podria fer durant aquests mesos vinents. 'Aquesta reforma penal no sols té per objectiu aconseguir la llibertat dels presos sinó també blindar l'exercici d'un dret fonamental: el de manifestació o protesta', va declarar Asens, que presideix el grup parlamentari d'Unides Podem al congrés espanyol.

Asens inclou aquesta reforma en un conjunt de

matèries que necessiten reforma, al costat del maltractament animal, la violència masclista i els piquets informatius. Respecte de la sedició, diu que la reforma serviria per a evitar que es 'normalitzi la injustícia' i que l'aplicació de la sedició als dirigents independentistes es pugui utilitzar també contra col·lectius com ara els activistes de la PAH i els sindicalistes.

Via lliure al congrés, però en mans del TC

Una reforma del codi penal hauria de menester majoria absoluta al congrés espanyol per a reeixir. En el cas que el PSOE i Unides Podem presentessin una proposta favorable als presos polítics i que l'independentisme la veiés

amb bons ulls, n'hi hauria prou amb els vots d'ERC per a aprovar-la a la cambra.

Tanmateix, de segur que el PP i Vox hi recorrerien en contra al Tribunal Constitucional espanyol (TC). L'última reforma del codi penal espanyol la va fer el govern del PP el 2015, i el TC no hi va posar traves. Tanmateix, una modificació que pogués afavorir els presos polítics pot tenir un tractament diferent al TC, que pot continuar forçant la interpretació de les lleis i determinar, per exemple, que és una 'amnistia encoberta', tal com diu la dreta espanyola. Qualsevol reforma del codi penal espanyol haurà de passar pel sedàs del TC.

No és cap solució per als exiliats

La llibertat dels presos polítics gràcies a una reforma del codi penal no extingiria les condemnes ni la culpabilitat que el Suprem els va atribuir. Tanmateix, en aquesta proposta hi ha una altra ombra: la situació dels polítics independentistes exiliats.

La justícia espanyola continuaria perseguint Carles Puigdemont, Toni Comín, Meritxell Serret, Lluís Puig, Clara Ponsatí, Marta Rovira i Anna Gabriel. Els exiliats no podrien tornar a casa sense acabar a les mans dels tribunals d'Espanya, que en primer lloc els podrien empresonar preventivament sense judici, i després condemnar-los i fer-los complir penes equiparables, almenys, a les que compleixen els presos polítics, en el cas que fossin condemnats per sedició i que aquest delictes no s'hagués derogat. ■

JOAN CANADELL

‘Els polítics no han renunciat tan sols a la independència sinó també a solucionar el maltractament fiscal. Això no es pot tolerar!’

Entrevista al president de la Cambra de Comerç de Barcelona, que parla de la situació econòmica i política

ALBERT SALAMÉ

ASSUMPCIÓ MARESMA

S'han fet tan habituals els discursos victimistes o incoherents que les respostes de Joan Canadell, president de la Cambra de Comerç de Barcelona, semblen senzilles de tan coherents com són. Respon sense subterfugis i el seu diagnòstic és que les polítiques actuals són pitjor que la del peix al cove, perquè no hi ha ni sardina ni llobarro. Directe. Té propostes per al pressupost ben diferents que les del pacte amb els comuns. Que no s'augmentin els impostos, que es reclami allò que deuen i es comenci a rebaixar el dèficit fiscal. Que en cap cas no s'augmenti el deute. I així, moltes més.

—Quan la ministra Montero va dir que no tornarien l'IVA que deuen del 2017, vàreu dir que amb gests com aquest el diàleg és un engany.

—No té sentit que, si no es veuen capços d'afrontar la independència, que no afrontin ni tan sols la reducció del dèficit fiscal, que per mi és un dels problemes més greus i pel qual la gent s'ha fet independentista. Si ara se suposa que hi ha una bona relació entre governs i diàleg, si més no s'ha de començar resolent una part del dèficit fiscal i que no n'hi hagi més. Aquests cinc-cents milions i escaig d'IVA que no paguen són un increment del dèficit fiscal. No és que hàgim renunciat a la independència, sinó que hem renunciat a solucionar el problema de base que és el maltractament fiscal de Catalunya. Això no ho podem tolerar. La primera oportunitat que tenim de resoldre'n una part és ara, i ens trobem que l'estat espanyol torna a atacar no pagant l'IVA.

—En canvi de no tornar IVA, la ministra ha fet propostes...

—La solució que proposen és que ens endeutem més. No solament no solucionem el dèficit sinó que l'engreixem més. Per mi i la institució que represento això és totalment inacceptable. Com que no et puc pagar l'IVA et genero més dèficit fiscal, perquè això no faci que no puguis

La primera oportunitat que tenim de resoldre'n una part és ara, i ens trobem que l'estat espanyol torna a atacar no pagant l'IVA

No hem vist encara cap oferta de l'estat que pugui ser el llobarro, fent servir el símil del conseller

afrontar el pagament del teu pressupost. Això és intolerable.

—**També heu estat crítics amb l'augment d'imposts per fer créixer el pressupost de la Generalitat.**

—Si per una banda ens trobem amb aquesta renúncia, per una altra tenim un govern que fa un pressupost que va en línia de continuar carregant la societat catalana amb més impostos, en comptes de resoldre-ho amb una reducció parcial, ja no dic total, del dèficit fiscal. No hi estem d'acord, amb tot això.

—**Què proposeu?**

—Que en aquest primer pressupost, si més no dels 16.000 milions de dèficit n'hauríem de solucionar dos mil milions o tres. No té sentit que diguem que hi ha dèficit fiscal i que no en solucionem ni una petita part. La nostra proposta és abaixar la pressió fiscal dels catalans al nivell de les altres comunitats. No dic que siguem els qui en tinguem menys, però no hem de ser els que en tinguem més. Aquesta pressió fiscal s'hauria de reduir al nivell de les comunitats que tenen menys càrrega. El diferencial que no podem ingressar, l'estat l'hauria de compensar a càrrec del dèficit fiscal.

—**Heu tingut cap resposta?**

—Nosaltres ho hem proposat obertament al vice-president i en tot cas ara, quan el pressupost entri en tràmit parlamentari veurem si ho tenen en compte. Nosaltres hem de demanar allò que sembla lògic i coherent i argumentar-ho. A partir d'aquí, els polítics han de fer allò que considerin en representació dels seus votants.

—**El govern espanyol ha decidit de no publicar les balances fiscals.**

—Com que tot és tan greu, la millor manera de no reconèixer el deute fiscal és no publicar les balances i que no hi hagi xifres. Però encara que no les publiquin, tenim tota la sèrie de fa trenta anys. I allò que s'ha de fer és reclamar el reconeixement del **dèficit fiscal acumulat** que volta els 400.000 milions

d'euros. Una xifra que ha reconegut un economista com ara Niño Becerra, que no ha estat mai independentista.

—**És massa tou el govern de la Generalitat?**

—M'és igual si és tou o dur. Del nostre punt vista, s'ha de fer això que explico. Si no es fa, el govern no serà coherent amb allò que cal per al país i continuarem amb la mateixa línia de la política dels darrers trenta anys.

—**La del peix al cove?**

—En aquest cas, ni això. No hem vist encara cap oferta de l'estat que pugui ser el llobarro, fent servir el símil del conseller. No hem vist ni sardina ni llobarro. Aquelles quaranta propostes no són ni sardina ni llobarro.

—**D'aquest dèficit la repercussió amb la inversió en infraestructures per al país és allò que més us preocupa?**

—Hem d'aclarir que el dèficit en infraestructures és part del dèficit fiscal, no és a més a més. Dit això, en l'últim estudi que hem fet, que vam publicar el desembre i que tothom ha coincidit a dir que és molt bo, deixa clar que el dèficit en infraestructures acumulat és de 45.000 milions d'euros. Aquí ja tenim una altra xifra, això és comparant-nos amb la resta de l'estat. Aquí la qüestió no és que ens agradi ser espanyols o no, sinó que mentre ho siguem si més no ens haurien de tractar com a la resta d'espanyols. Si mirem les xifres i comparem els espanyols amb els europeus, veiem que ells sí que són al mateix nivell. I, en canvi, aquí som un 20% per sota, que són aquests 45.000 milions que s'han d'arreglar. Com que és una qüestió molt concreta, hem fet una proposta també concreta: invertir els deu anys vinents 4.000 o 5.000 euros per any i així compensar aquest dèficit.

—**Respecte de les infraestructures hi ha consens amb les patronals?**

—Ho vam intentar amb una reunió que s'havia de fer al desembre. Tots van dir que sí, que vindrien. I al gener no van

No hi ha una aposta política d'unitat per fer un nou Primer d'Octubre. Si hi és en parlarem

ALBERT SALAMÉ

venir. Pimec i Foment se'n van despenjar i van arrossegar dues entitats més. Per què? L'única diferència és l'acord d'investidura a Madrid. Ells han argumentat unes altres qüestions. Nosaltres continuem intentant un consens de totes les entitats empresarials sobre això.

—I en privat Sánchez Llibre us en diu res, de tot això?

—Hi tenim una bona relació, és un polític de mena. Per tant, és una persona molt afable i podem parlar-hi perfectament. Coincidim en actes i reunions. Diu que vol esperar perquè té una altra idea i la vol defensar. En tot cas, espero que d'aquí a unes quantes setmanes tornin a la taula.

—Ara ERC ha de decidir sobre el pressupost del govern espanyol. Què els diríeu?

—Igual que he dit abans. Han de ser coherents i, si veuen que la independència no és factible a curt termini, si més no haurien d'anar avançant per resoldre el problema que ha fet que la societat

catalana s'hagi fet independentista, que és el dèficit fiscal. Per tant, demano a Esquerra i als partits del congrés que defensin aquesta línia: 4.000 o 5.000 milions d'euros per a infraestructures i al voltant d'una partida dels 2.000 milions d'euros pel greuge d'imposts que arrosseguem els catalans.

—Heu dit que els polítics no veuen factible la independència a curt termini. Què en pensem? La veieu possible?

—És tan possible com que el mur de Berlín va caure quan ningú no es pensava que fos possible. Sempre hi pot haver un desencadenant que ho acceleri tot. Vist així, el motiu pel qual és necessària la independència del punt de vista econòmic i empresarial continua existint, com he explicat. La raó es manté i no sembla que a curt termini es resolgui. Amb les eleccions veiem que l'opció independentista continua essent majoritària. Qui diu que de cop i volta no hi hagi la possibilitat de fer un pas definitiu? En tot cas crec, i penso que també puc dir-ho en nom

del consell executiu de la Cambra, que sense unitat això difícilment ho aconseguirem. Ara, també la unitat, a vegades s'aconsegueix de cop per alguna raó. El mecanisme hauria de ser que hi hagués un desencadenant i un catalitzador que seria la unitat. El factor sort també hi pot ser. Després, hauríem de veure les institucions europees. Les d'avui no són les mateixes que les de fa un any i hi ha coses que es veuen diferent.

—No es parla gaire del 'tancament de caixa'. En continueu essent partidari?

—Sempre vam dir a la campanya que el proposaríem si arribava un punt que tenia sentit. Ara com ara, no hi és perquè no hi ha una aposta política d'unitat per fer un nou Primer d'Octubre. Si hi és en parlarem.

—Però seria factible? Ho haurien de fer les empreses?

—Gairebé tots els impostos els liquidem les empreses, en alguns casos en nom dels treballadors. Si hi hagués un con-

sens general de fer una reivindicació per a reclamar que s'acabés el dèficit fiscal i que es posés d'acord una massa suficient d'empresaris per a fer un tancament de caixa això seria factible.

—Thomas Piketty ha dit que Catalunya, de fet, vol ser un paradís fiscal. Què li respondríeu?

—Catalunya té la sort de ser un país tan divers en l'àmbit econòmic i amb tant d'èxit en molts camps, que pot decidir de ser moltes coses. Pot decidir de ser la porta entrada d'Àsia i desenvolupar un gran centre logístic i productor internacional; pot ser un Silicon Valley 2; pot ser una de les àrees turístiques més potents d'Europa, que de fet ja ho és; pot ser un consorci industrial. I, per tant, Catalunya com a estat pot tenir una economia molt sanejada, totalment viable, sense cap necessitat de ser un paradís fiscal. L'única cosa que li cal és desenvolupar aquelles economies que ja tenim, però amb recursos per a fer-les més potents.

—La Cambra de Comerç de Barcelona encapçala el programa Catalunya 2030/40. Quin resum en faríeu?

—Catalunya necessita un model econòmic de país amb el qual tots ens posem d'acord. Hem de saber cap on volem anar la dècada vinent i l'altra. Aquest model té quinze eixos que es basen en quatre pilars: una economia més internacionalitzada, basada en una economia d'alt valor afegit, que sigui ambientalment sostenible i socialment responsable.

—Un dels eixos és la desocupació juvenil, que té molt a veure amb la formació. En això, la responsabilitat no recau en Madrid? La Generalitat no ha fet la feina? Es pot anar de pressa per resoldre-ho?

—La xifra d'atur és d'un 11%, però el juvenil volta el 30% i això és un problema. Passa que tenim un desajust entre allò que demanen les empreses i la gent que està en disposició de treballar. El 79% d'empreses ens diuen que no troben personal qualificat, fins al punt que n'hi

ALBERT SALAMÉ

ha un 30% que acaba no contractant, tal com hem vist en una de les enquestes que hem fet. Què hem de fer? Més que buscar-ne els culpables, hem de buscar-hi solucions.

—Quines?

—Les cambres podem ajudar sobretot amb la formació professional dual, que és una manera d'adaptar les necessitats reals de les empreses als joves. Amb això es pot treballar molt més que no es fa i assemblar-nos a països com Àustria. Una altra millora pot ser una llei de l'aprenent i no parlo només de joves sinó de sèniors. També en la formació hi ha d'haver segones oportunitats. Al Saló de l'Ensenyament, que es farà aviat, hi aportarem un estudi de les necessitats del mercat que pot ajudar els estudiants a saber què es demana ara al món laboral i a prendre decisions amb aquesta informació. És en aquest mateix sentit que també volem facilitar informació als instituts per fomentar l'atracció cap a les necessitats que té el país.

—Quines són?

—Sobretot, les STEM: les ciències, tecnologia, matemàtiques i enginyeries...

—Aquí tothom vol fer socials....

—Si aconseguim de despertar interès cap a les STEM, pot ser una bona manera que d'aquí a cinc anys hi hagi un canvi. També les nenes i les noies han de veure que en el futur poden tenir bons carrers en les empreses. Si les cambres i el món econòmic no els expliquem això és més difícil que passi. Tenim molta feina a fer, són capes que s'han d'anar cobrint... Tothom ho ha de fer. En definitiva, hem de casar la realitat, és a dir, la demanda amb l'oferta.

—I els que tenen més talent se'n van?

—Hi ha gent molt qualificada que prefereix anar a un altre país que no pas quedar-se aquí. A vegades és perquè paguen millor, però també hi ha qui ho fa per un desafiament personal. Que la gent se'n vagi, si torna, no és un problema. El problema el tenim si no torna.

—Un dels punts és agilitar els tràmits per a les empreses. Això també hauria de ser fàcil de resoldre des de la Generalitat?

—Ara s'ha començat a tramitar una llei sobre la simplificació administrativa, que pot ser un pas endavant important. Les cambres podem veure si el redactat de la llei és suficient i que s'apliqui correctament. Hem proposat de crear la figura d'un síndic empresarial, que és una petita oficina que capti els problemes on les empreses s'encallen molt. No parlem de donar d'alta, sinó que a vegades, per a segons quines tramitacions i permisos, les empreses s'hi poden passar mesos i anys.

—Les últimes dades econòmiques són bones.

—Sí, nosaltres continuem creixent. El 2019 hem arribat entorn del 2% de creixement. Això és molt més que la mitjana d'Europa. Per tant, anem bé i això en un context en què ens deien que s'acabava el món, que s'enfonsaria tot. Al final, ha passat tot i continuem creixent. Catalunya va bé. Les exportacions con-

tinuen creixent, les empreses catalanes han entès que el mercat mundial és molt gran i que hi ha moltes oportunitats. Durant molts anys s'havia pensat que el mercat havia de ser l'espanyol. Per sort, les empreses han entès que no ens hem pas de limitar a Espanya. De fet, les exportacions creixen poc perquè en aquest moment el sector de l'automòbil creix poc per un problema que afecta a tot arreu. Però hi ha sectors industrials que creixen del 6%, el 7%, el 10%...

—Així i tot el sector industrial s'ha de fer més fort?

—Perquè encara ens basem en l'economia de l'automòbil i ens ha anat molt bé durant molts anys. No l'hem d'abandonar de cap manera, l'hem de potenciar tant com puguem, però hem de diversificar. En realitat, també ho fem, hi ha moltes empreses i el país en general això ja ho ha entès. Com a Cambra hem començat a potenciar nous sectors econòmics. Per exemple, aquesta setmana hem presentat el New Space Economic. En aquest nou sector hi tenim moltes empreses, encara que

molta gent ho ignori. Algunes són líders mundials al seu sector. També tenim empreses de referència en el món dels submarins i moltes empreses tecnològiques emergents.

—Com va la llei de cambres?

—La consellera Chacon ens va dir que ella s'havia compromès a fer la llei en aquesta legislatura i que la volia fer. Nosaltres li vam dir que endavant, però que no ens agradava la proposta de llei que venia del mandat anterior. Ens va dir que féssim una proposta i l'hem feta. Hem fet les funcions, que per a nosaltres és molt important, i un preàmbul que marca les intencions. La resposta de la consellera és positiva amb matisos. Ara som en fase de negociació i el primer estímul és positiu. Una altra cosa és que algunes patronals han dit que no els agrada. Crec que ho diuen perquè no han entès què diem. En cap cas no volem assumir competències de les patronals o fer fora la patronal. Allò que volem és que les funcions de la llei catalana desenvolupin al màxim les possibilitats que dona el marc espanyol.

ALBERT SALAMÉ

Ja ens agradaria fer una llei més semblant a l'austríaca, que posa a les mans de les cambres totes les funcions de la representativitat, però això no encaixa amb la llei espanyola que hi ha ara i no hi podem passar.

—Qui pagarà les cambres?

—Aquesta part també la tenim escrita i ben aviat la lliurarem a la Generalitat. Obrim moltes vies perquè entenem que ni l'estat ni la Generalitat no es faran càrrec de tot el pressupost de les cambres. Una part, que és la de funció pública, l'ha d'assumir la Generalitat i, en canvi, totes aquelles parts d'ajudar a l'empresariat les ha de pagar directament l'empresariat o la cambra mitjançant projectes europeus. Aquests han de ser els tres pilars del finançament.

—Es mantindrà el model de les catorze cadires d'argent? O es repartiran entre tothom perquè no hi hagi privilegis?

—No hi ha privilegis, passa que pot semblar que si alguna gent paga molt pot tenir més drets que les altres. Aquest model a nosaltres no ens agrada, però de moment és el que hi ha. Nosaltres proposem que aquest model sigui cada vegada menys dependent d'aquestes cadires de plata i que sigui tot l'empresariat que aporti una petita quantitat. Això ens agradaria.

—Pedro Sánchez a la seva darrera visita a Barcelona va menystenir la Cambra de Comerç.

—És trist que, independentment de qui hagi guanyat les eleccions, no tingui en compte una institució que té set segles d'història i representa tot el teixit empresarial de Barcelona i Catalunya. Però bé, els polítics fan política i nosaltres empresa. La nostra veu és important i l'hem de fer sentir al govern espanyol.

—La vostra presidència és boicotada per determinats lobbies econòmics?

—No, que en siguem conscients. Públicament, hi ha hagut tensions amb les

patronals, però no he dit que això sigui un boicot. Tenim la intenció de seure i parlar en benefici del sector empresarial català. Per tant, nosaltres continuarem intentant d'arribar a acords en qüestions tan importants com són les infraestructures. No té sentit que els sectors que representem les empreses del país no anem plegats per defensar la millor solució per a la situació de greuge d'infraestructures que arrossega Catalunya de fa tants anys.

—Hi ha un intent que la Cambra de Comerç ara perdi incidència?

—És possible, això és difícil de valorar. Però hi insisteixo: nosaltres tenim un projecte pel qual vam ser votats, que en definitiva és defensar el màxim desenvolupament econòmic del teixit empresarial català. Si algú vol actuar d'alguna manera que no hi enllaci és cosa seva, però nosaltres no ens desviarem d'aquesta línia per defensar les nostres funcions.

—Com van les impugnacions?

—El senyor Macià i el seu col·lectiu s'han retirat. Les impugnacions del senyor Tusquets, que jo sàpiga, es mantenen, però de moment la resposta judicial no sembla que els doni la raó. Nosaltres hi tenim confiança perquè sabem que ho vam fer tot bé. En això la conselleria és molt clara i sap que tot es va fer bé, seguint la llei. No tenim cap motiu per a pensar que no anirà bé.

—Hi teniu contacte personal?

—El senyor Tusquets és al plenari i és un representant que col·labora amb la cambra. Va demanar de presidir la Comissió Barcelona-Pirineus per a potenciar els Jocs Olímpics del 2030 i evidentment nosaltres li vam dir que sí. Si hi ha algú que té ganes de liderar projectes i és al ple, no costa gens de donar-li suport. Per a això, sempre ens hi trobaran a favor, encara que ens puguin acusar de tenir una visió política. En tenim, com en té tothom, però sempre en defensa d'allò que sigui millor per al país. ■

Les exportacions continuen creixent, les empreses catalanes han entès que el mercat mundial és molt gran i que hi ha moltes oportunitats

No té sentit que els sectors que representem les empreses del país no anem plegats per defensar la millor solució per a la situació de greuge d'infraestructures que arrossega Catalunya de fa tants anys

'Icarus', Lee Krasner. DIEGO FLORES / GUGGENHEIM BILBAO.

Aquest ja no serà: memòria d'un avortament

BEL ZABALLA

«Vaig ser totes les dones que s'havien esqueixat en la inevitable soledat de qui hi posa el cos. Vaig odiar, irremeiablement, involuntàriament, tots els homes de la història de la humanitat, també el meu»

I He trucat a l'hospital per anul·lar l'ecografia del primer trimestre. Vol anul·lar també la del segon trimestre o només la primera? Totes les programades, gràcies.

Va ser ma germana, que em va insistir que anés a urgències. Per descartar res, va dir. El ginecòleg era un

home, prou amable. Se'm va presentar i em va explicar com procediríem després de les preguntes de rigor. Primer, revisió del coll d'úter amb l'espècul, tot correcte. Després, tacte, també tot correcte. Després, ecografia. I s'hi va estar molta estona, observant la pantalla, ara cap aquí, ara cap allà. El mirava i

li volia dir, no fas bona cara, però potser era millor no dir-li res, que el desconcentraria. La sonda de l'ecògraf ja començava a fer-me nosa, entre les cames. No tinc bones notícies, em va dir. No, eh? No. Ja m'ho semblava. L'embaràs no ha prosperat.

Va moure la pantalla cap a mi i el va assenyalar. El veus? I vaig veure l'embrió. Li hauria de bategar el cor, va dir, però no batega. 'Embriocàrdia NEGATIU', diu l'informe. Per això m'hi he estat tanta estona, volia comprovar-ho bé. Havia pres mides del dret i del revés. I jo comprimia els llavis sense entendre gaire

bé aquella pena, vull dir, que cada dia em recordava que no era res viable encara i que allò podia passar, que passava sovint, que els passava a moltes dones, que els havia passat a unes quantes amigues, a companyes de feina, a les àvies, el meu voltant trencava les estadístiques.

Prefereixes vestir-te i en parlem? Sí. No eren coses de comentar eixarrancada. Vaig anar al lavabo, vaig mocar-me, em vaig posar les calces i els pantalons i vaig tornar cap a la taula amb la cara neta. Va, explica'ns, i ara què. Hi érem tots dos, allà, tot i que el meu home semblava

'Night Creatures' Lee Krasner. MET MUSEUM

invisible a ulls del metge i la infermera. Igual com havia passat a la visita amb la ginecòloga i a la de la llevadora. Ei, que això ho fem junts! Vaig mirar-me'l mentre el metge escrivia a l'ordinador. Ostres, estàs pàl·lid. Aleshores la infermera es va aixecar de pressa i el va acompanyar a estirar-se abans no caigués en rodó. Quan va tornar, amb la tensió recuperada, ens vam agafar la mà. Avortament diferit, se'n diu. El metge ens va explicar les tres opcions. Esperar que surti tot sol: és el procés més natural, risc d'infecció, percentatge baix d'èxit i la incertesa de no saber quan serà. Avortament mèdic: prens aquest arsenal de pastilles i expulses l'embrió amb una alta probabilitat, amb molta sang, dolor més intens i algun altre efecte secundari com diarrea. Raspat: indolor, quirúrgic, pèrdua de teixit i postoperatori. Totes

les opcions amb contres. Vaig optar per la segona. Fem-ho ara, sabent quan i com. Em va donar un comprimit de mifepristona i me'l vaig prendre després d'haver-ne signat l'autorització. En aquell moment deixava de produir progesterona i començava a preparar l'endometri per a l'expulsió, al cap de vint-i-quatre hores. Vam sortir de l'hospital amb la serenitat de l'estat de xoc. Ja ho sabíem, que era una possibilitat, aquestes coses passen. Ara que hagi passat el tràngol i prou. Fem una pizza?

L'endemà a migdia, va començar el compte enrere. Vaig enviar un missatge al Gerard, dinem plegats, si us plau?, i vaig trucar a l'editora del diari on feia feina per explicar-li què passaria aquella nit, tot i que en principi no havia d'alterar res. Un tràmit i prou, sóc a aquesta banda de l'estadística. Em va dir que

ni se m'acudís treballar. Ni avui, ni demà, ni l'altre, torna quan t'hagis recuperat, dóna't el temps que el cos et reclami. Vaig començar a entendre-ho. I vaig pensar en la iaia, que deien que havia parit un nen mort i mai no n'havia sabut res, perquè d'aquestes coses no se'n parla.

Al vespre, quan va ser l'hora, em vaig prendre els analgèsics i em vaig estirar al llit per introduir-me els comprimets de misoprostol. Ells havien de ser els que fessin fora tot el teixit gestacional. Se'm desfeien als dits. Que això no entra prou endins, vols dir que farà efecte? Que sí, ja ho fas bé, no et preocupis. I vinga a refregar-hi el dit i a endinsar-lo i aquella pasta que no hi havia manera que s'hi quedés tota. Ingènuament, vam pensar que mirariem un capítol de The Wire mentre els medicaments fessin efecte i que, qui sap, amb la codeïna

i tot plegat, potser avortaria mentre vèiem com en McNulty atrapava en Sobotka, així, pim-pam. No havia acabat ni la careta d'entrada quan em va saludar una mena de cremor a la vagina. Començava la festa. Millor que estigués asseguda, vam anar al sofà. Era com si em baixés la regla, però no ben bé. Provava de fer respiracions profundes, de tant en tant les cames tremolaven de manera descontrolada, tensava tots els músculs com a reacció automàtica. Premia fort la mà d'en Gerard. Si veus que t'he de trencar els dits, queixa't. Vaig posar-me dreta, però tampoc. Porta'm més aigua, si us plau. Què em passava a la boca? Vaig posar-me de quatre grapes sobre una màrrega, tenia molt de fred. En Gerard em tapava el ronyonam amb una manta, m'escalfava els peus amb les mans, i jo que gemegava a cop de còlic. En

algun moment vaig dir de tornar al llit. No parava de suplicar aigua, i ara em bullia la cara.

Era jaguda entre bardisses. Hi havia dones i homes despullats al meu voltant que m'acompanyaven amb cants i escopien pocions mirant al cel. Jo estrenyia el cos de cap a peus cada vegada que unes fiblades desconegudes em xuclaven endins. Constenyia les genives mentre la placenta tibava per desenganxar-se'm. L'encaminava cap enfora amb vocals que allargava en tons greus. Va, vés-te'n, no t'hi pots quedar, aquí dins, no m'ho posis més difícil. Recordava les classes de ioga, inspirar en cinc, expirar en vuit, però no me'n sortia. Pensava en les dones que defensaven que els dolors de regla i els dolors de part no eren ben bé dolors, que en realitat podien ser sensacions plaents, dos antagònics que es (con)fonen en un esclat

d'endorfines i oxitocina. Provava d'entomar-ho com un plaer diferent. Va, que no et fa mal, assaboreix-ho, gaudeix-ne. Dolor intens, havien dit. Que es fiquessin els eufemismes per on els cabessin. El meu cos no secretava pas oxitocina, allò era un procés artificial. Aleshores arribaven uns segons que eren la dolçor més absoluta i em semblava que sí que ho aguantaria. Uns segons que em donaven la possibilitat de reposar i des-tensar-me tota, deixar-me anar i agafar aire. Fins que venia una nova onada i tornava a gemegar des de les entranyes.

Però la sang encara no sortia. Va, fot el camp d'una vegada.

Em mirava en Gerard quan el dolor em concedia una treva, sóc a una contracció de cridar mira què ha fet la porca de ta filla. No miris el rellotge, no vull saber quina hora és. Colla de desgraciats,

això no són dolors de regla. De quatre grapes, asseguda, estirada, de costat, cada vegada tenia menys temps per a reposar. Pareu d'una vegada, hòstia santa. La contracció em desencaixava la cara, jo destensava els músculs amb expiracions guturals que em sortien d'algun racó de molt endins, animalment. Gairebé cinc hores, tres-cents minuts, divuit mil segons, no sé quants centenars de contraccions. En qualsevol moment defalliria.

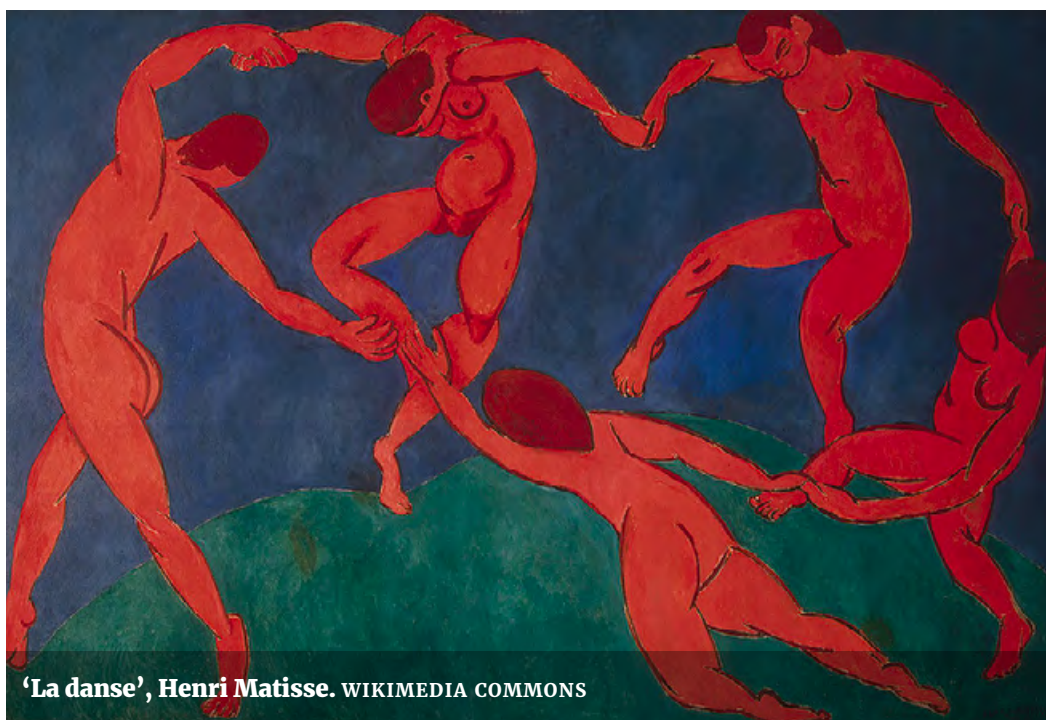
Al meu voltant anaven ballant tots els ancestres, cantaven amb mi per foragitar-me la mort. Vaig ser totes les dones que s'havien esqueixat en la inevitable soledat de qui hi posa el cos. Vaig odiar, irremeiablement, involuntàriament, tots els homes de la història de la humanitat, també el meu.

Tot d'una, estant sobre els genolls, vaig notar una escalfor agradable a l'entrecreix. I

vaig respirar llargament. Eren les dues toques de la matinalda quan vaig començar a sagnar, per fi. I vaig tenir molta gana. Estira't, amor, que jo em preparo una mica de menjar i torno. Em delia per un got de llet amb colacao i una torrada amb melmelada. Feia anys que no prenia llet, va ser amb l'embaràs que em va tornar a agradar. Vaig fer un mos a la cuina mirant el Twitter. Algú feia córrer un joc d'aquells que tant agraden, explica alguna cosa sorprenent que t'hagi passat mai i que costi de creure. Vaig estar-ne molt temptada. Darrera endrapada i darrer glop, vaig ensumar que els dolors tornaven i vaig tornar al llit. Sota la flassada, m'esperava una hora més de còlics infernals. Les mans d'en Gerard eren l'únic bàlsam. Va obrir-se pas una nova tongada de sagnat i vaig anar al vàter a canviar-me la compresa. I allà, asseguda a la tassa, vaig notar-ho. Flop.

Ara sí. Vaig mirar avall i el vaig veure. Li vaig veure el cap i el cos fet una mongeta, un projecte d'ull, un projecte de braços, un projecte de cames, i el cordó umbilical en miniatúra. Allò era un desgavell, entre coàguls de sang i paper de vàter. Vaig mirar de recollir l'embrió, però va relliscar i se'n va anar al fons de la tassa. Vaig fer-ho com vaig poder. Finalment, vaig recollir-lo, però l'embrió ja no hi era. Vaig deixar la placenta a la pica. Era una mena de filet de pit de pollastre que cabia al palmell. Vaig xiuxiuejar al Gerard que vingués. Mira, crec que ja està. Em va dir que ens abraçéssim.

L'endemà estava cansada, van venir uns dies de fluixera

'La danse', Henri Matisse. WIKIMEDIA COMMONS

Pot obstruir les canonades, un embrió de vuit setmanes?

física. I tanmateix, una mena d'amnèsia parcial semblava haver-me fet oblidar tot el dolor d'aquella nit. Però no, hi va ser, aquelles hores van passar, les vaig viure. Són aquestes.

Pot obstruir les canonades, un embrió de vuit setmanes?

II

'Jo, després de l'avortament, no volia tenir més fills, que ja en tenia tres!, però el teu avi volia una nena i mira... Aleshores era diferent.' I mira. Coses que passen. La natura, que és molt sàvia, i sap quan val més aturar-ho a temps. Però les dones són fortes, han nascut per a parir, hem nascut per a patir. Ara ja ha passat, va. Un parell de cicles de repòs i us hi torneu a posar quan vulgueu.

Un moment.

Un.

Mo.

Ment.

Tu posant-hi el cos. Tu assumint-ne el risc. Tu fent càlculs i reorganitzant-te el calendari des d'abans de quedar-te prenyada. Tu patint les nàusees constants, els dolors de gasos, el cansament, els mareigs, tu adormint-te pels racons.

Se'm va reposar una mà al ventre, aquella escalfor balsàmica em va acabar d'anestesià. Sóc aquí

Ara fastiguejada, ara saltant d'alegria, ara de mala llet i ara per què plores. Tu amb els pits adolorits tot el sant dia. Tu recordant l'àcid fòlic cada matí i assegurant-te què pots prendre i què no i què hauries de menjar. I com és que beus cervesa sense alcohol, que ens has d'explicar alguna cosa? Tu llegint-ne, pensant-hi, discutint-ne, preguntant, tenint pors. Tu enyorant ta mare. Tu dient ep, que encara és d'hora, no projectem gaire, que poden passar coses. No projectis, però ja t'havies comprat uns pantalons d'embarassada, tu. Encara els deus poder tornar a la botiga. Tu agafant les regnes, assumint la vida, decidint, il·lusionant-te, i tornant a llegir, a dubtar, a cagar-te de por. Tu posant-hi el cos.

Que poden passar coses. Sant tornem-hi, amb els eufemismes. Tan empoderada no deus estar. Que 'poden passar coses' vol dir que durant el primer trimestre d'embaràs és quan hi ha més avortaments involuntaris. I n'hi ha molts. Per això tan-tes mares, tantes parelles, prefereixen ser prudents les primeres setmanes, perquè

'poden passar coses'. I és així que passen desapercebuts una gran quantitat d'avortaments, viscuts en la intimitat i el pudor. El contrabanç és haver de donar explicacions si arriba el cas, i és exposar-te d'ara endavant.

Però ben mirat, sempre en poden passar, de coses. En qualsevol moment de l'embaràs, i durant el part, i en el postpart. Mentre hi ha una vida en marxa, hi ha perill. L'única certesa de la vida és la mort.

Queda la memòria traïdora, ara. I contra això, els fets, gravats i transcrits abans no siguin tergiversats per l'instint de supervivència. I un dol a empentes i rodolons que s'encreua amb la incomprensió, amb el desconeixement. Estem programats per a celebrar la vida. Per això a la consulta ens parlen de 'bebès' quan dins nostre amb prou feines hi deu haver un llimac a mig fer. Però som inútils per a entomar la mort, de tant d'esquivar-la, i la incapacitat de reaccionar-hi ens converteix en autòmats. Quantes dones deuen haver-se resignat davant un simple 'com et trobes?' que no arribava. Quantes

de desemparades sense tenir qui les escoltés, qui les entengués. Qui les ajudés. En una pèrdua espontània, diferida o voluntària. A la setmana deu, a la vint-i-dos, a la trenta-cinc.

Fer el camí a la inversa per avesar-nos-hi, per conviure-hi. Desfer el nus: jo també he tingut un avortament. I a partir d'aquí, començar a reteixir.

Queda la memòria del cos, ara.

III

La cendra s'apilava sota unes flames que s'anaven sufcant. Encara il·luminaven tènueament aquell racó entre bardisses. M'havia estirat de costat, amb les cames arronsades. Tenia el llit privilegiat. Al meu voltant, hi havia unes quantes dones que jeien mig adormides i unes altres que em passaven la mà lentament pel front, pel braç, cantussejant. Les guspires trencaven suaument el ritme. De mica en mica, els cànctics es van anar allunyant fins a perdre's entre la remor de les fulles. Se'm va reposar una mà al ventre, aquella escalfor balsàmica em va acabar d'anestesià. Sóc aquí. ■

Moda Clec Fashion Festival

Música Festa de la Música Coral

Saló del Còmic Bandes sonores de superherois

VilaWeb { Paper > 22-23/2/2020

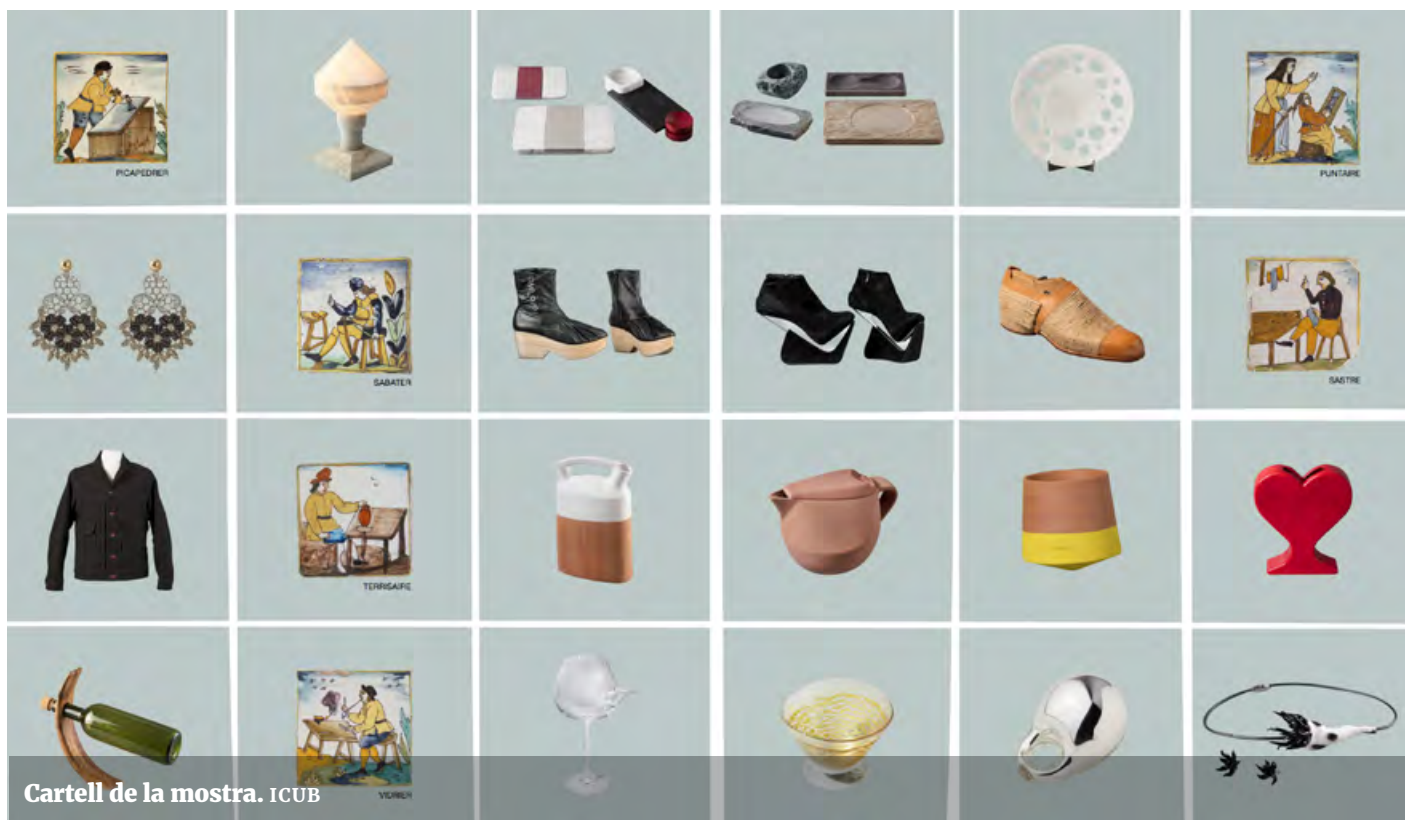
**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

La mostra presenta una selecció de catorze
rajoles d'oficis del segle XVII al XIX i les
contraposa a objectes de quaranta creatius
contemporanis destacats

‘RAJOLES I OFICIS’, AL CENTRE D’ARTESANIA DE CATALUNYA

Cartell de la mostra. ICUB

S'ESTRENA L'EXPOSICIÓ 'RAJOLES I OFICIS' AL CENTRE D'ARTESANIA DE CATALUNYA

Exposicions La mostra presenta una selecció de catorze rajoles d'oficis del segle XVII al XIX i les contraposa a objectes de quaranta creatius contemporanis destacats

REDACCIÓ

El Centre d'Artesania de Catalunya a Barcelona, en col·laboració amb el Museu del Disseny de Barcelona, estrena avui l'exposició 'Rajoles i oficis. Propostes artesanes contemporànies'. La mostra, que es podrà veure fins el 26 d'abril, presenta una selecció de catorze rajoles d'oficis del segle XVII al XIX i les contraposa a objectes de quaranta creatius contempo-

ranis destacats que utilitzen tècniques artesanes.

Què tenen en comú un casquet del dissenyador Manuel Pertegaz de mitjan anys quaranta, un barret de Cristina de Prada del 2019 i una rajola d'ofici de barretaire del segle XVII? Això pretén esbrinar l'exposició. Els assistents podran descobrir que tots aquests objectes són una mostra que les tècniques artesanals encara són vives i que, d'alguna manera, l'artesanía ha inspirat els dissenyadors per crear objectes contemporanis, i viceversa.

CLEC FASHION FESTIVAL DE VALÈNCIA, UNA ALTERNATIVA A LES DESFILADES DE MODA CLÀSSIQUES

Festivals Impulsen una trobada multidisciplinària per a promocionar el talent valencià en disseny i moda

REDACCIÓ

València torna a optar per la moda, i ho fa innovant. Aquest divendres comença a l'Hemisfèric de la Ciutat de les Arts i les Ciències de València el Clec Fashion Festival, una trobada multidisciplinària per a promocionar el talent valencià en disseny i moda. Impulsat per l'Associació de dissenyadores Dimova, el festival compta amb noms de referència del sector, com Agatha Ruiz de la Prada, Francis Montesions, Dolores Cortés, Isabel Sanchís i Miquel Suay.

El festival, que dura fins dissabte, neix com a alternativa a les setmanes de la moda clàssiques. Precisament, una de les principals novetats és que tothom pot accedir a les desfilades comprant una entrada simbòlica. Una manera de democratitzar aquests actes on, fins ara, semblava que només podien accedir certes elits amb invitació.

A més dels dissenyadors consagrats esmentats, les desfilades serviran per a donar l'oportunitat a firmes valencianes joves com Sonia Carrasco, 404 Studio, Visori Fashionart, Siamo Studio, Álvaro Mars i Yvan Andreu. De fet, el festival s'inaugurarà amb una desfilada col·lectiva amb alumnes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de València.

Més enllà de la moda, creant sinergies

Però la proposta va més enllà i fusiona la moda amb altres activitats

A més dels dissenyadors consagrats esmentats, les desfilades serviran per a donar l'oportunitat a firmes valencianes joves. ACN

artístiques com la fotografia, la gastronomia i la música. Hi haurà sessions matinals amb taules rodones, classes magistrals i altres activitats divulgatives i formatives, com ara el projecte de parelles efímeres de disseny i gastronomia, que consisteix que xefs de renom, com Luis Valls i Miriam de Andrés, crearan una tapa

exclusiva inspirada en la feina d'algun dels dissenyadors que participa en el festival.

A la tarda hi haurà les desfilades i la nit serà el moment de les activitats lúdiques i festives, amb discjòqueis i videoartistes, amb què es pretén de promoure el contacte entre els sectors de la moda i la creació. ■

La Festa de la Música Coral, que es fa cada dos anys, va ser recuperada per l'Orfeó Català el 2016. PM

LA FESTA DE LA MÚSICA CORAL REUNEIX LES AGRUPACIONS MÉS PRESTIGIOSES DEL PRINCIPAT

Concert Durant el concert s'estrenaran vuit obres i s'interpretaran peces nacionals i internacionals

REDACCIÓ

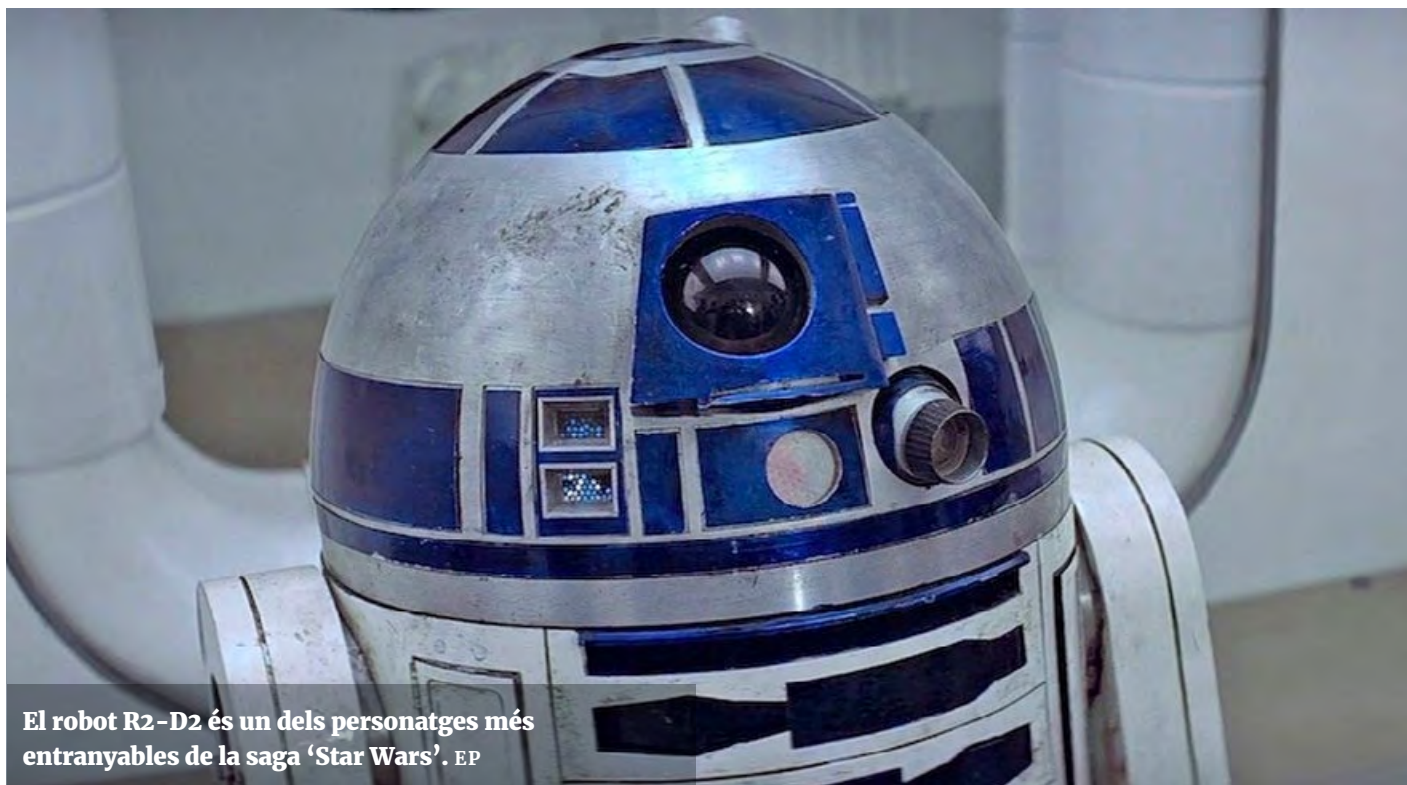
Les corals catalanes es reuneixen aquest cap de setmana al Palau de la Música per celebrar la Festa de la Música Coral. El certamen vol impulsar la creació de música coral en l'àmbit nacional i internacional i recuperar el patrimoni musical de compositors catalans d'èpoques anteriors. Durant el concert de diumenge, s'estrenaran vuit obres premiades en el III Concurs Internacional de Composició Coral de l'Orfeó Català i els

VIII Premis Catalunya de Composició Coral, com per exemple 'CXLVI', de Laura Gustovska, 'Unes flors que s'esfullen', de Bernat Giribet Sellart, i 'Mare vull casar-me', de Sergi Bosch Alcaina. També es farà un homenatge al compositor Carles Guinovart amb l'obra 'Parets de llum'.

La Festa de la Música Coral, que es fa cada dos anys, va ser recuperada per l'Orfeó Català el 2016. La primera vegada que la van organitzar va ser el 1904, inspirats en els Jocs Florals de poesia de Barcelona. La intenció era promoure la creació de noves corals i orfeons per

tal de fer créixer el nombre d'autors catalans. La festa es va fer durant divuit anys, fins al 1922.

La celebració s'ha adaptat a l'època actual i les formacions corals que hi participen enguany són: el Cor Bruckner Barcelona, el Cor Femení Voxalba, el Cor Infantil de l'Orfeó Català, que serà l'encarregat d'obrir el concert, i el Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana. A part de les peces premiades, també s'interpretaran cançons de Narcisa Freixas, Albert Guinovart, Rakhmànov i Randall Stroope, Milhaud i Vila i Casañas.

El robot R2-D2 és un dels personatges més entranyables de la saga 'Star Wars'. EP

EL SALÓ DEL CÒMIC ESCALFA MOTORS AMB LES MILLORS BANDES SONORES DE SUPERHEROIS

Festivals Les melodies de 'Batman', 'Spiderman' i 'Star Wars' sonaran aquest dissabte a la plaça de la Mare de Déu

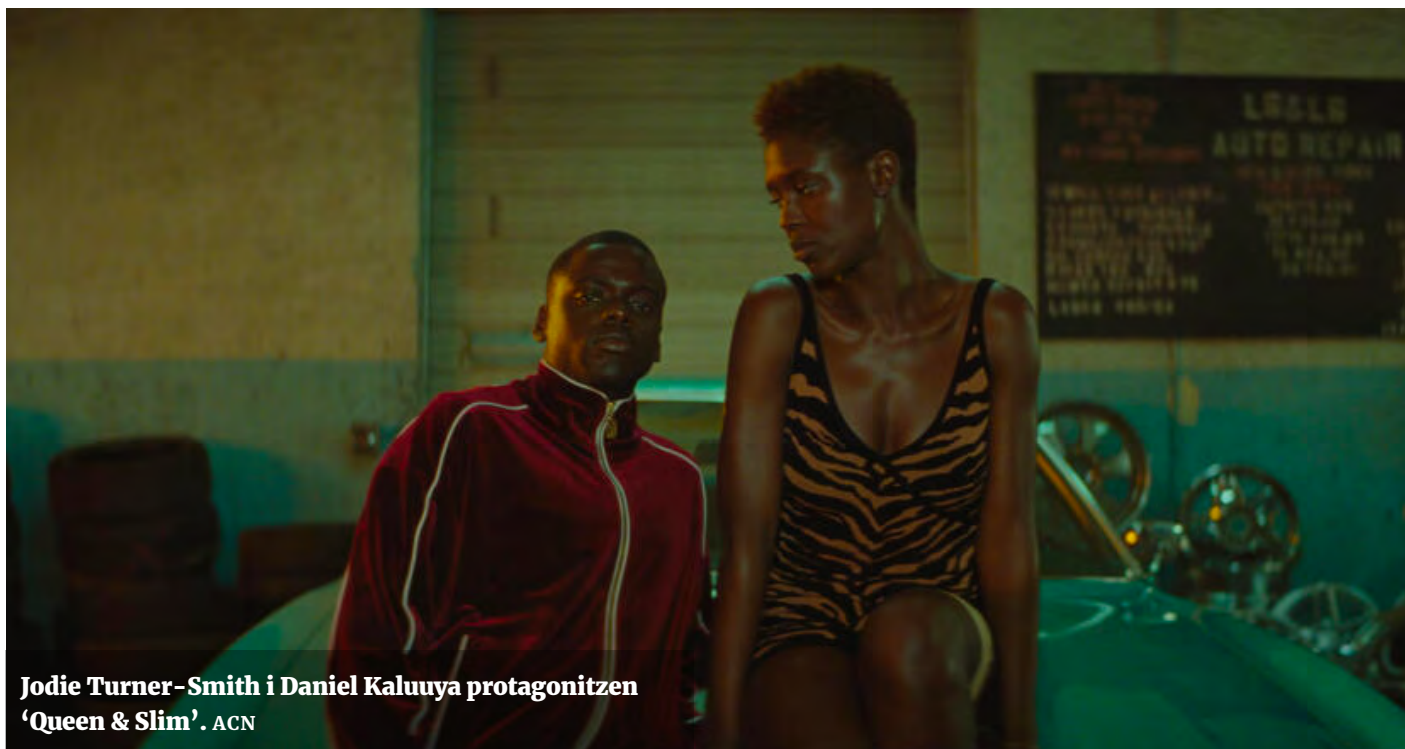
REDACCIÓ

Aquest dissabte al migdia a la plaça de la Mare de Déu tindrà lloc un concert on es podran escoltar les bandes sonores de films com ara *Batman*, *Spiderman*, *Pirates del Carib*, *Frozen*, *Indiana Jones* i *Star Wars*, entre més. L'acte és el preludi del Saló del Còmic, que es farà la setmana vinent.

El concert, obert a tothom, serà de 12.00 a 14.00 i anirà a càrrec de l'Agrupació Musical Carrera Font de Sant Lluís. Dirigits per Dídac Bosch, més de seixanta músics interpretaran un programa que repassa les millors bandes sonores del

cinema d'acció i aventures. A més, hi haurà l'animació de cosplayers del Club Obi Wan, i els organitzadors conviden tothom qui ho vulgui a anar-hi disfressat dels seus personatges preferits.

Amb aquest concert, s'escalfen motors abans que comenci el Saló del Còmic, que es farà al pavelló 7 de la Fira València el cap de setmana del 28 de febrer a l'1 de març. Una fira amb un gran reguitzell d'activitats, tallers i xerrades sobre la indústria del còmic, i en què participaran autors internacionals i del País Valencià, a més de la visita d'estrelles del cinema i la televisió com el protagonista de 'La Casa de Papel', Jaime Lorente, i el nord-americà Jack Quaid, estrella de *Els Jocs de la Fam*.

Jodie Turner-Smith i Daniel Kaluuya protagonitzen
'Queen & Slim'. ACN

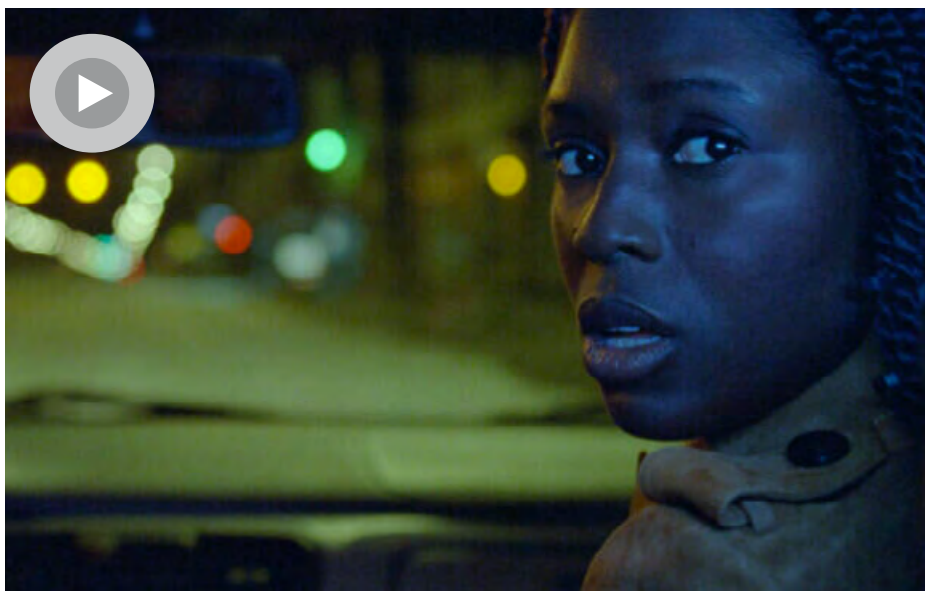
EL RACISME ALS ESTATS UNITS ARRIBA ALS CINEMES AMB 'QUEEN & SLIM'

El racisme contra els afroamericans als Estats Units i els abusos policíacs que reben arriben a la gran pantalla amb el film *Queen & Slim*, dirigit per Melina Matsoukas. Aquesta setmana també arriben als cinemes el film d'animació *Las golondrinas de Kabul* i l'enjòlit *Domino*, dirigit per Brian de Palma. A més, s'estrena l'adaptació cinematogràfica de l'obra teatral *El plan*.

Queen & Slim

Direcció: Melina Matsoukas. Intèrprets: Jodie Turner-Smith, Cloë Sevigny, Indya Moore; Daniel Kaluuya, Bokeem Woodbine, Flea. Gènere: Drama.

Una parella afroamericana fuig després d'haver matat un oficial de policia que els havia aturat per una infracció lleu de trànsit. Un vídeo dels fets els converteix en símbol contra el terror i el dolor que pateix el col·lectiu afroamericà a tot el país.

Les hirondelles de Kaboul*Las golondrinas de Kabul*

—
 Direcció: Zabou Breitman, Eléa Gobbé-Mévellec. Gènere: Animació.

—
Kabul, 1998. Dos joves enamorats somien amb un futur millor tot i la violència que pateixen.

El plan

—
 Direcció: Polo Menárguez. Intèrprets: Antonio de la Torre, Raúl Arévalo, Chema del Barco. Gènere: Comèdia.

—
Tres amics estan a l'atur des que va tancar l'empresa de seguretat on treballaven. Són les nou del matí i han quedat per executar un pla. Diversos contratemps els impedeixen sortir de casa i, poc a poc, es veuen involucrats en una sèrie de discussions que canviaran la seva amistat per sempre.

Domino

—
 Direcció: Brian de Palma. Intèrprets: Paprika Steen, Helena Kaittani, Carice van Houten; Nikolaj Coster-Waldau, Søren Malling, Eriq Ebouaney. Gènere: Enjòlit.

—
Dos policies danesos cerquen l'assassí del company d'un d'ells. No saben que la persona que busquen treballa en una operació especial de la CIA que persegueix una cèl·lula de l'autoanomenat Estat Islàmic a Europa.

Primer fracàs de Ciutadans i PP
per a conformar una coalició a
Catalunya

La demanda contra Llarena a
Bèlgica entra en la fase decisiva

Bel Pozueta no fa cabal dels crits
d'Ortega Smith i denuncia les
tortures a l'estat espanyol

Pedro Sánchez rebaixa la primera reunió entre governs:
'Comencem amb temes fàcils'

El Principat i el País Valencià fan front comú en favor del
corredor mediterrani